

De transformatie van het voormalig kortsluitlaboratorium van de KEMA Arnhem tot een Filmtheater

AFSTUDEERPRESENTATIE

Titel: Zoetenlab Filmtheater Arnhem

Door: Rikst Dijkstra

Datum: 29 januari 2013

Tijd: 17:00 (inloop 16.45)

Locatie: TU Delft, Faculteit Bouwkunde
Julianalaan 134, Delft

Zaal: A

INHOUD

De transformatie van voormalig kema industrie terrein naar Artpark,
met als katalysator een Filmtheater in het voormalig kortsluitingslaborato-
rium van de KEMA.

Introductie

Masterplan

Gebouw (bestaand)

Programma

Concept

Ontwerp

Conclusies

// Monumenten zijn boodschappers uit ons verleden - oude gebouwen met een verhaal.
Zij maken deel uit van onze geschiedenis en bepalen mede de identiteit van een dorp of een stad. //

(Cees van 't Veen, directeur Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, 2011)

INTRODUCTIE

Voormalig scheepstimmerfabriek Den Helder
(Cepezed) naar Bioscoop
Authentieke sfeer behouden
Functioneel maken
Toevoegingen zichtbaar

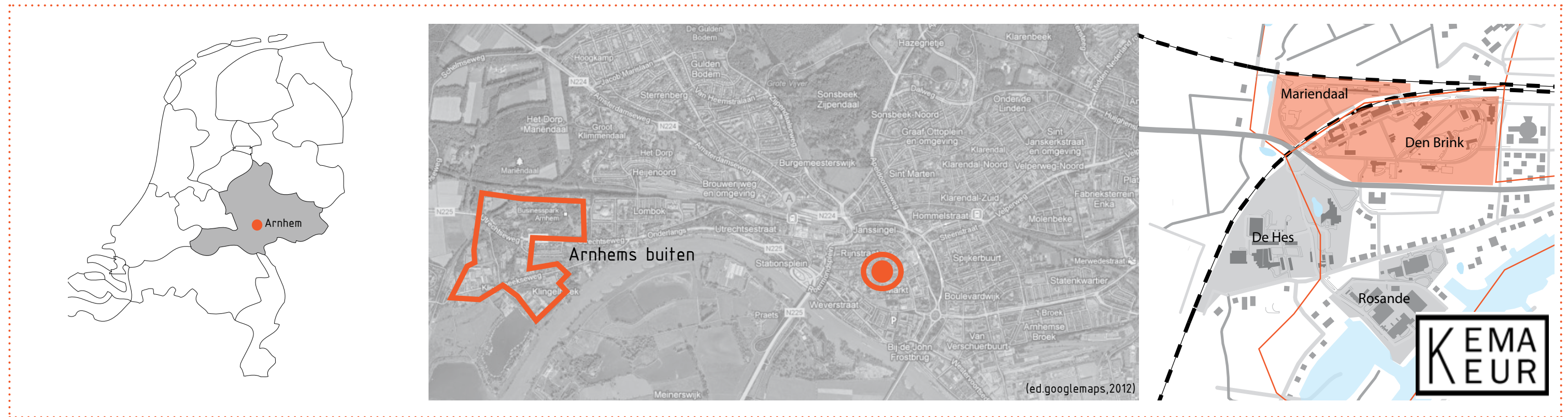

INTRODUCTIE

Leegstand tegengaan

Arnhem

Provincie : Gelderland

Gemeente: Arnhem (capital)-Renkum

Arnhems buiten

Oppervlakte: 55ha.

Functie: Business area, industrie

Dichtheid: 30 bedrijven, 9% bebouwing

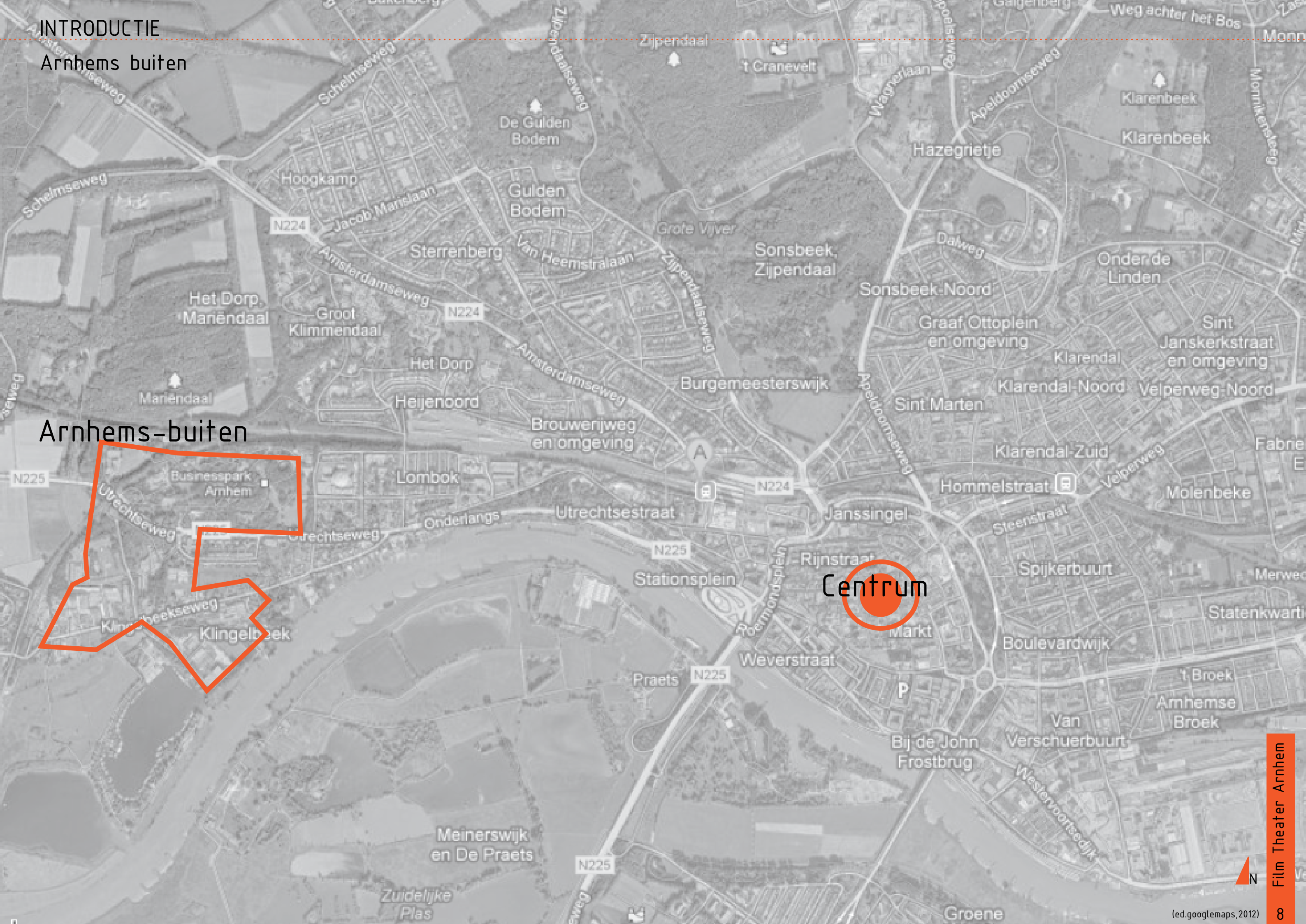

INTRODUCTIE

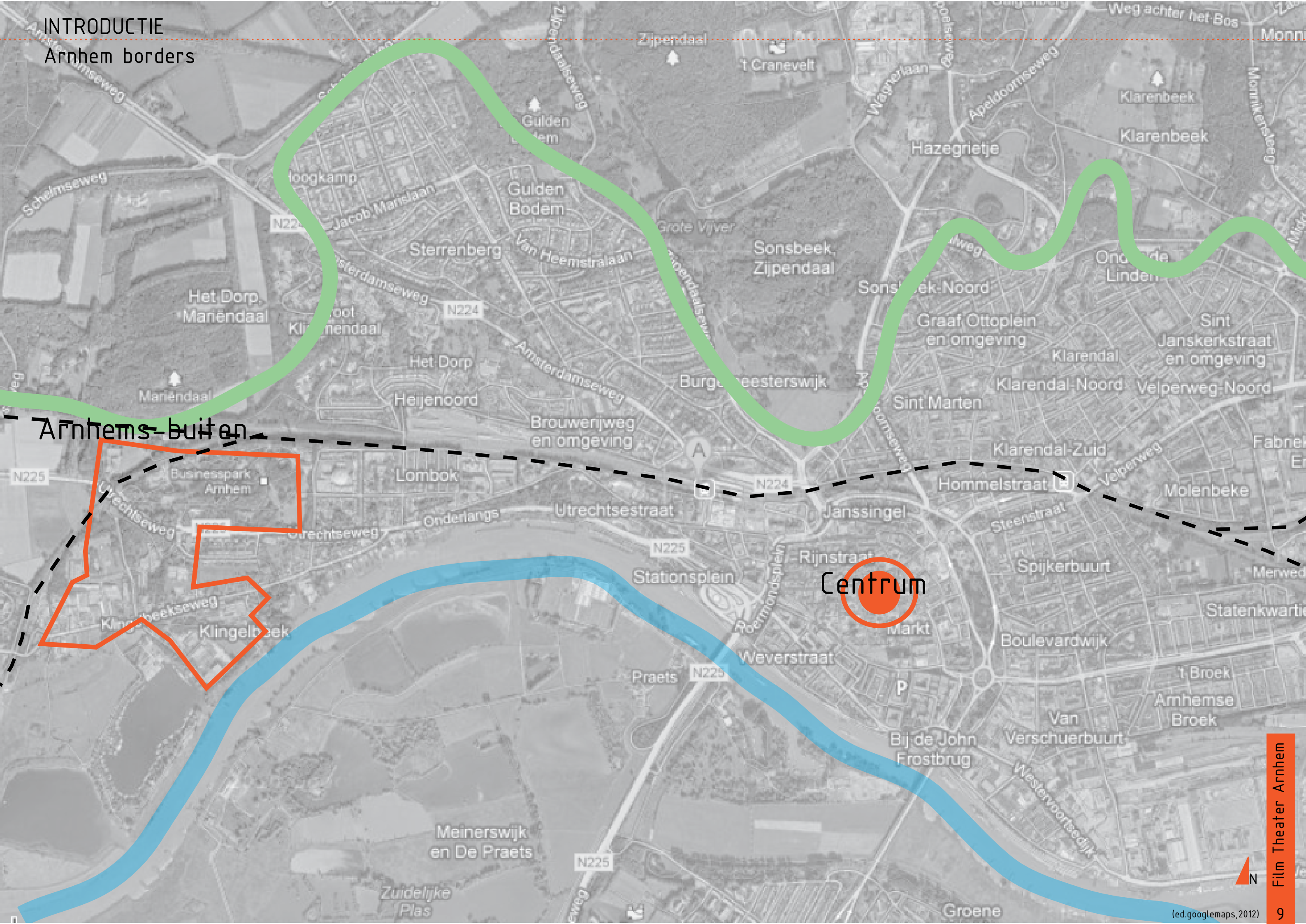
Arnhems buiten

Arnhems-buiten

Centrum

INTRODUCTIE
Arnhem borders

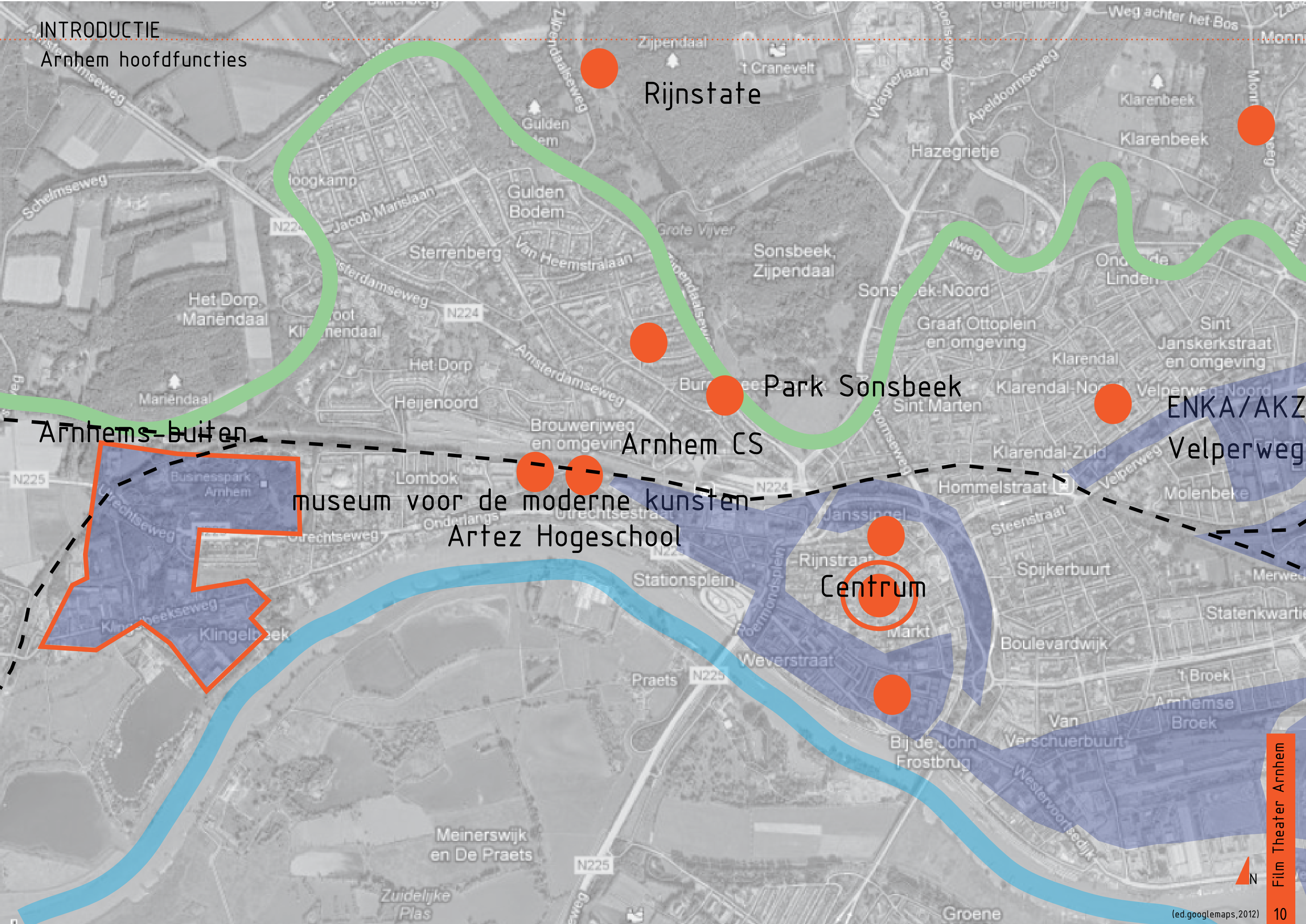
Arnhems-buiten

Centrum

INTRODUCTIE

Arnhem hoofdfuncties

INTRODUCTIE

Arnhems buiten, Den Brink

Mariendaal

Utrecht - Arnhem

Den Brink

Utrechtse weg

De Hes

Klingelbeekse weg

Rosande

Rijn

Nijmegen - Arnhem

INTRODUCTIE

Historie

1927 N.V KEMA (Keuringsdienst Electrotechnische installaties Arnhem)

1933-1938 Vestigen Den Brink

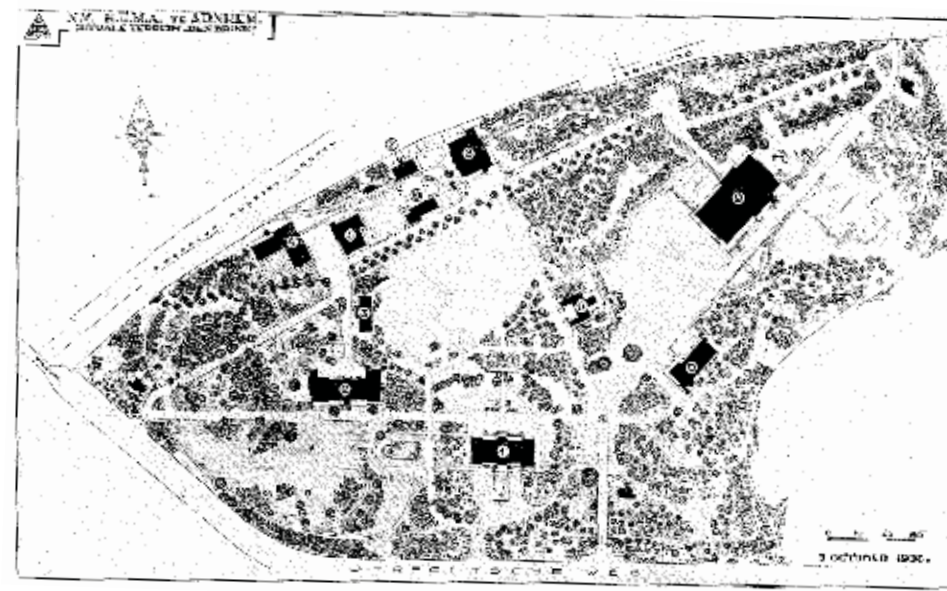

1820-1930 van Pallandt familie

(Gelders archief, 1902)

1931 KEMA

(Gelders archief, 1938)

2005 TCN

(Googlemaps, 2012)

Langoed in Engelse landschapsstijl

Gebouwen in een groene omgeving
Radiale routing
Ontoegankelijk

Nieuwe bebouwing
Nieuwe ingang

INTRODUCTIE

Engelse Landschapstuin

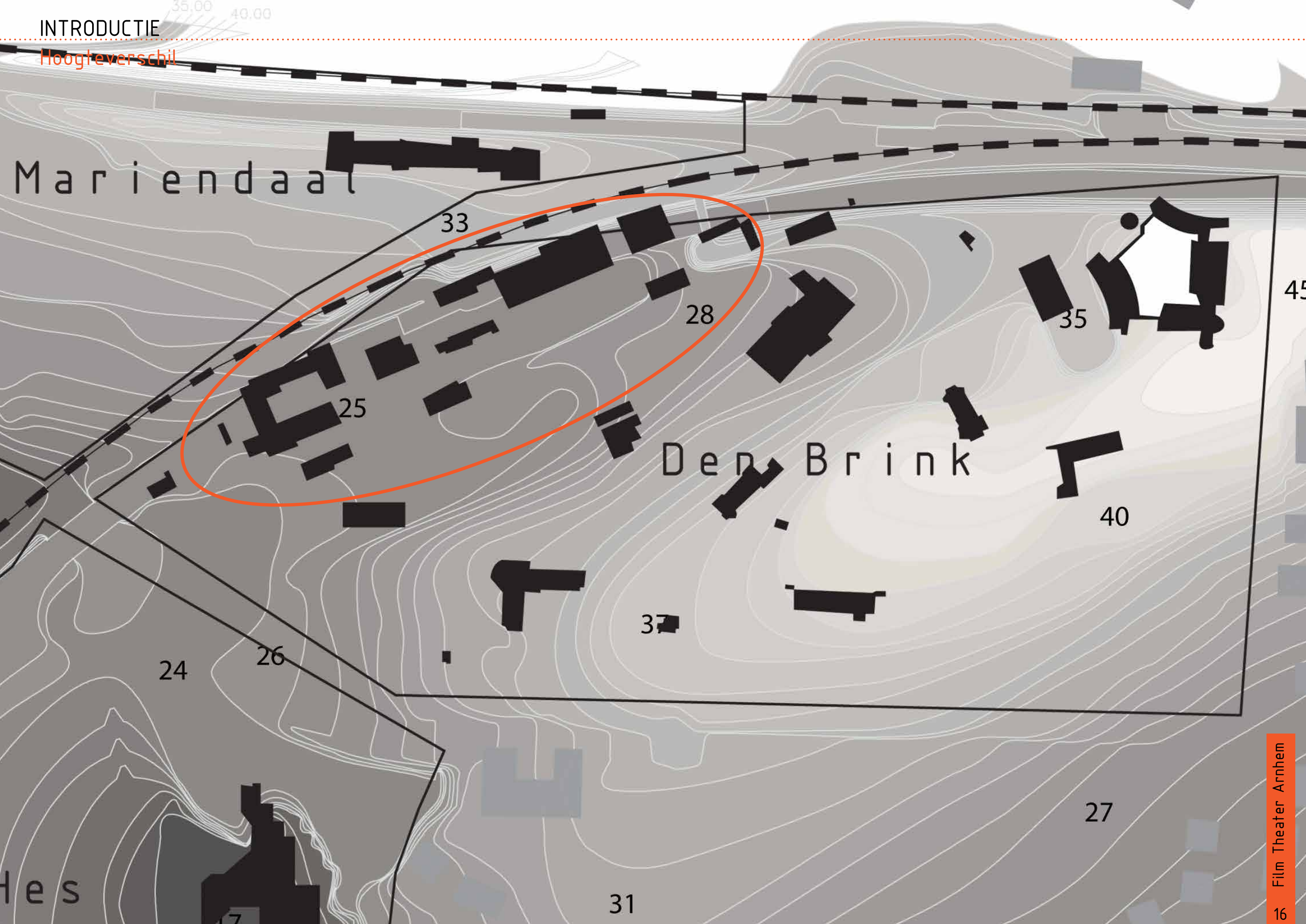

INTRODUCTIE
Monumenten in Haagsche school

Naamsbekendheid

Dicht gelegen bij centrum

Afgesloten

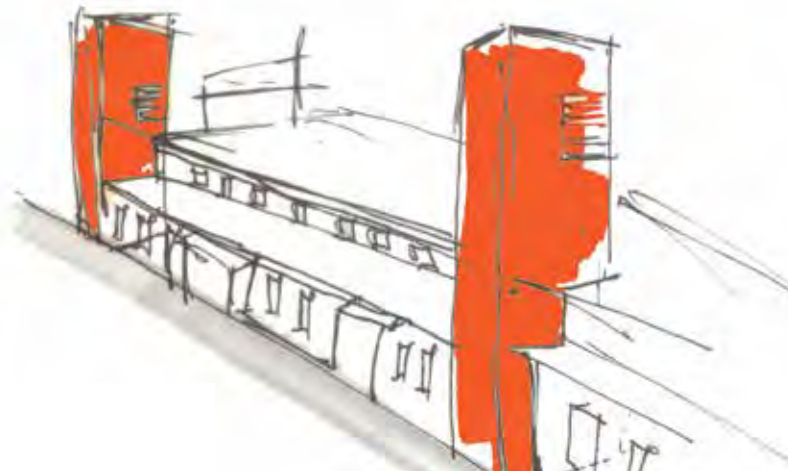
+

+

-

Engelse landschapstuin
Hoogte verschil

Haagsche school
Monumenten

Ontoegankelijkheid

Arnhems Buiten: een totaal van werken, wonen en recreëren in de setting van een park. Net als op een buitenplaats geven activiteiten, gebouwen en het parklandschap elkaar betekenis.

10.15 uur vergadering met collegabedrijven over de jaarlijkse relatiedag

12.00 uur excursie architectuurstudenten Academie Arnhem

Architectuur & Landschap

Buitenkans

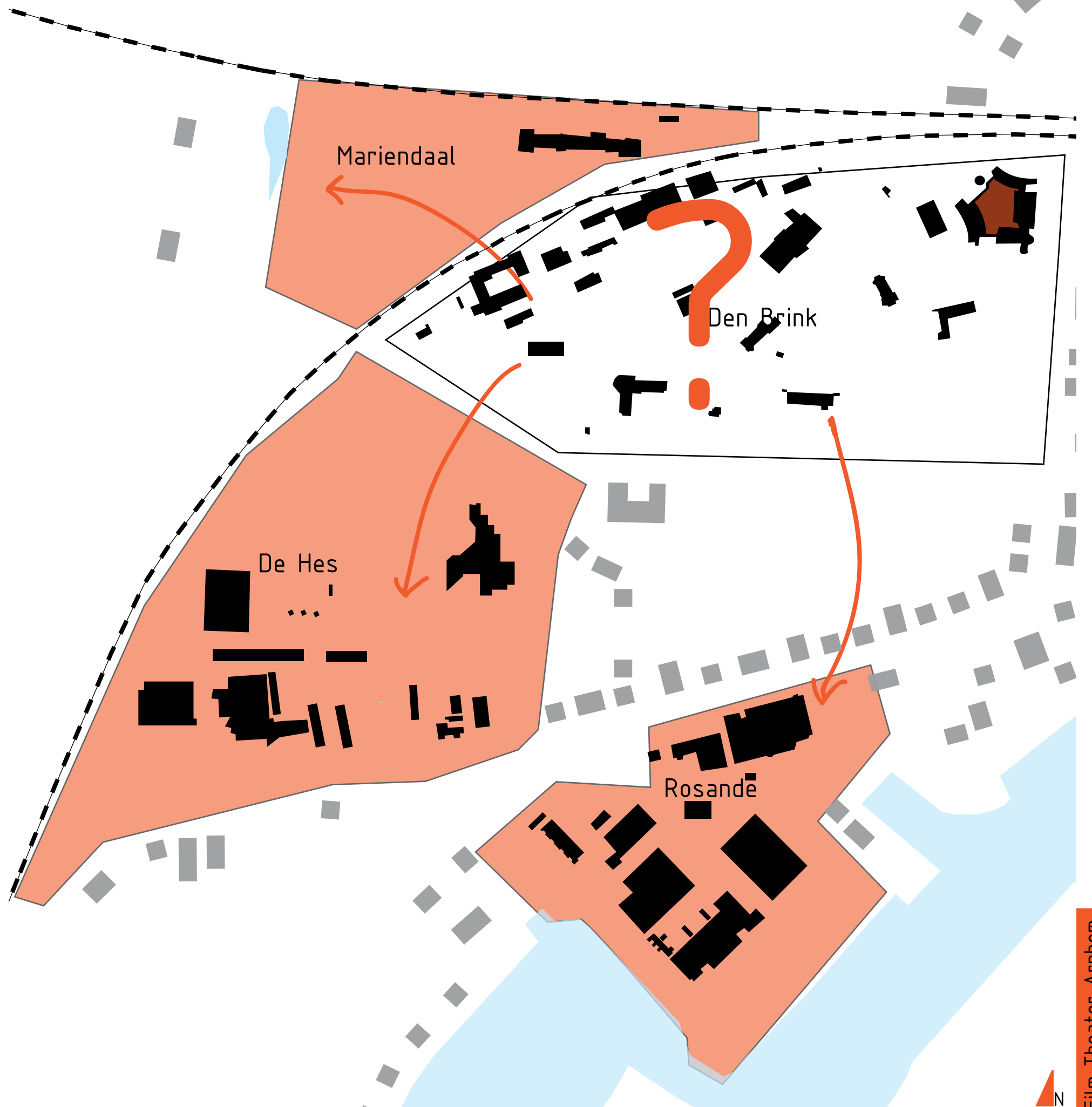
(TCN structuurvisie, 2012)

INTRODUCTIE
Huidige situatie

1. Gesloten gebied toegankelijk maken

2. Monumenten tonen

"Geef ons lege plekken waar wij nieuwe cultuur kunnen laten groeien." (dec, 2011)

3. Arnhem heeft behoefte aan een gecentraliseerde plek voor cultuur

MANIFEST VAN DE RUIMTE

(Cultuurnota Arnhem, 2011)

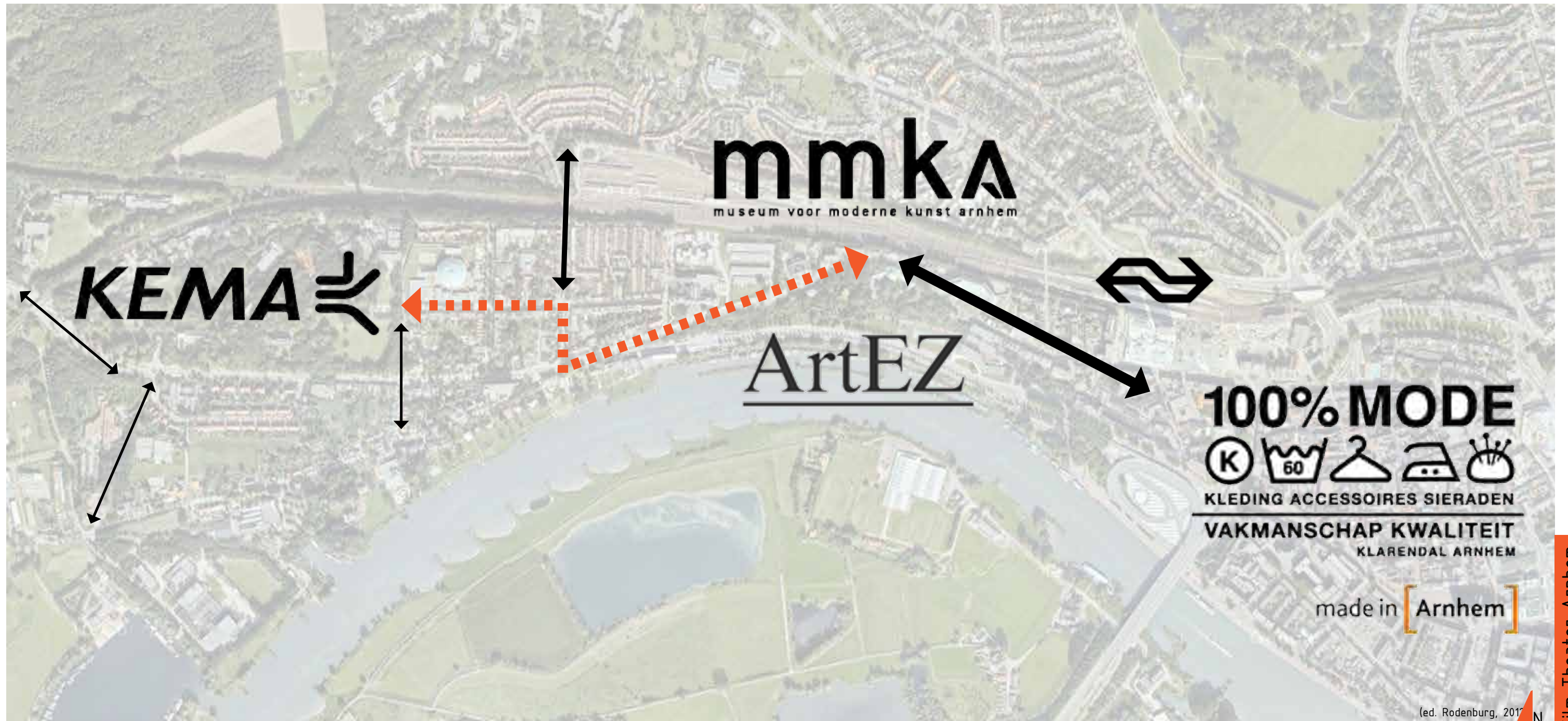
STROOM

Cultuur
beleid
Arnhem

ArtPark
Arnhem

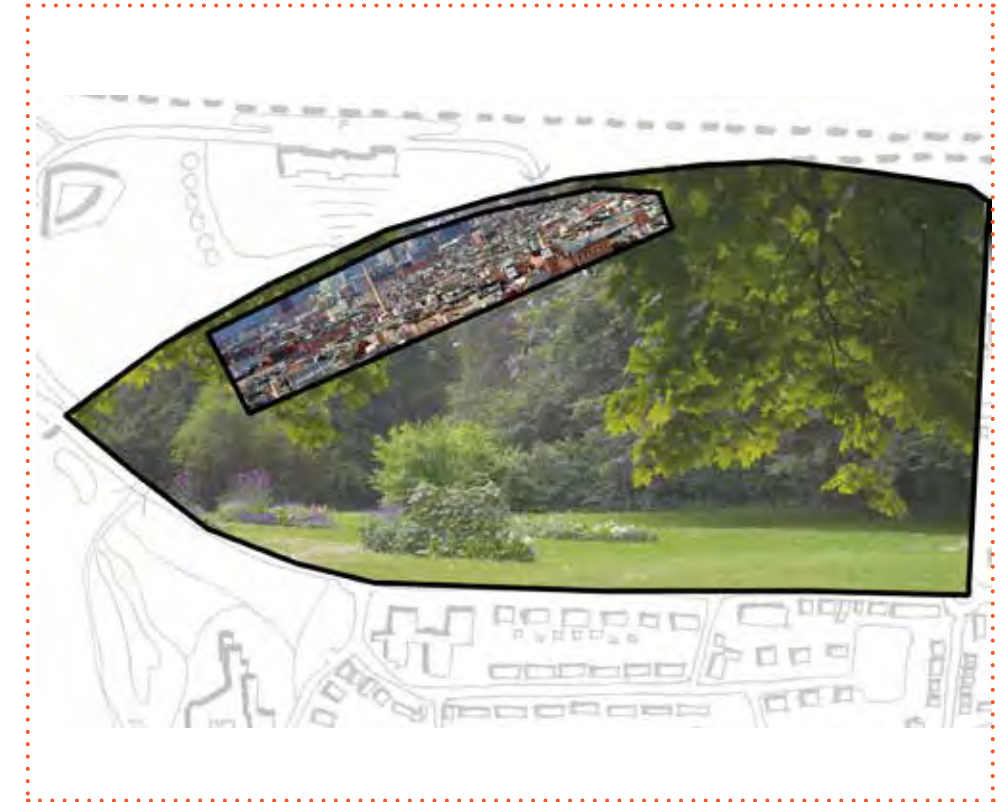

Snel en langzaam verkeer (Fast-Slow)
Radiale routing herstellen

Verblijfplaatsen (Stay-Move)

Park en Stad

MASTERPLAN

Arnhems buiten nu

- Leegstand
- Ontoegankelijk
- Entree/routing onduidelijk
- Auto's
- Geen publieke verblijfplaats

- Leegstand
- Kantoren
- Restaurant/Hotel
- Cultuur
- Ateliers
- Woningen

-Den Brink-Artpark

Artpark Arnhem

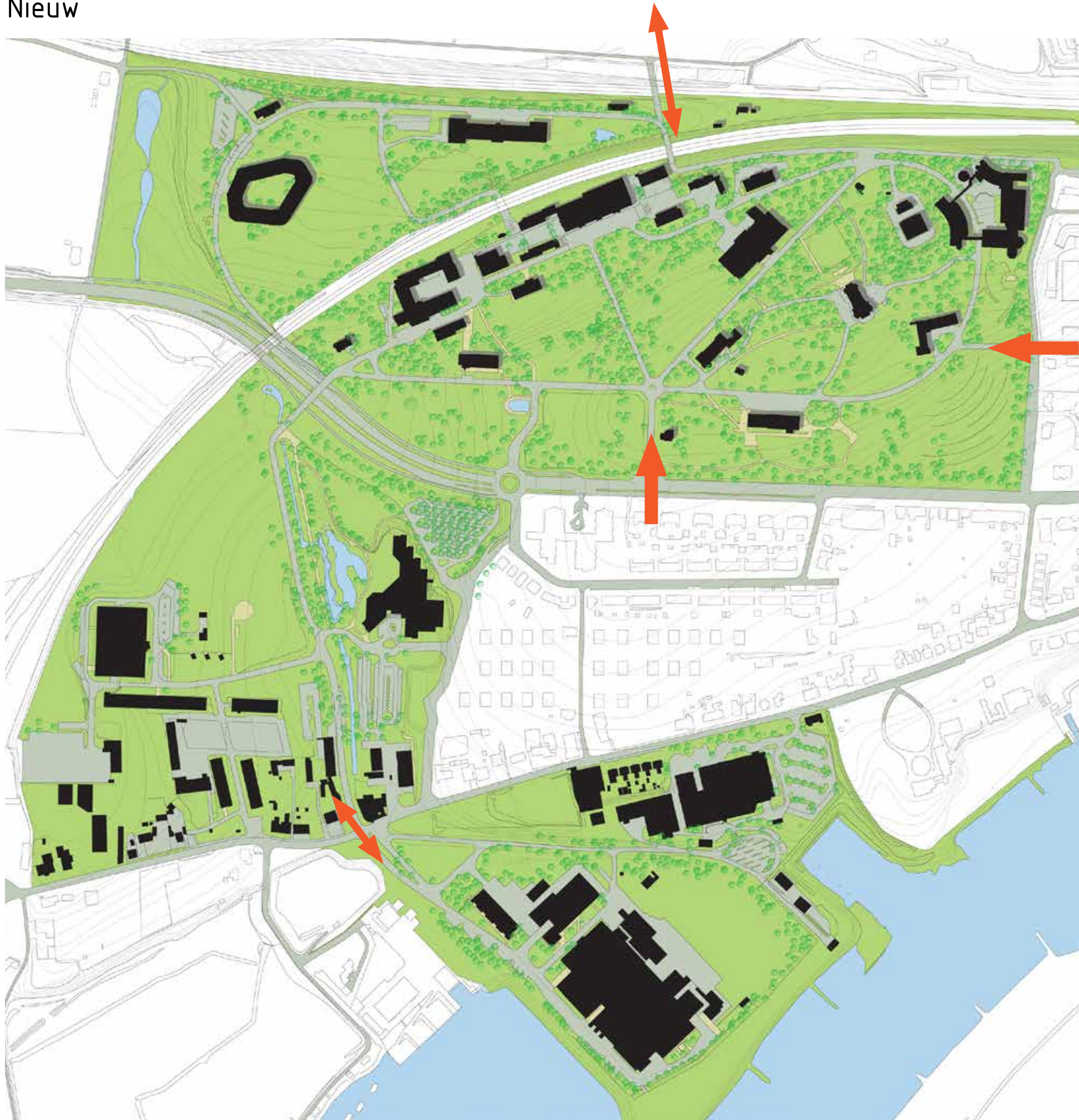
- Leegstand
- Kantoren
- Restaurant/Hotel
- Cultuur
- Ateliers
- Woningen

MASTERPLAN

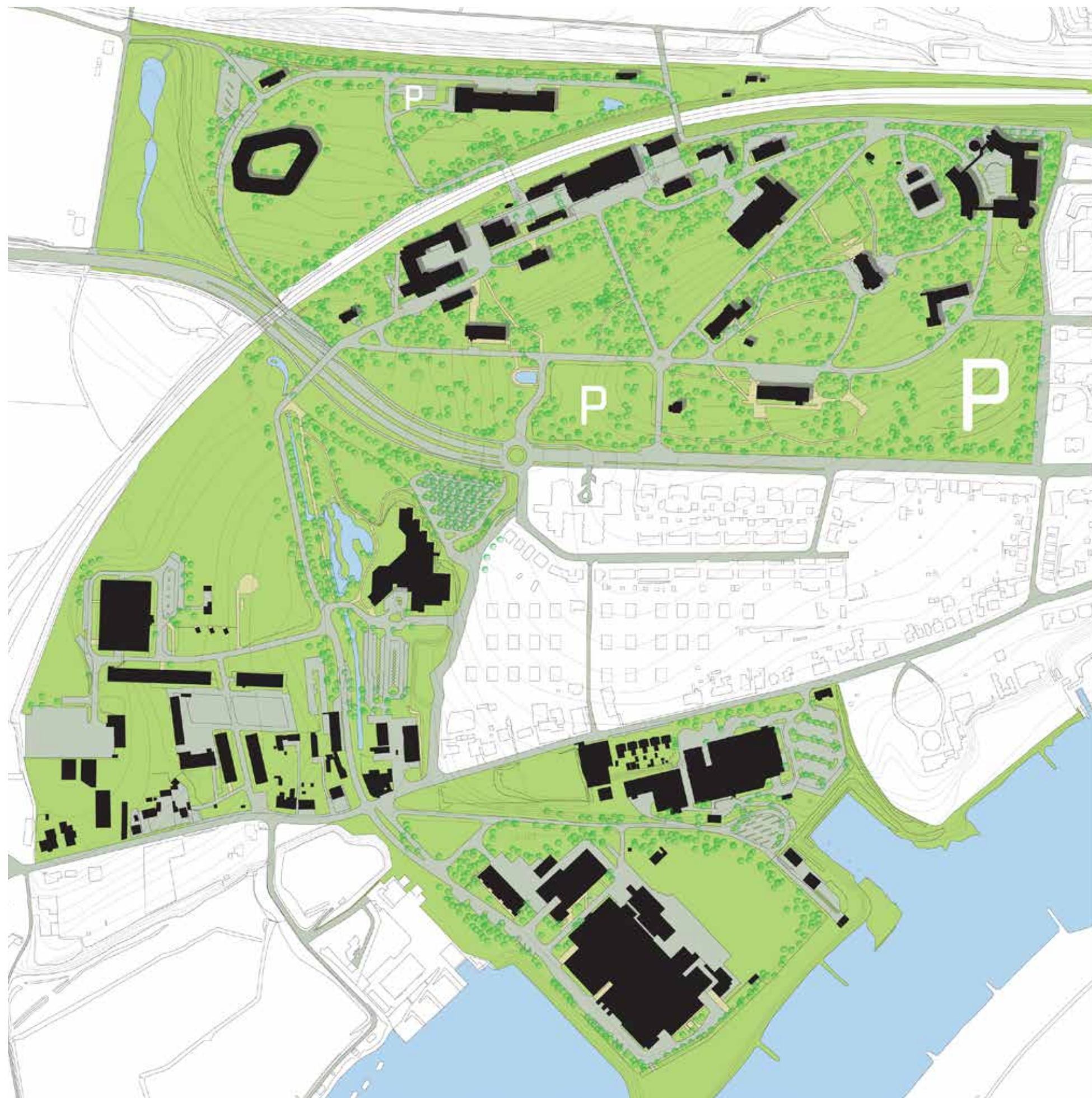
Nieuw

- Den Brink-Artpark
- Nieuwe Entrees

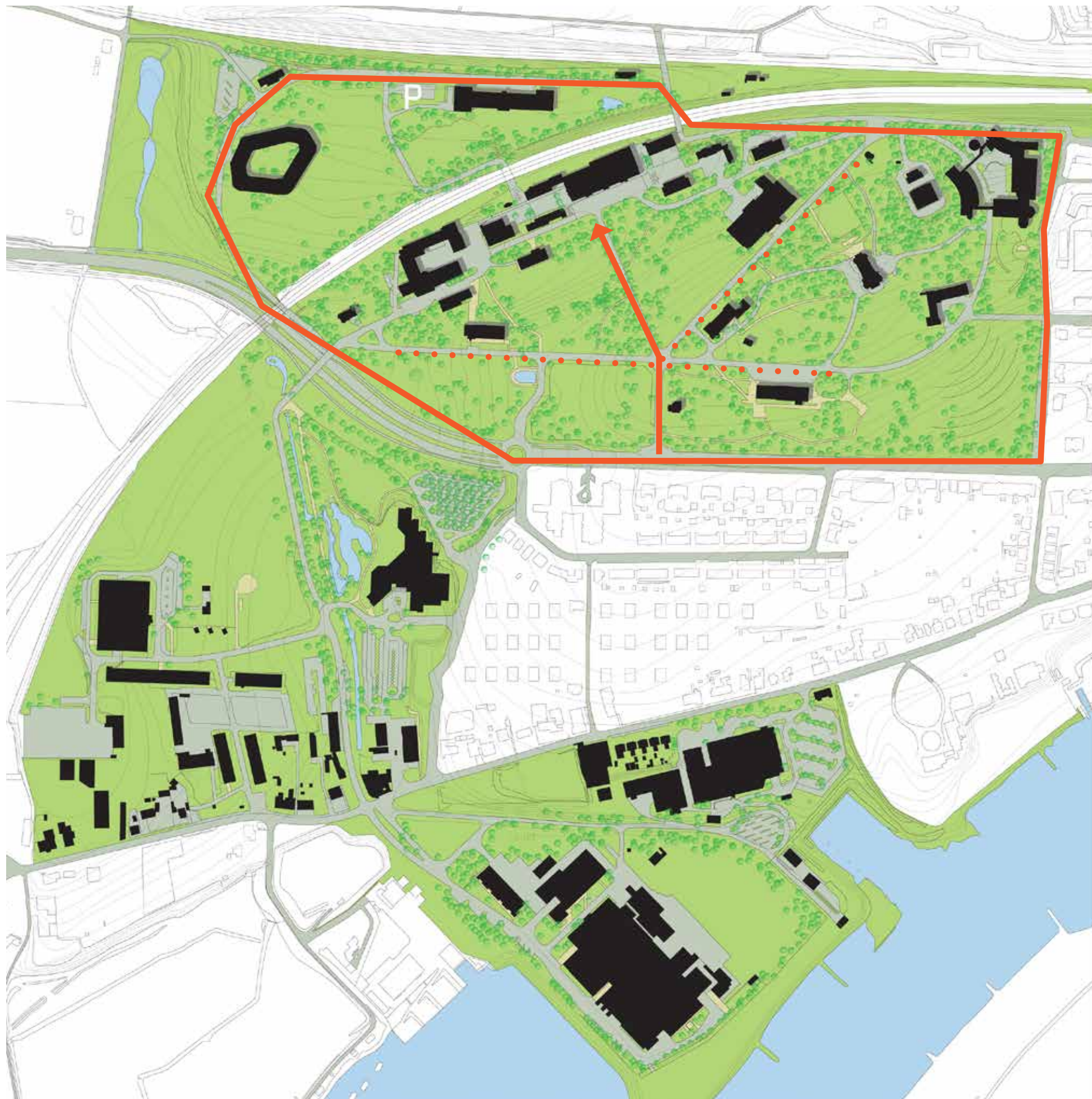
- Den Brink-Artpark
- Nieuwe Entrees
- Parkeren buiten kant

Bezoekers:
Evenement: 6000 max
Normaal: 1400

Parkeren:
p1: 400
p2: 1000
p3: 400

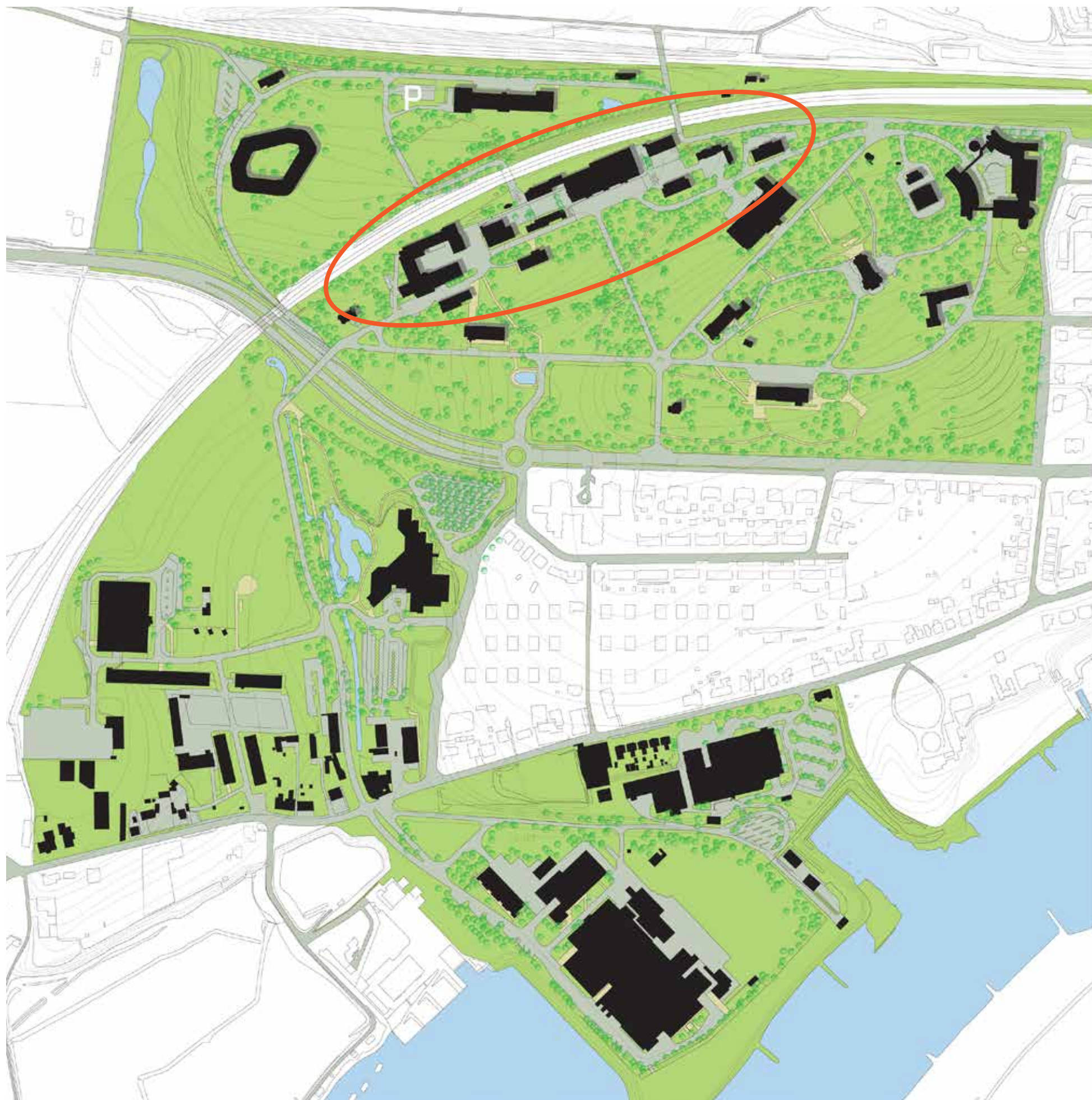
- Den Brink-Artpark
- Nieuwe Entrees, toegankelijk
- Parkeren buiten kant
- Routing Fast-slow

MASTERPLAN

Nieuw

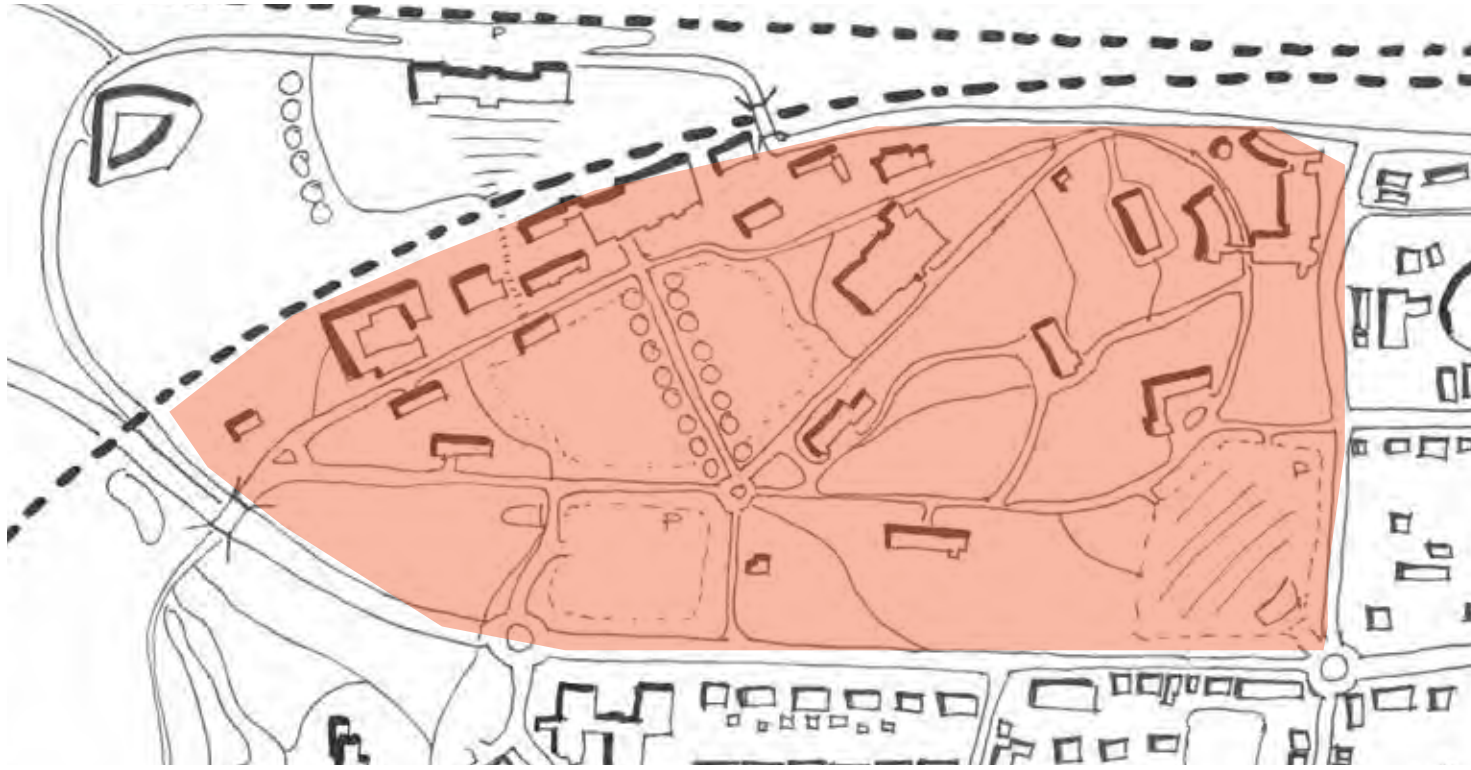
- Den Brink-Artpark
- Nieuwe Entrees
- Parkeren buiten kant
- Routing Fast-slow
- stad vs park

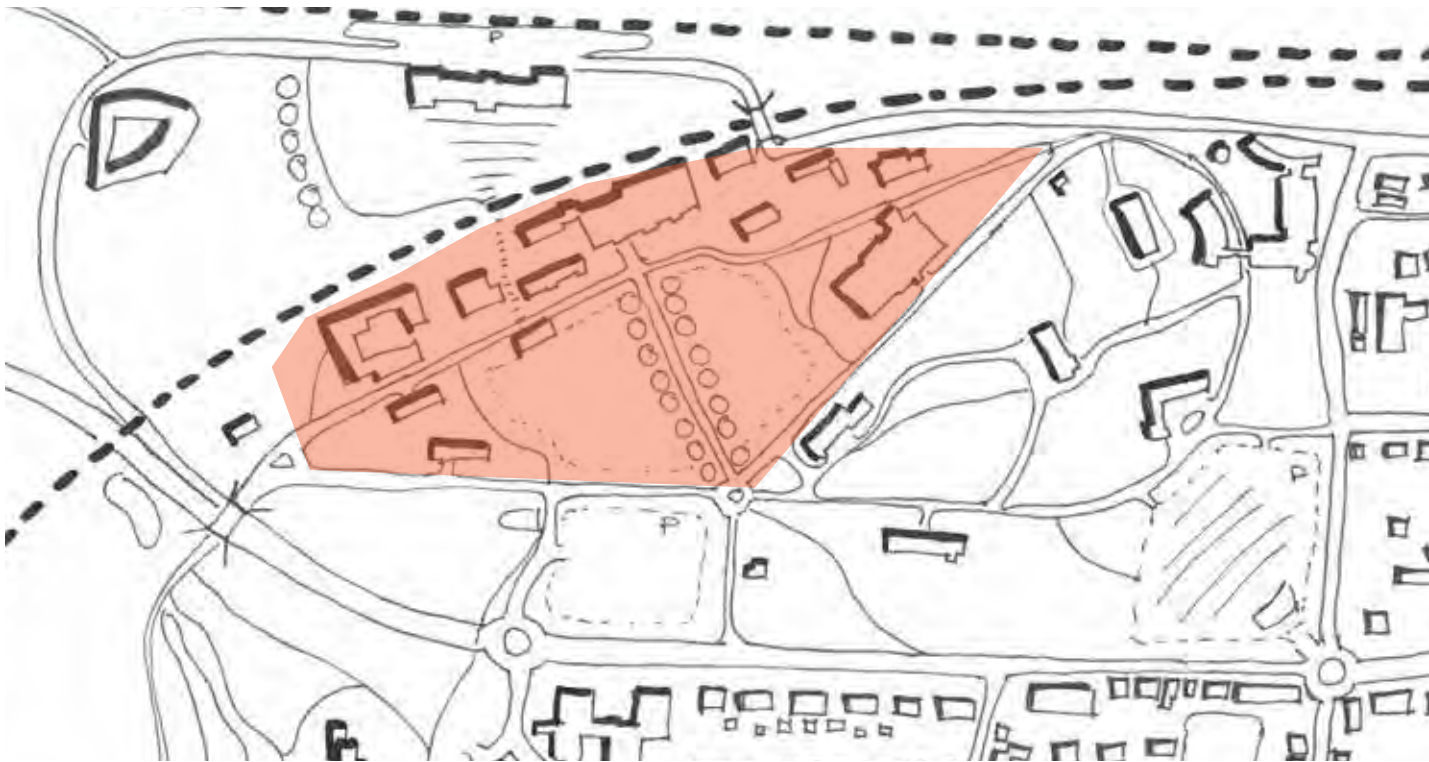

MASTERPLAN

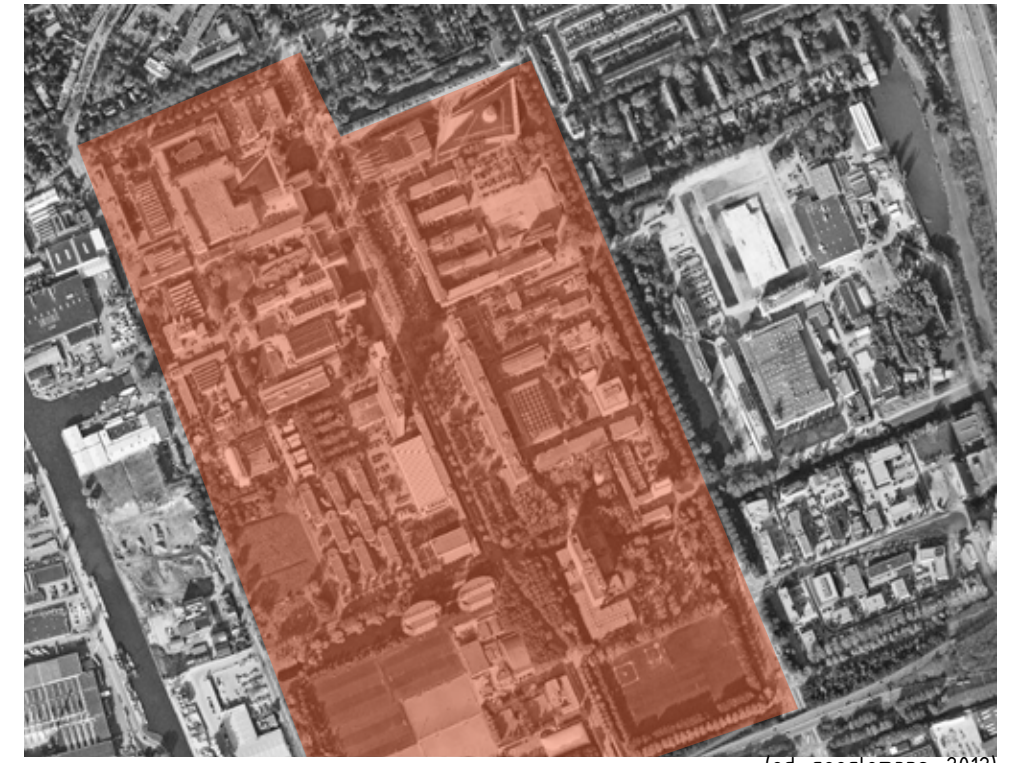
Den Brink

Area Art Park = 21ha

Area Art City = 6,5ha

(ed. googlemaps, 2012)

Mekelpark Delft = 27ha

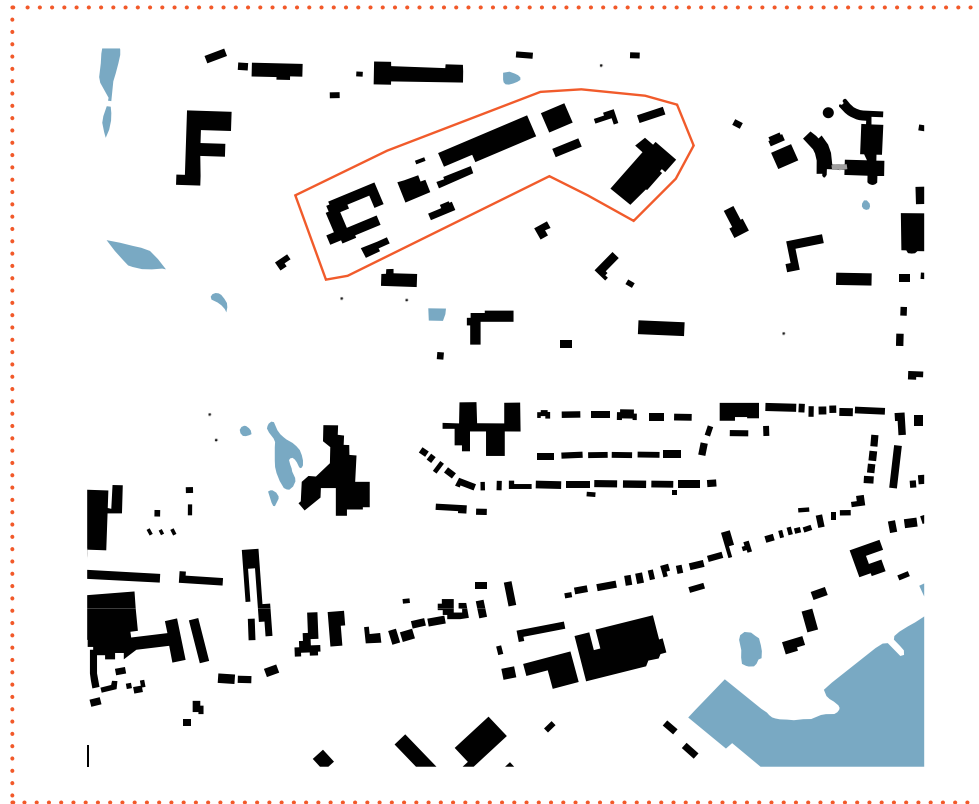

(ed. googlemaps, 2012)

Museumpark Rotterdam = 7.3ha

Arnhems buiten

Publieke verblijfplaatsen

Beweging

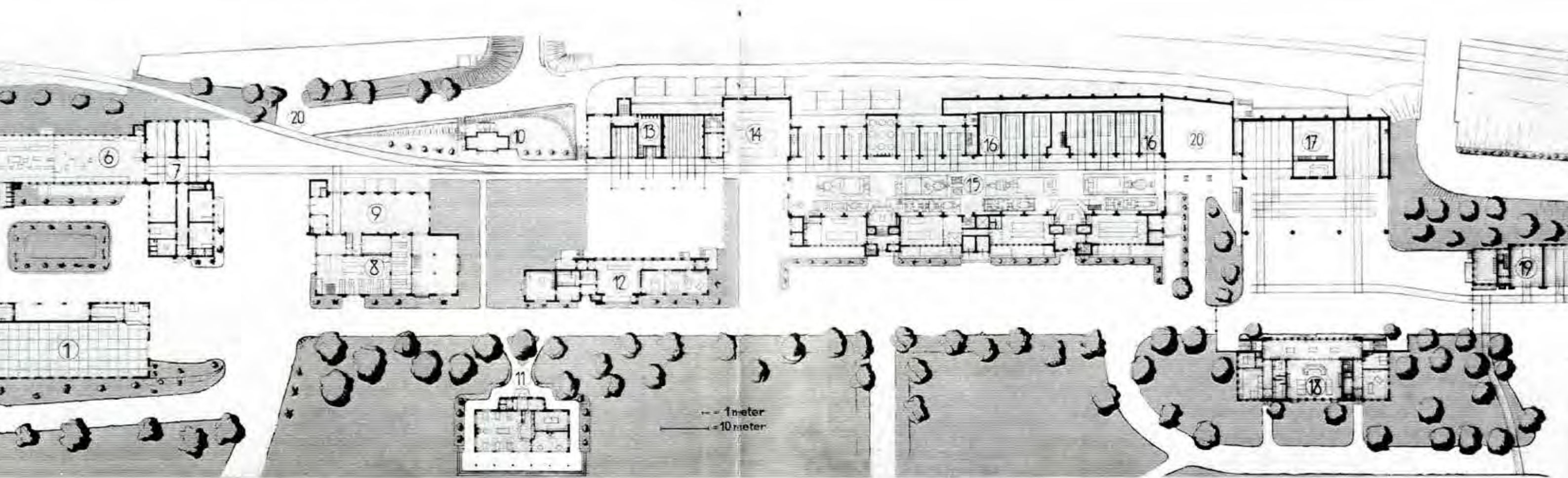

MASTERPLAN

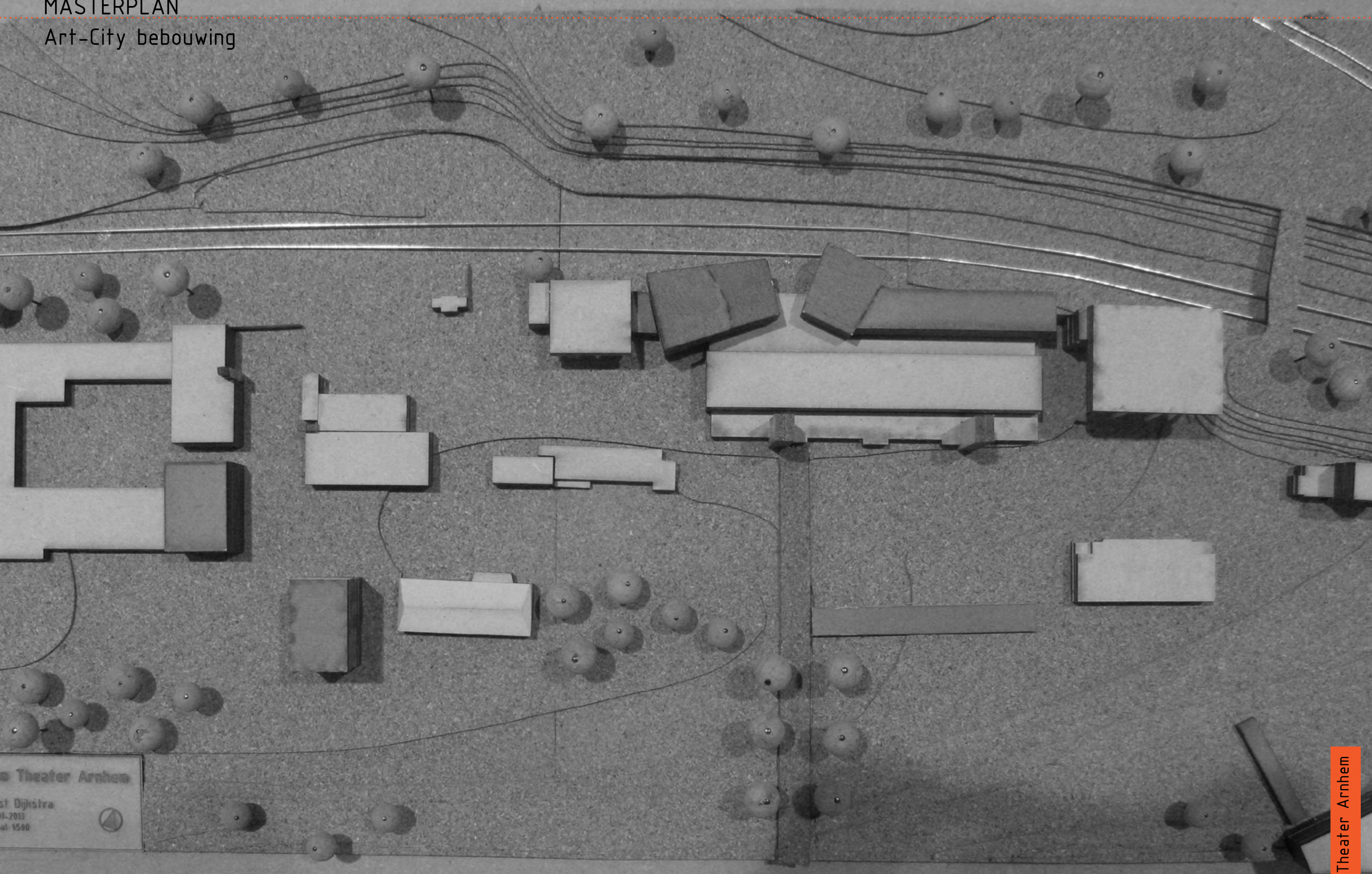
Huidige situatie ensemble

(KEMA archief, 2012)

MASTERPLAN
Art-City bebouwing

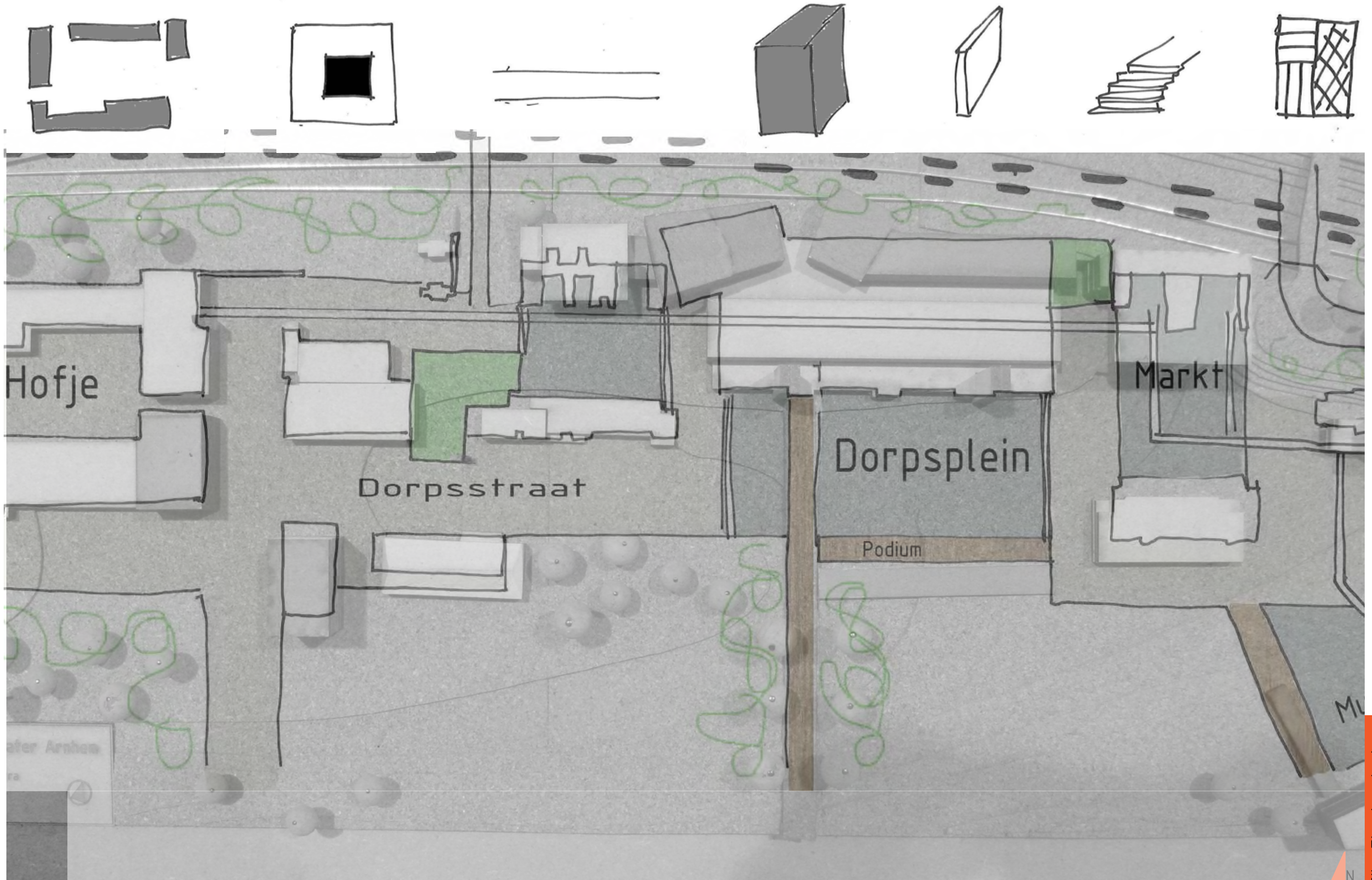

Theater Arnhem
St Dijkstra
1-2013
1500

MASTERPLAN

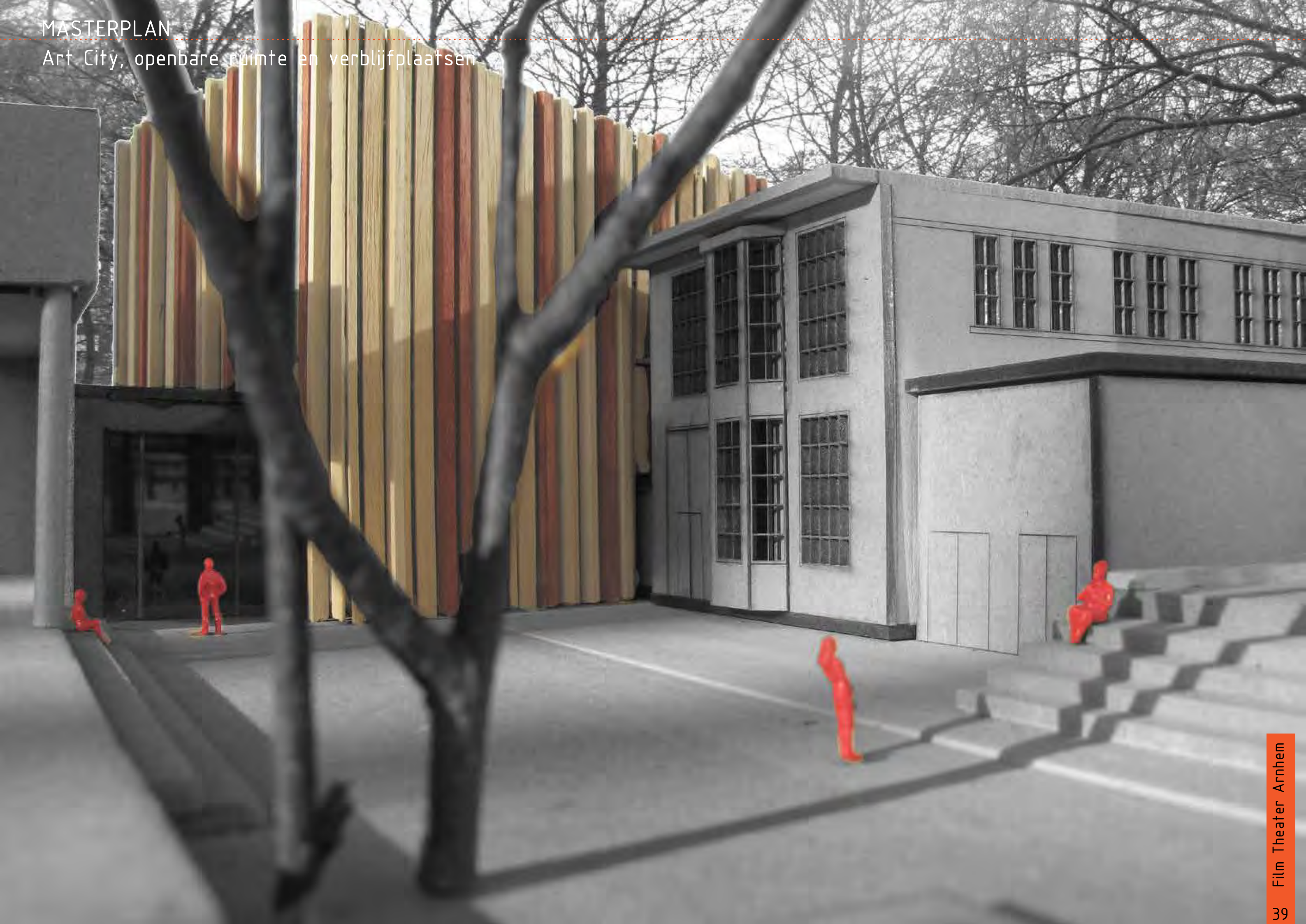
Art City, openbare ruimte

MASTERPLAN

Art City, openbare ruimte en verblijfplaatsen

MASTERPLAN
Kunst Cluster

MUSIS SACRUM
SCHOUWBURG
ARNHEM

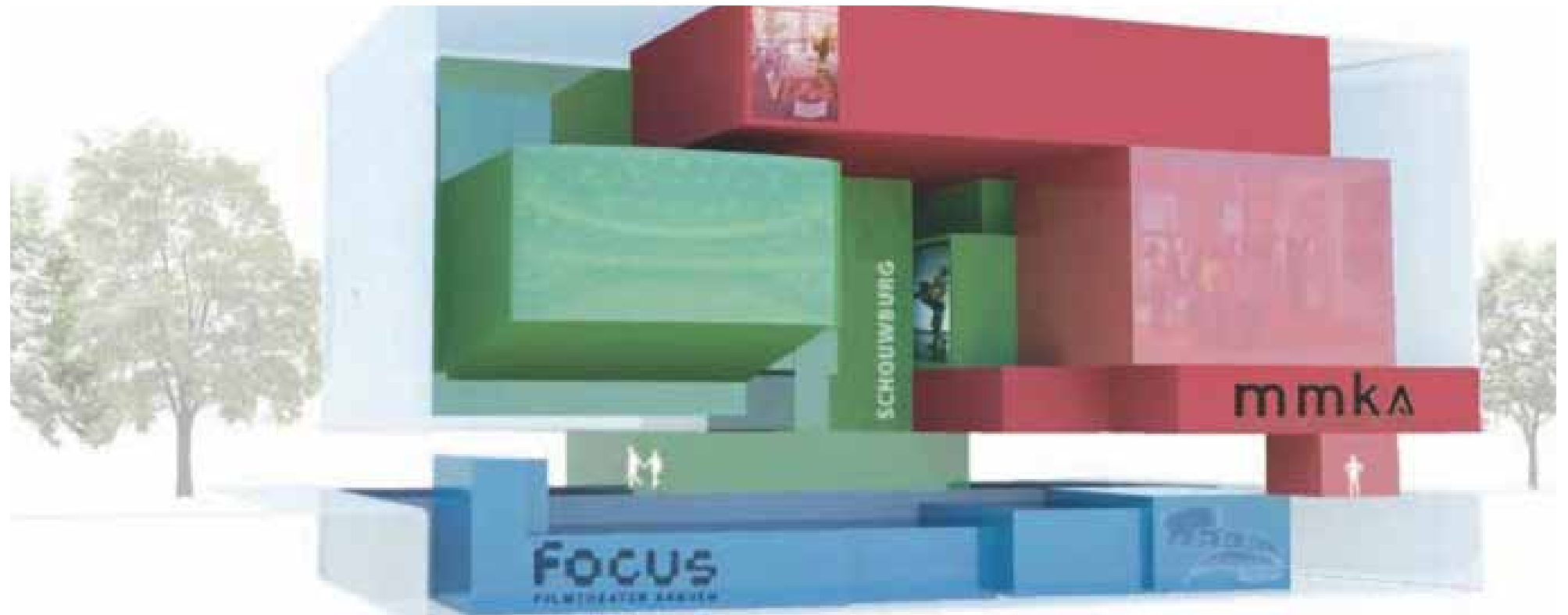
focus
FILMTHEATER ARNHEM

K,
Kunstbedrijf
Arnhem

mmka
museum voor moderne kunst arnhem

(Rijnboog, 2012)

// Hoe kan ik het KEMA terrein en zijn Zoetenlab ensemble inzetten voor het realiseren van een kunstcluster, in plaats van nieuwbouw op het Rijnboog terrein? //

...ders CDA legt bom onder Kunstencluster

woensdag 07 november 2012 | 07:00 | Laatste bijgewerkt op: woensdag 07 november 2012 | 07:12

ARNHEM - Het CDA in Provinciale Staten heeft grote afkeuring over een miljoenen subsidie voor het nieuwe Kunstcluster in het plan Rijnboog. Volgens fractievoorzitter Jan Hutten is het plan in deze crisistijd financieel te wankel geworden en kan de gemeente Arnhem deze nieuwbouw voor schouwburg, museum voor moderne kunst en filmhuis amper nog betalen.

De provincie heeft een bijdrage van 9 miljoen euro aan het Kunstcluster toegezegd. Hutten wijst erop dat gemeenten in de komende jaren veel minder te besteden hebben. Bovendien voorziet hij dat het aantal bezoekers lang niet zo hoog wordt als waar de gemeente op rekent.

Hij erkent dat de provincie niet over het Kunstcluster gaat, maar hij vindt ook dat de provincie de gemeente moet behouden voor een financieel debacle. Hutten kaart de kwestie in de woensdag aan tijdens de begrotingsbehandeling in de Staten.

© Gelderlander 2012, op dit artikel rust copyright.

Zie ook:

- Garage Rijnboog Arnhem mogelijk kleiner
- Stadsschoon Arnhem wil masterplan Rijnboog het liefst overboord gooien
- Ruim duizend keer nee tegen Kunstcluster Arnhem
- Stadsschoon: meer leegstand door bouw Kunstcluster
- Actie op internet tegen Kunstcluster Arnhem

Bereken uw uitvaartpremie

Meer weten over uitvaartverzekering vanaf € 2,39 per maand. Regel het hier.

InternetPlusBellen

In 1 pakket! Nu € 10,- korting op Standaard en Premium. Bestel hier.

ZZP'er? Flexibele AOV

Bij ziekte of ongeval verzekerd inkomsten. Makkelijk af te stemmen op budget & situatie.

Impressie van het Kunstcluster in Arnhem.

de Gelderlander

Webwinkel | Mobiel | Abonneren | RSS | Geen krant ontvangen? | E-paper | Adverteren | Contact

HOME & REGIO | ALGEMEEN | SPORT | MULTIMEDIA | EXTRA | GENIET | SERVICE | OVER DE GELDERLAND

Achterhoek | Arnhem e.o. | Betuwe | De Vallei | Liemers | Maasland | Maas en Waal | Nijmegen e.o. | Rivierland

Ontwikkelaars niet verder met Rijnboog in Arnhem

woensdag 14 november 2012 | 12:01 | Laatste bijgewerkt op: woensdag 14 november 2012 | 12:01

ARNHEM - De ontwikkelcombinatie MAB/Bouwinvest gaat niet verder met het plan Rijnboog in Arnhem. Dat heeft de gemeenteraad vanavond in een bijeenkomst vanavond besloten. De ontwikkelaars zijn vanaf het begin van de herinrichting van de zuidelijke kant van de Rijnboog niet verder gekomen.

Zie ook:

- Rijnboog Arnhem: Financiële gat was te groot
- Raad besloten bijeenkomst over plan Rijnboog Arnhem
- Subsidie zit 'vast' aan Rijnboog

Het plan Nijmegen bestaat onder meer uit het terugbrengen van de straatbeelden, een Kunstcluster op de Rijnkade en het terugbrengen van een stratenbeeld. Het plan Nijmegen refereert aan het Arnhem van voor de Tweede Wereldoorlog.

Bij het hele project Rijnboog waren, los van MAB/Bouwinvest, nog drie andere marktpartijen betrokken. Daarmee zijn geen problemen, zegt Elfrink.

Bekijk ook ons **dossier** over Rijnboog.

© Gelderlander 2012, op dit artikel rust copyright.

Rijnboog Arnhem: 'Financiële gat was te groot'

donderdag 15 november 2012 | 09:00 | Laatste bijgewerkt op: donderdag 15 november 2012 | 09:07

ARNHEM - De ontwikkelcombinatie MAB/Bouwinvest gaat niet verder met het plan Rijnboog in Arnhem omdat de gemeente Arnhem en de ontwikkelaars het niet eens konden worden over de grondprijs. Dat zegt MAB-directeur Jos Melchers, mede namens Bouwinvest.

"We lagen te ver uit elkaar. Niet zozeer over het programma - dat was nog een kwestie van een beetje sleutelen -, maar financieel."

MAB/Bouwinvest zou in het plan 'Nieuwstraat en omgeving' gaan zorgen voor de bouw van woningen, winkels en horecagelegenheden, zoals de marktpartijen Portaal Arnhem, Blauwhoed en Vesteda dat doen in andere deelprojecten van Rijnboog.

MAB/Bouwinvest had nog wat wensen over het programma, maar verder onderhandelen werd zinloos geacht. "Het financiële gat was te groot", aldus Melchers.

© Gelderlander 2012, op dit artikel rust copyright.

De hoek Weerdjesstraat-Nieuwstraat in het centrum van Arnhem. foto Hans Broekhuizen/DG

Dakkapel gezocht?

Bespaar tot 40% Vul uw postcode in en vergelijk direct gratis offertes.

Gratis e-mailcursus

Laatst stuur mij alle afleveringen gratis. Vul in

PROGRAMMA

Filmtheater als trekpleister

Focus Filmtheater Arnhem
Korenmarkt 42
6811 GW Arnhem
026 4459959
www.focusarnhem.nl

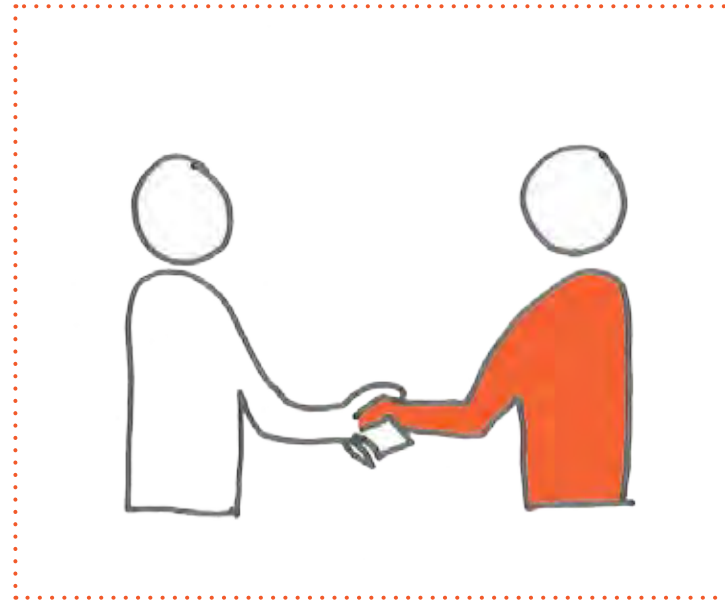

- Te klein (3 zalen) (120,54,70)
- Gehorig
- Capaciteit foyer (100st,50zit)
- Toegankelijkheid

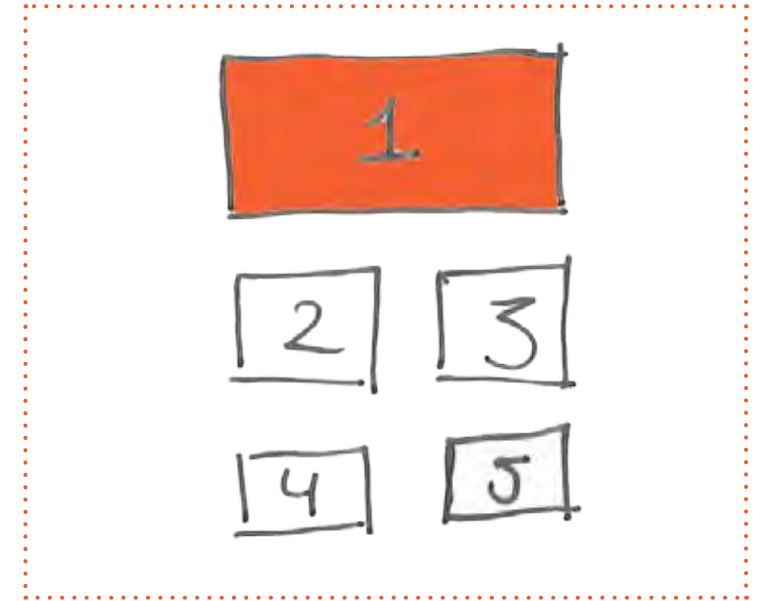
Klein Theater
Thema dagen
Cabaret

Ontmoetingsplaats

Cultuur (films)
Low Budget

Kleinere zalen

HOOFDFUNCTIE

HORECA

EXPOSITIE

MMKA/Artez

FILMTHEATER

Focus filmtheater

CENTRAAL

SPECIFICATIE

Café (grand)
Bar
Keuken (spoelkeuken)
Magazijn

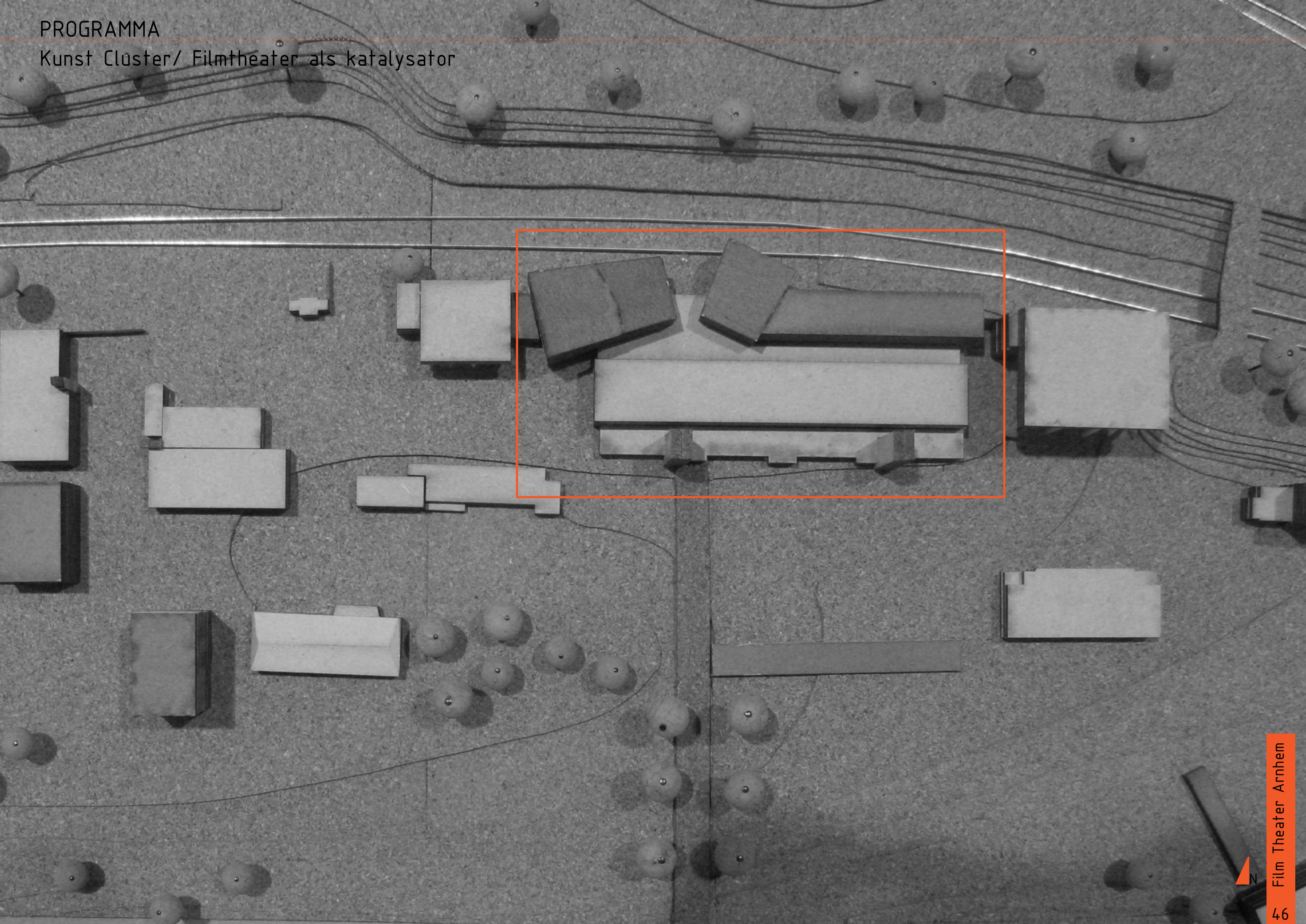
Tentoonstellingsruimte
Kantoor en archief
Opslag
Workshop ruimte
Shop

1 theater/filmzaal met podium
Kleedkamers
4 Filmzalen
Techniek
Kantoor en archief

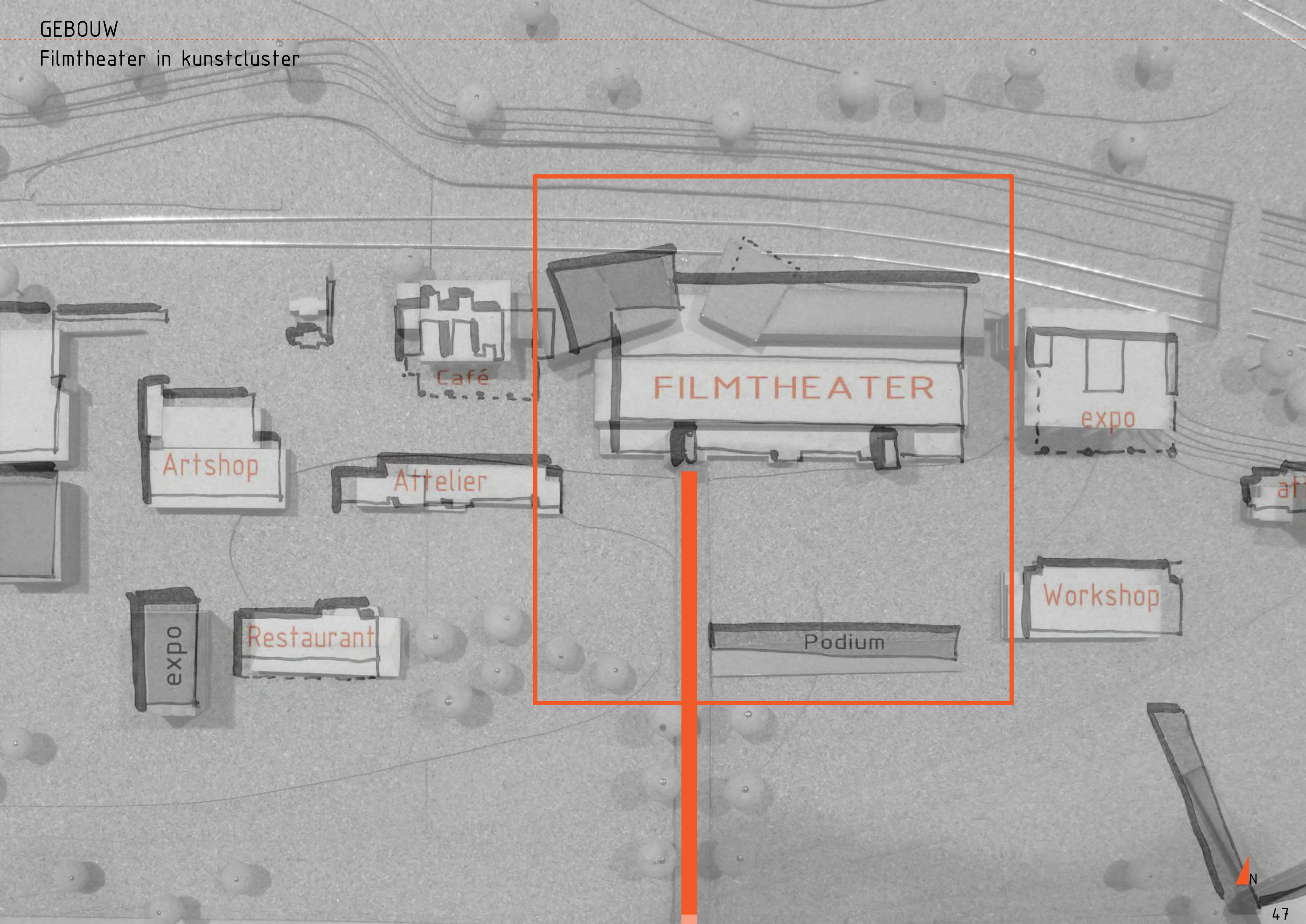
Foyer
Garderobe
Toiletten
Schoonmaakruimte

FILMTHEATER

Café

Artshop

Atelier

expo

Restaurant

Podium

Workshop

expo

at

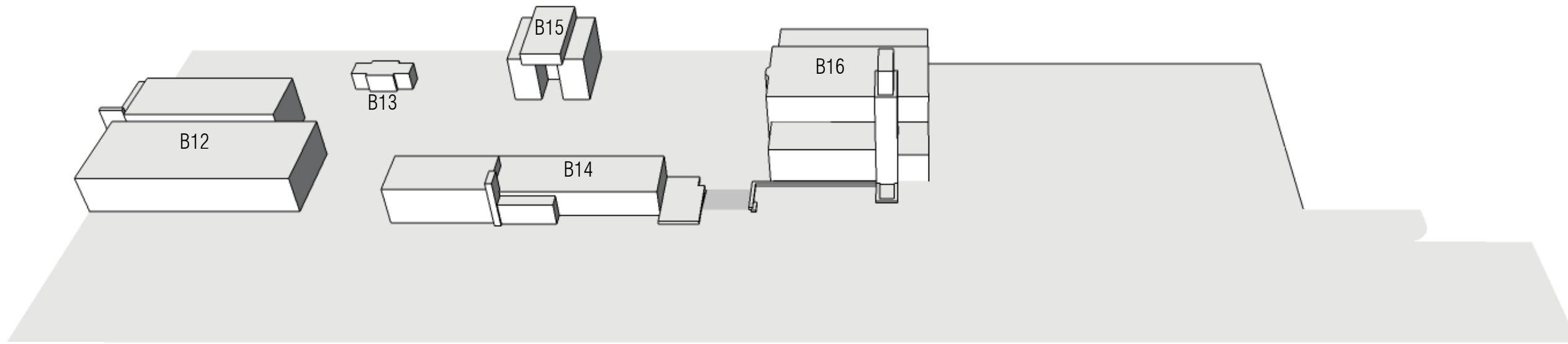

BESTAAND GEBOUW

Zoetenlaboratorium, kortsluitlaboratorium

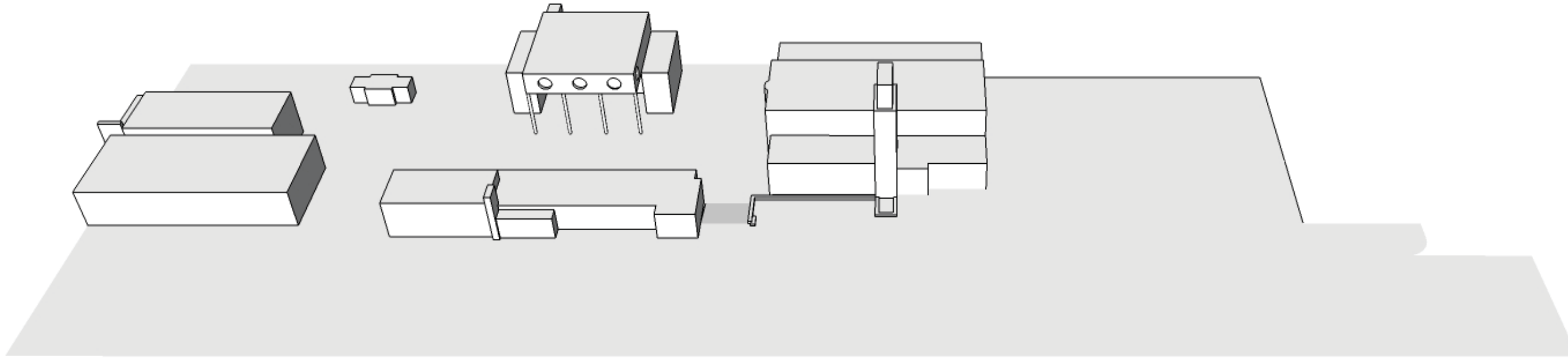

1936 Prof. Ir. R.L. A. Schoemaker & H. Fels

BESTAAND GEBOUW

Historische ontwikkeling

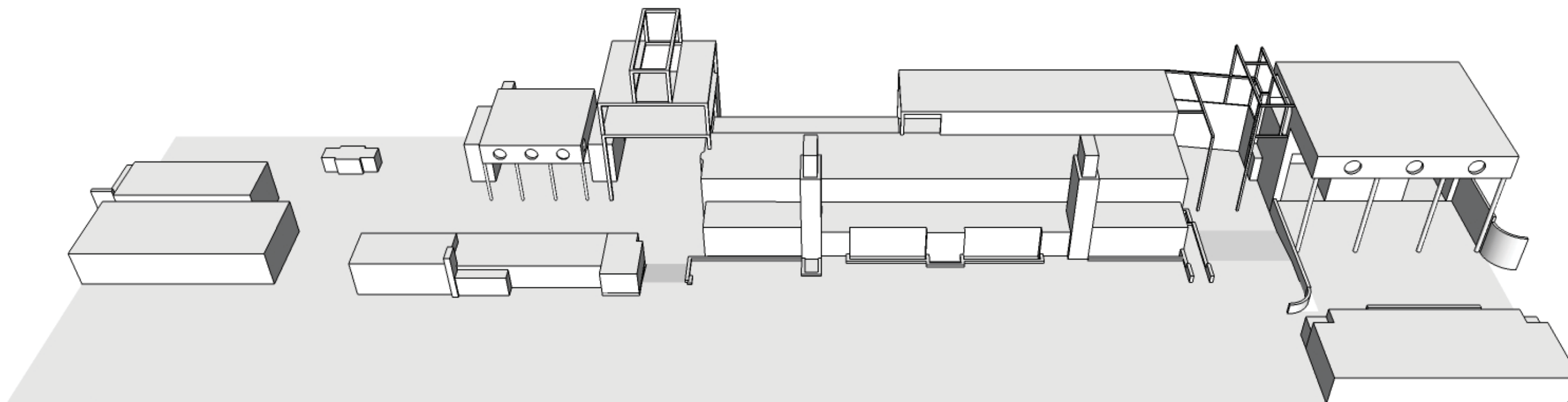

(Levie & Rodenburg, 2012)

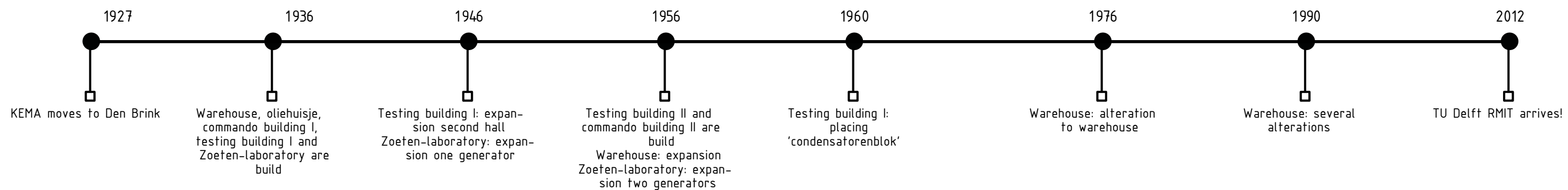

1946

(Levie & Rodenburg, 2012)

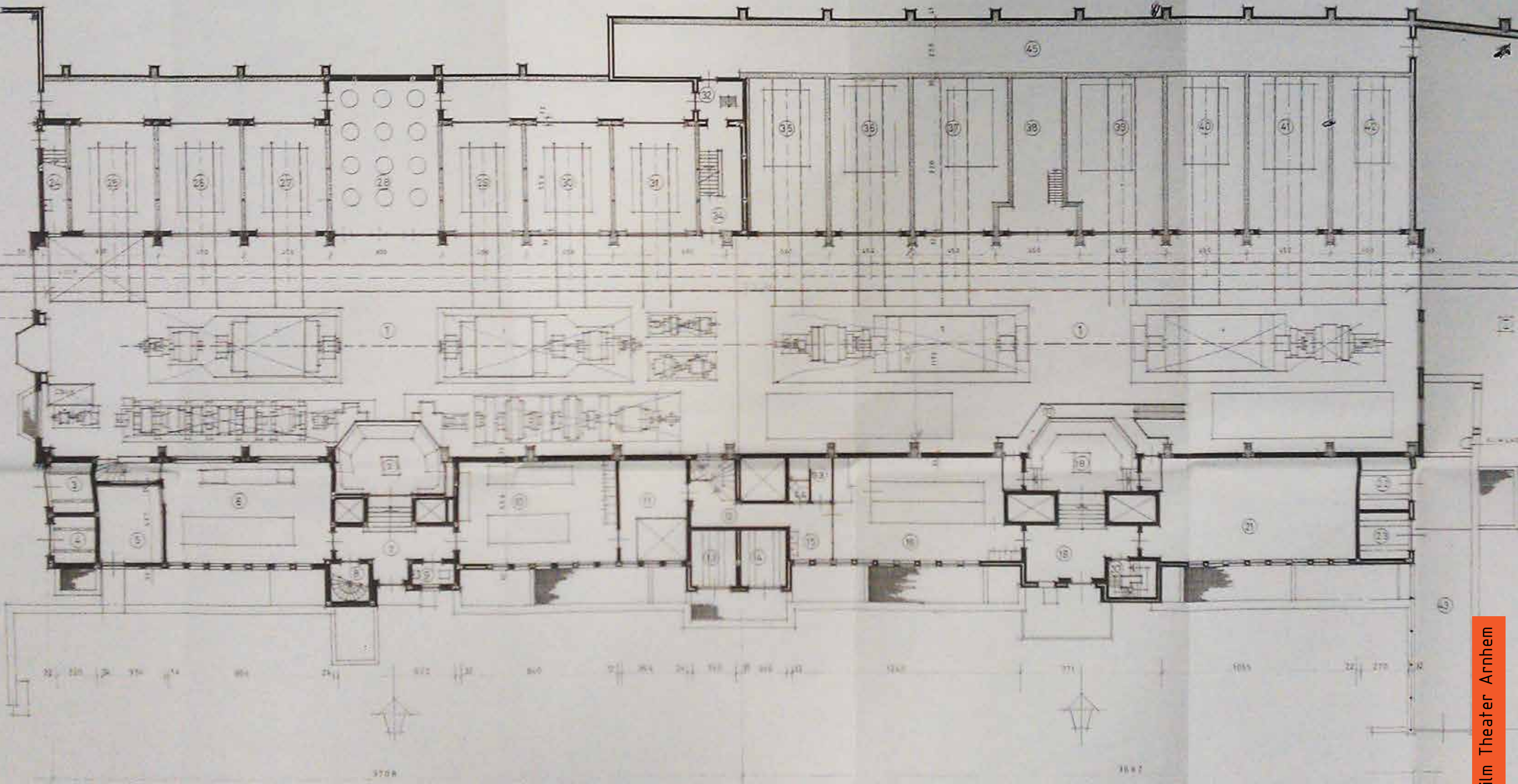
1956

BESTAAND GEBOUW

Grid-stramien

MONTAGEVLOER

1 MACHINERHAL

8 TOREN

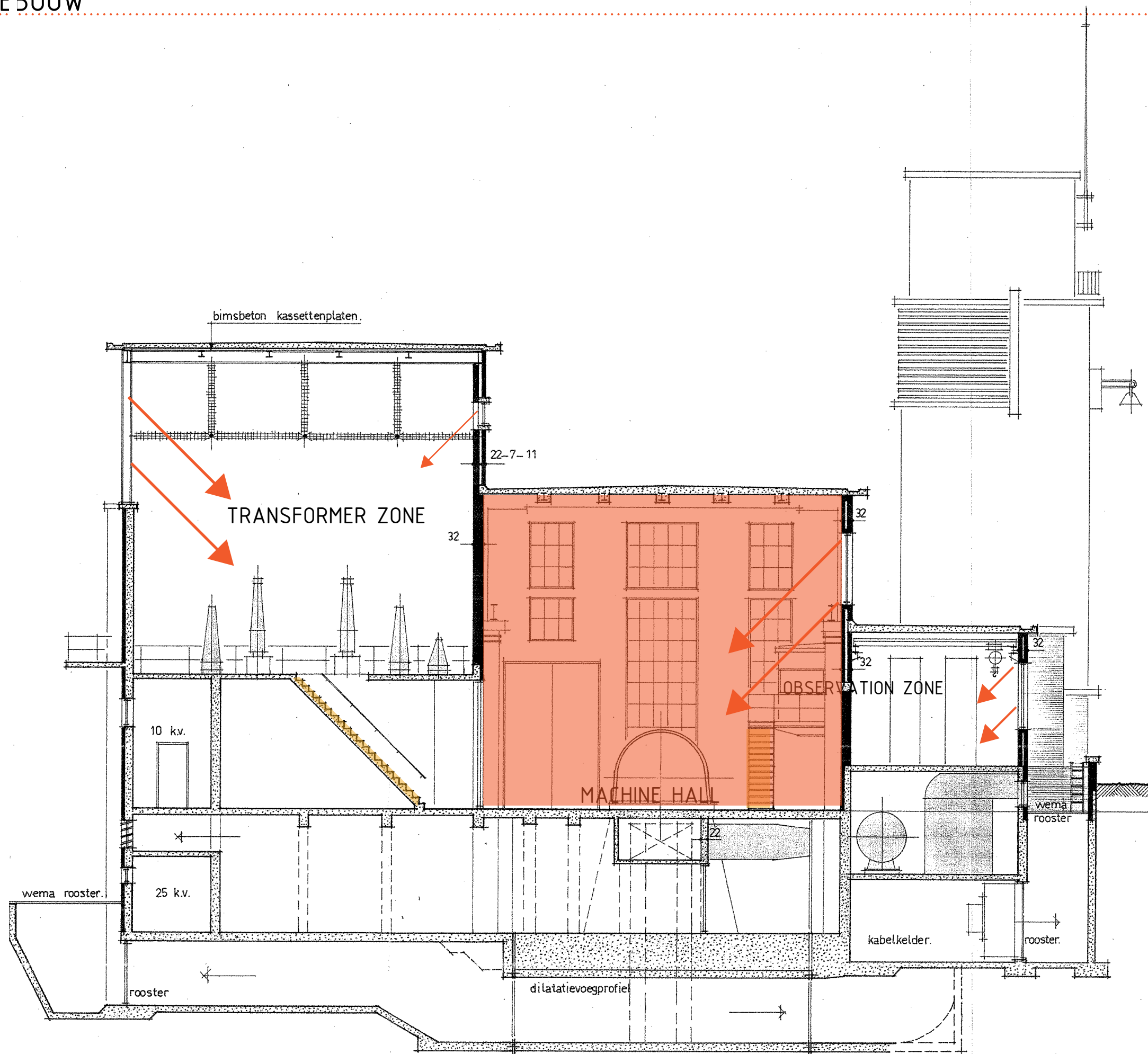
15 WASRUIMTE

23

16 SCHAVELIN'S TALLATIE

24

WIKI GELDEPESARCHIEF.NL

BESTAAND GEBOUW

Monumentale zuidgevel,
menselijke schaal

BESTAAND GEBOUW

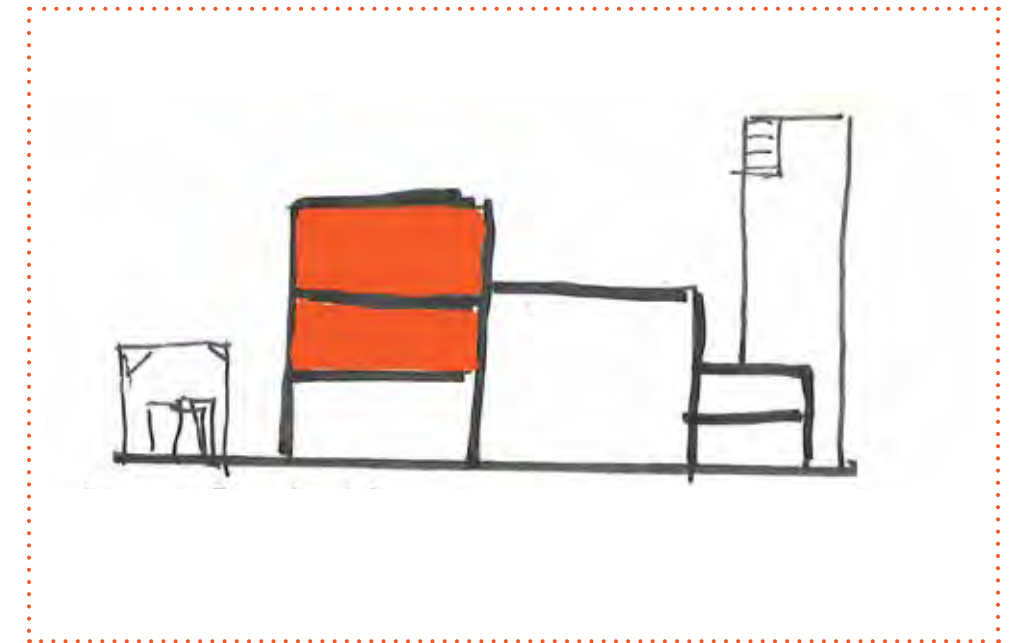
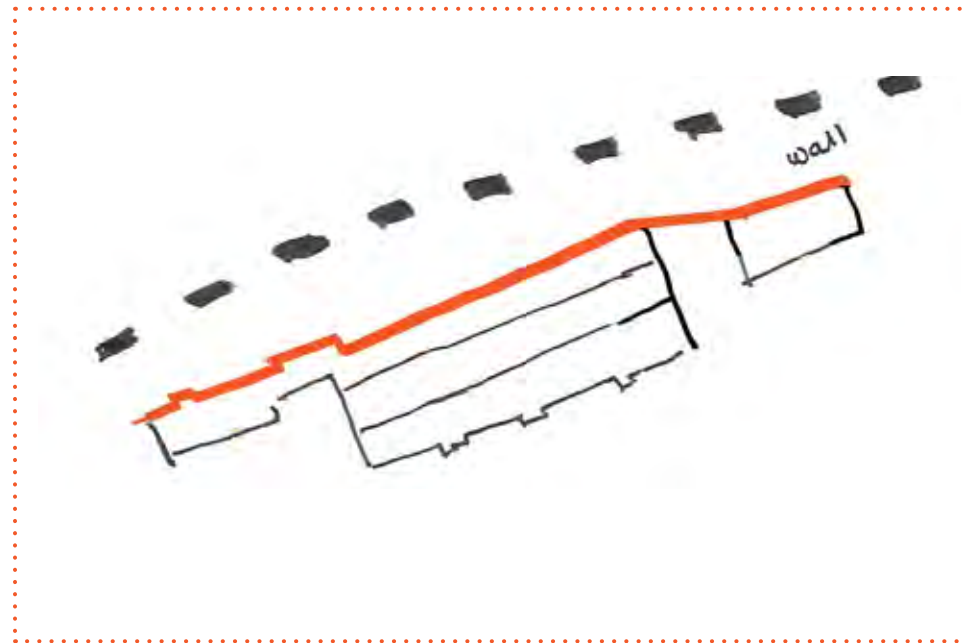
Ligging spoor, geslotenheid

BESTAAND GEBOUW

Zoetenlab waardestelling

— Gesloten achterkant

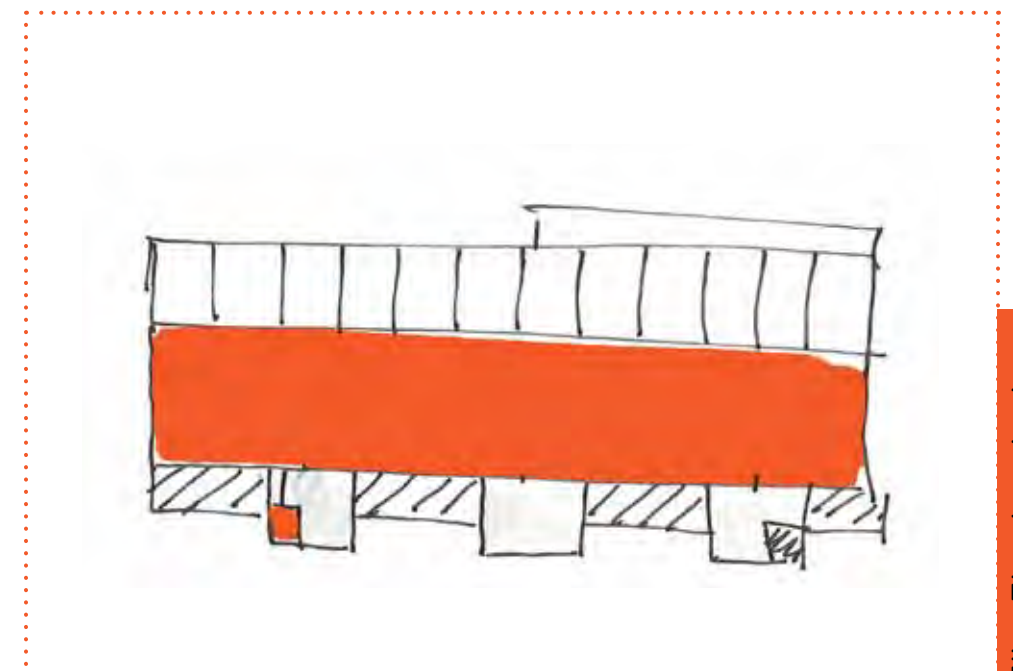
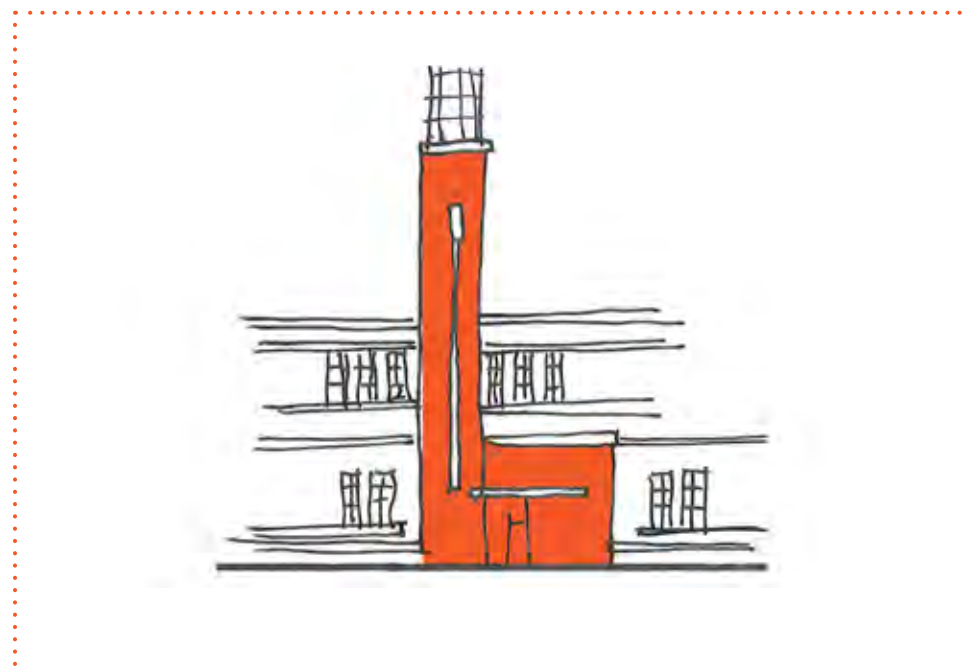
Slechte staat achterzijde
Ligging a/h spoor

Engelse landschapstuin

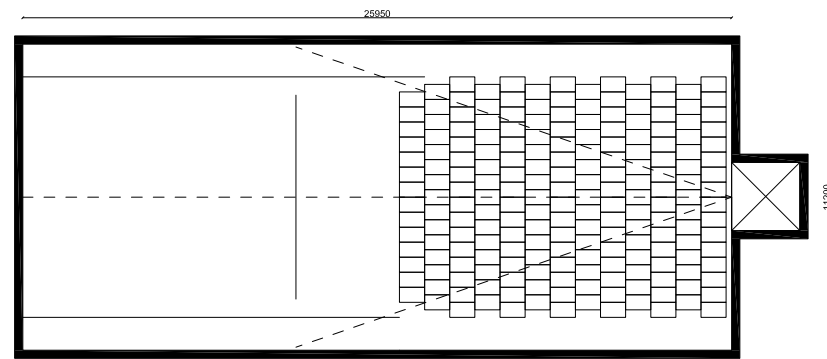

Monumentale vorm
Torens
Materiaal (steen, kema for-

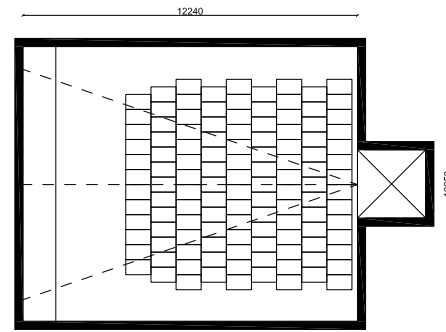
Grote open hal
Zonering
Stramien

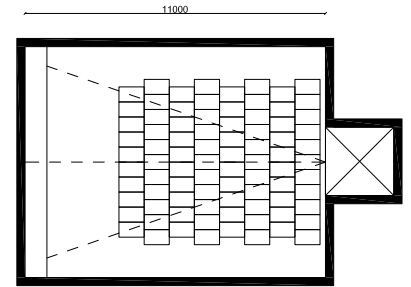

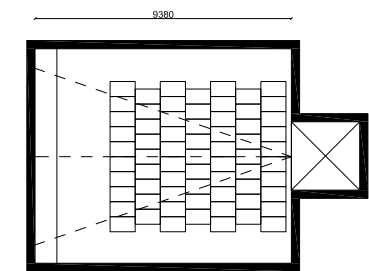
200 pers (290m²)

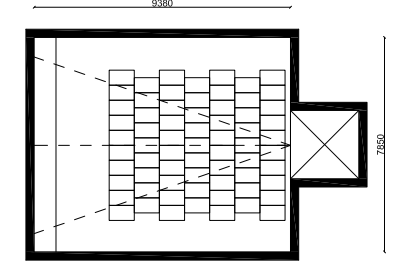
120 pers (123m²)

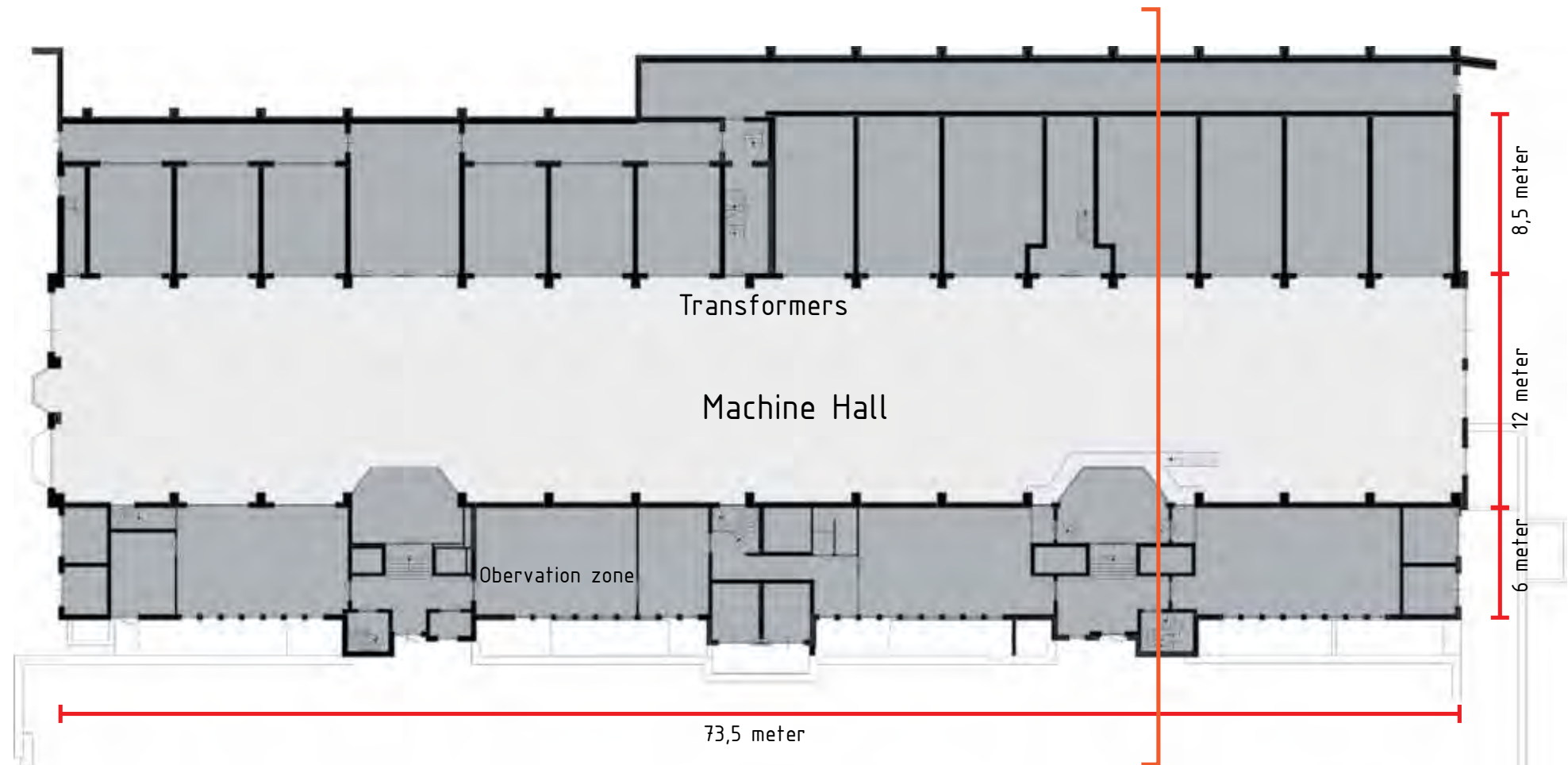
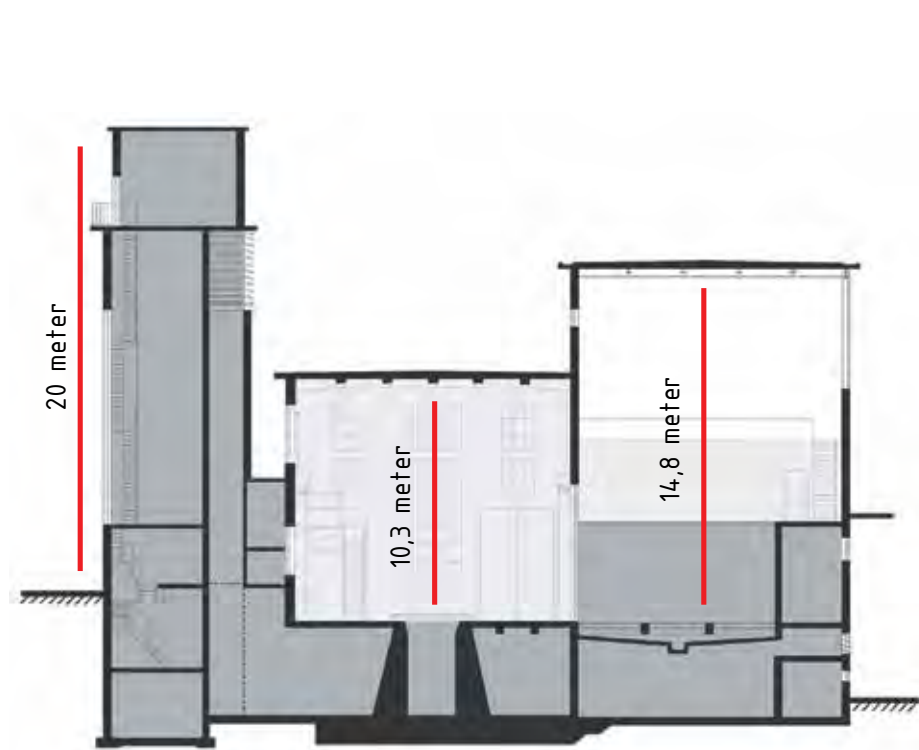
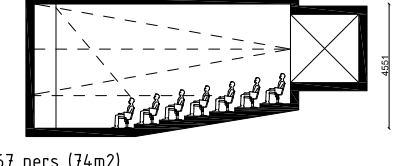
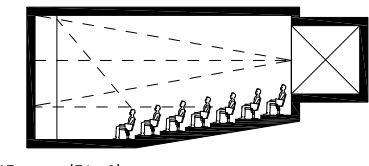
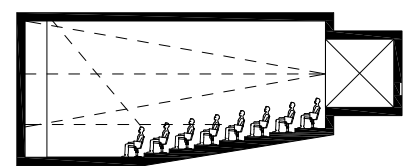
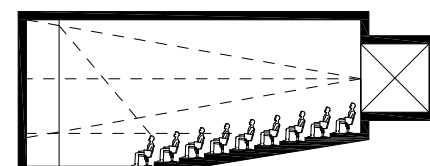
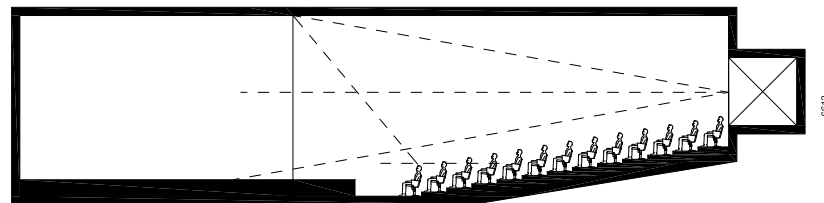
84 pers (93m²)

67 pers (74m²)

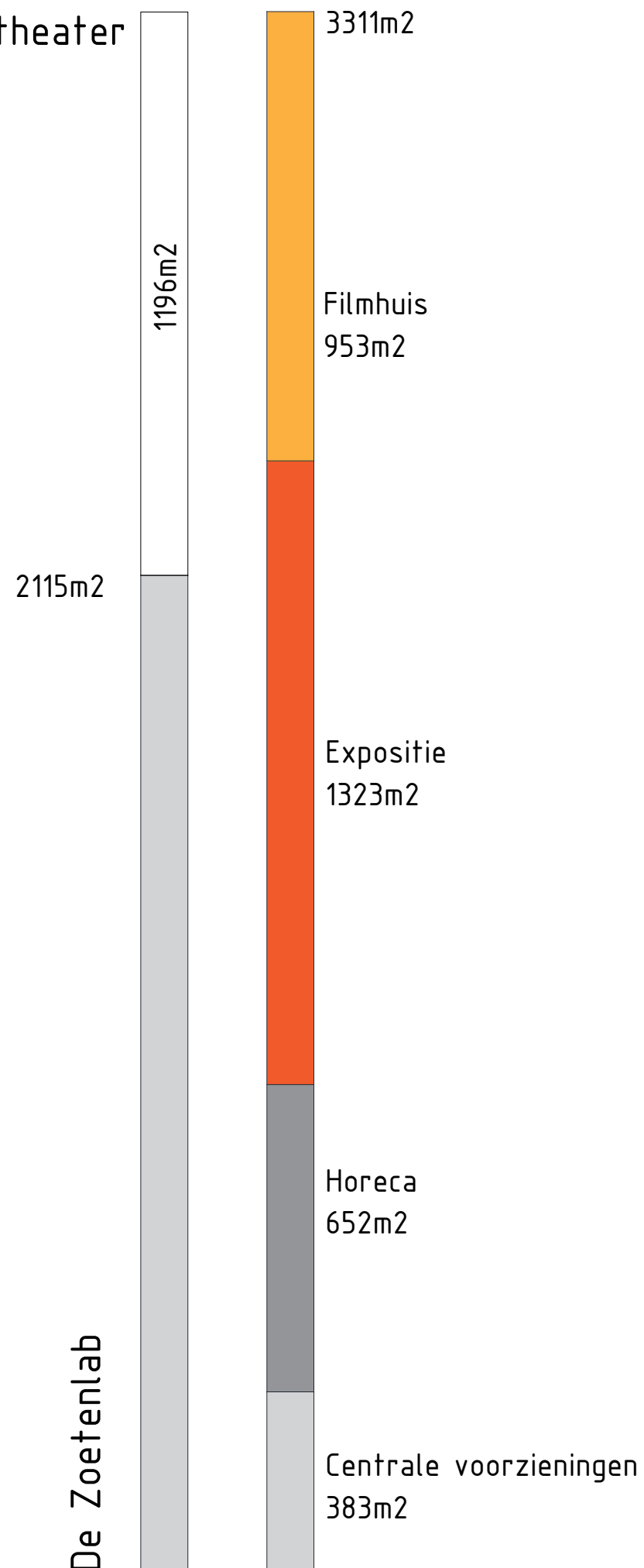
67 pers (74m²)

PROGRAMMA

Filmtheater

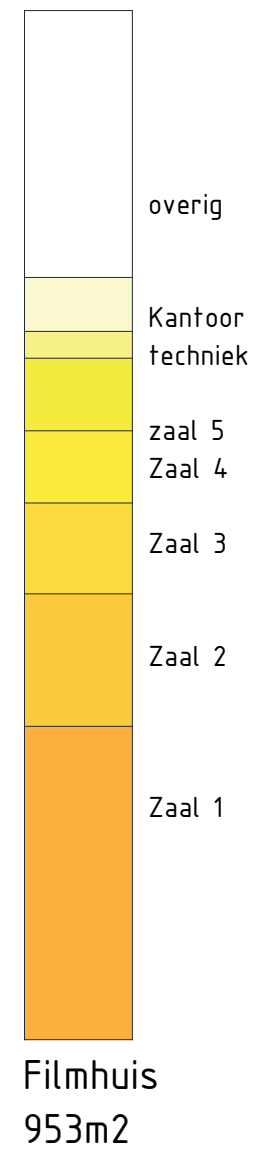
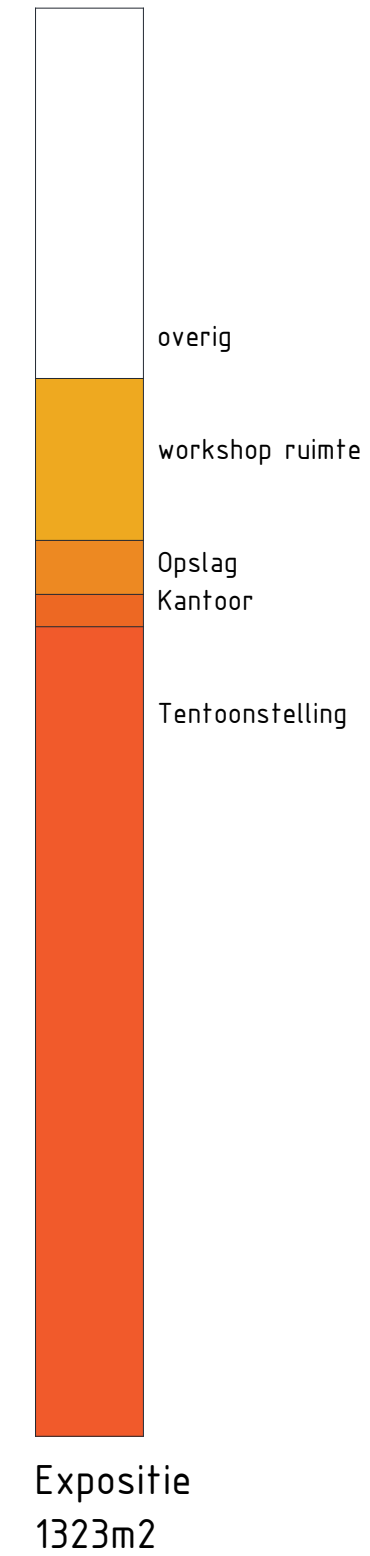
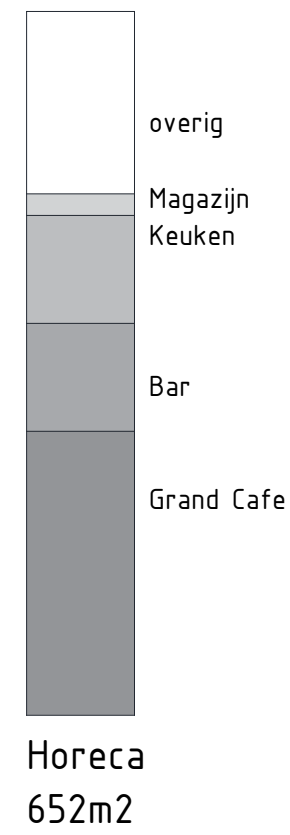
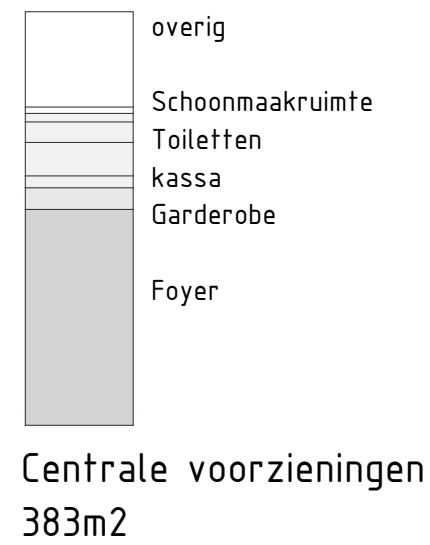
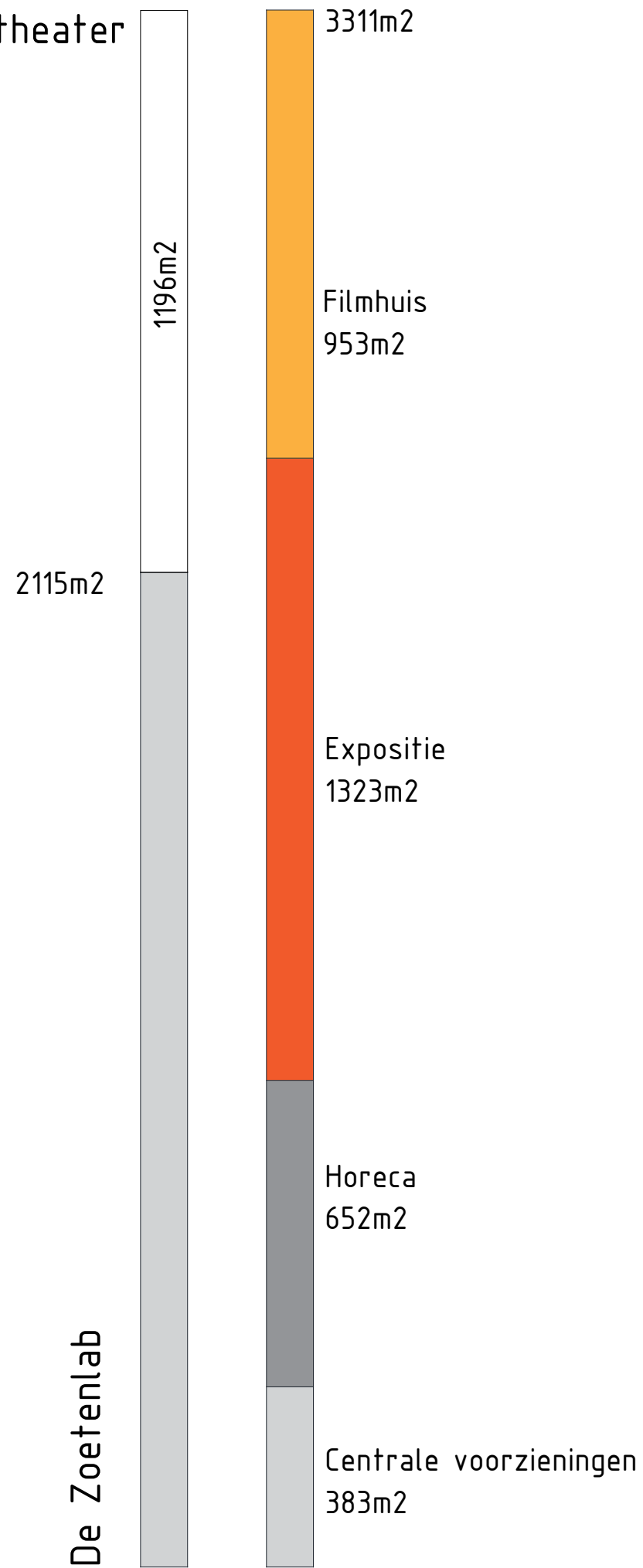

Omschrijving functie	aantal	m2/1h	h (m)	oppervlakte	opmerking
CENTRALE VOORZIENINGEN				283,8	
Foyer	1	200	2,6	200	
Garderobe	1	20	2,6	20	
kassa	1		2,6		
Toiletten					per 30 pers.
dames	3	10,5	2,6	31,5	
heren	3	6,3	2,6	18,9	
MIVA	2	3,7	2,6	7,4	
Schoonmaakruimte	3	2	2,6	6	
HORECA				483	
Grand Cafe	1	263	2,6	263	150 pers. X 1.75m2
Bar	1	100	2,6	100	
Keuken (spoel)	1	100	2,6	100	60% van grootte cafe
Magazijn	1	20	2,6	20	
EXPOSITIE				980	
tentoonstellingsruimte	1	750	2,6	750	
Kantoor en archief	1	30	2,6	30	
opslag	1	50	2,6	50	
workshop ruimte	5	30	2,6	150	
shop	1 incl.		2,6		
FILMHUIS				706	
Theaterzaal	1	290	6,6	290	200 stoelen
Filmzaal	1	123	5,3	123	120 stoelen
	1	84	4,9	84	84 stoelen
	2	67	4,5	134	67 stoelen
Techniek	5	5		25	
Kantoor en archief	1	50	2,6	50	
TOTAAL				NVO	2452,8
CENTRALE VOORZIENINGEN		283,8		383,13	
HORECA		483		652,05	
EXPOSITIE		980		1323	
FILMHUIS		706		953,1	
TOTAAL				BVO	1,35
					3311,28

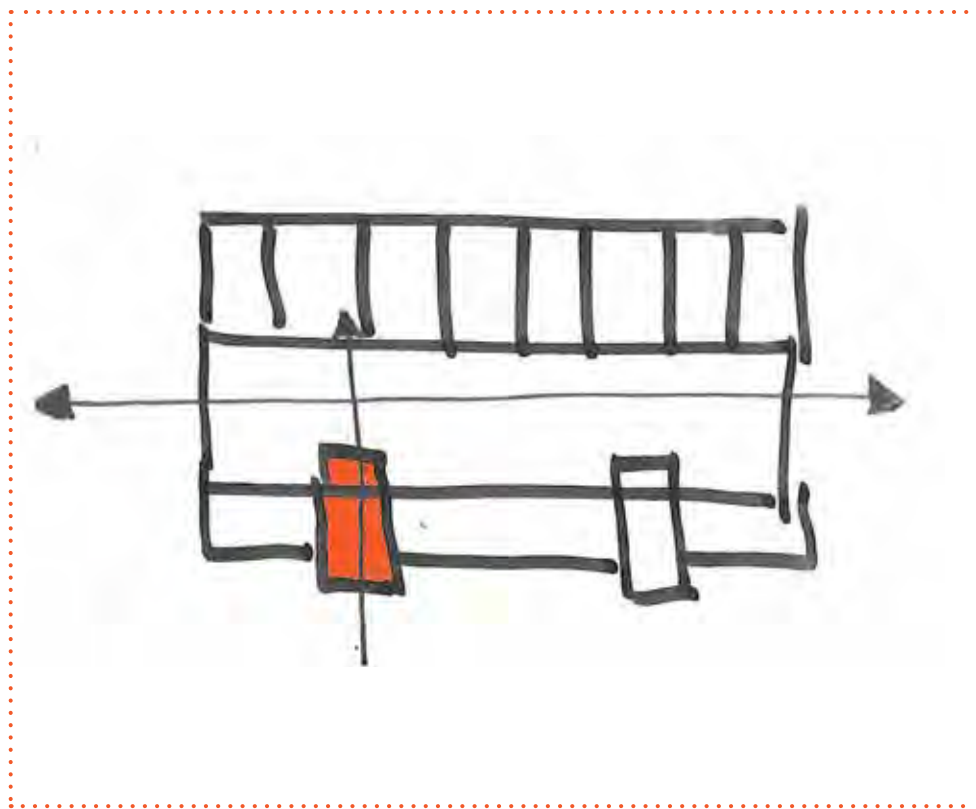

PROGRAMMA

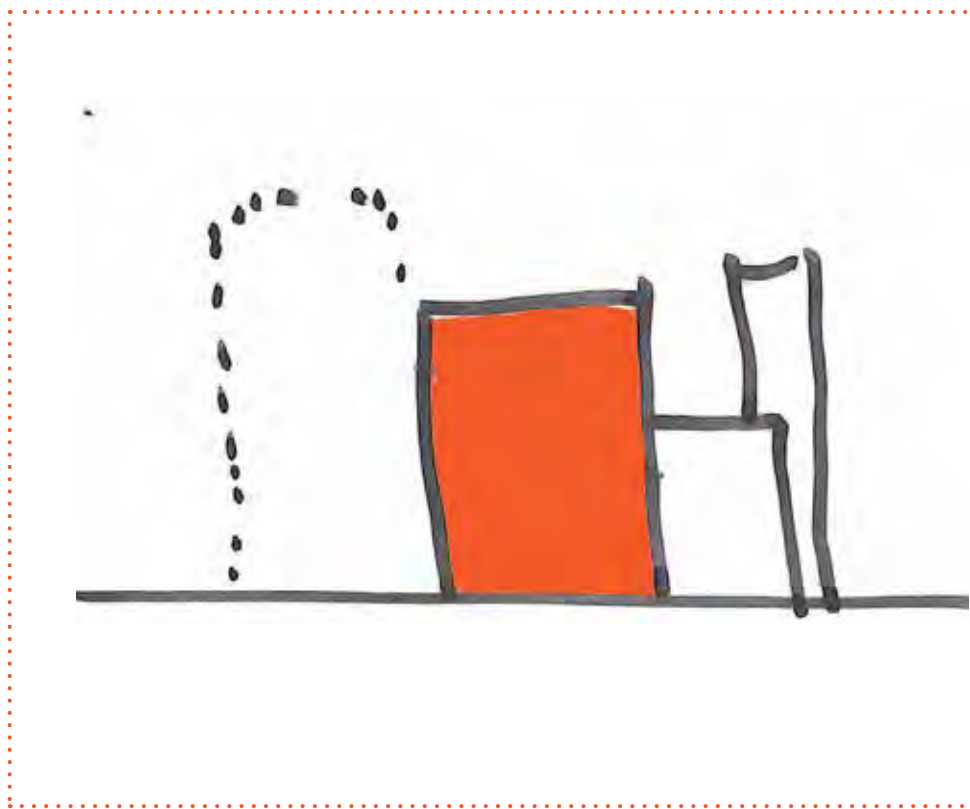
Filmtheater

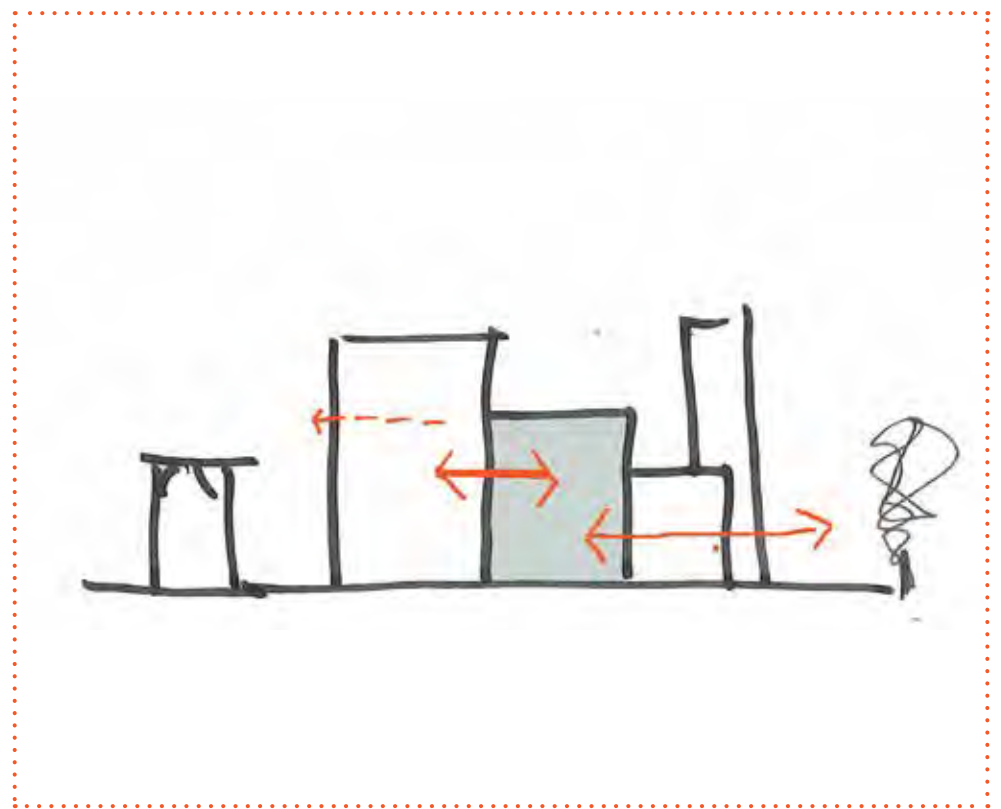

Hoofd route (vanuit park)

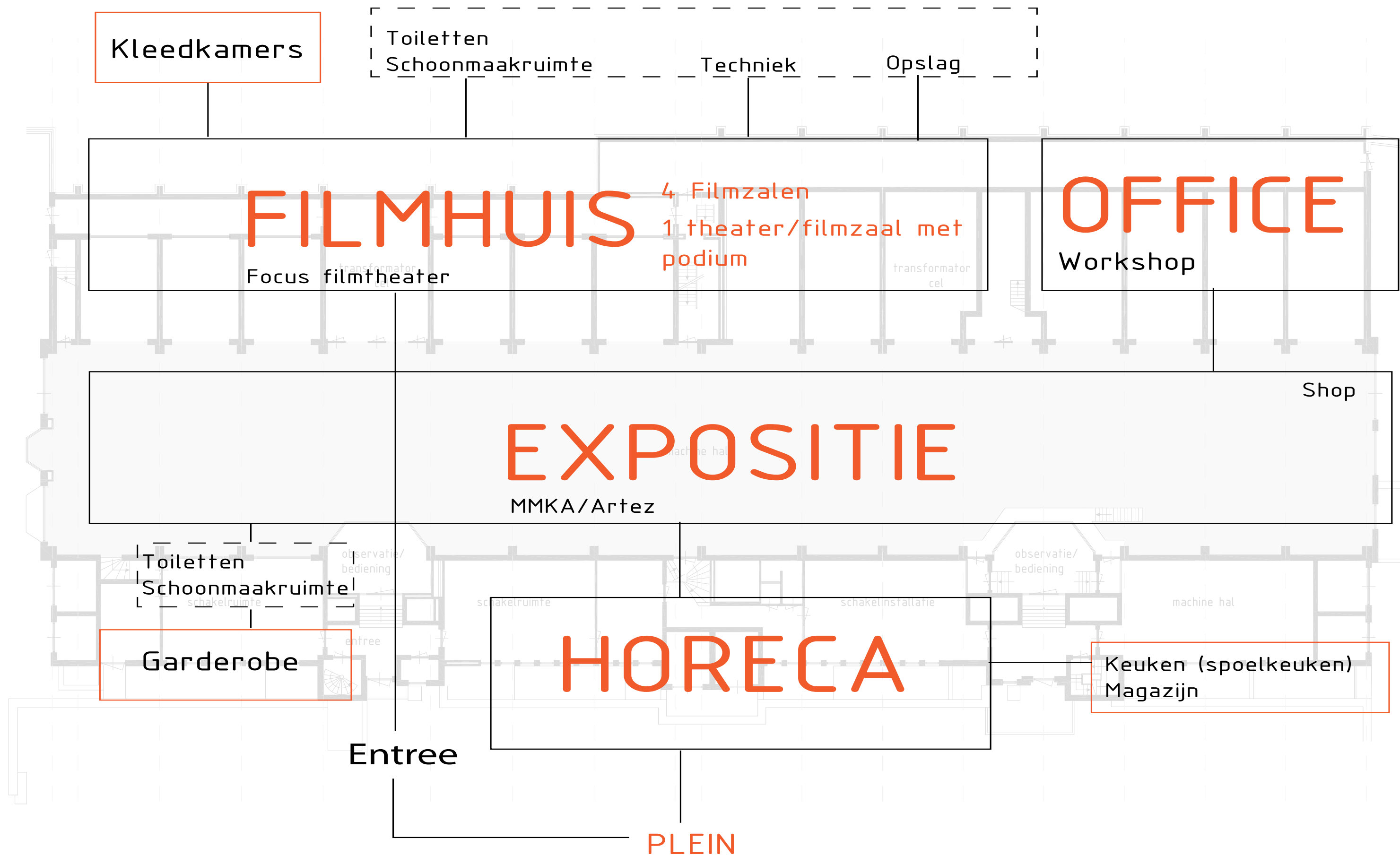

Centrale hal/Zonering

Zichtlijnen versterken

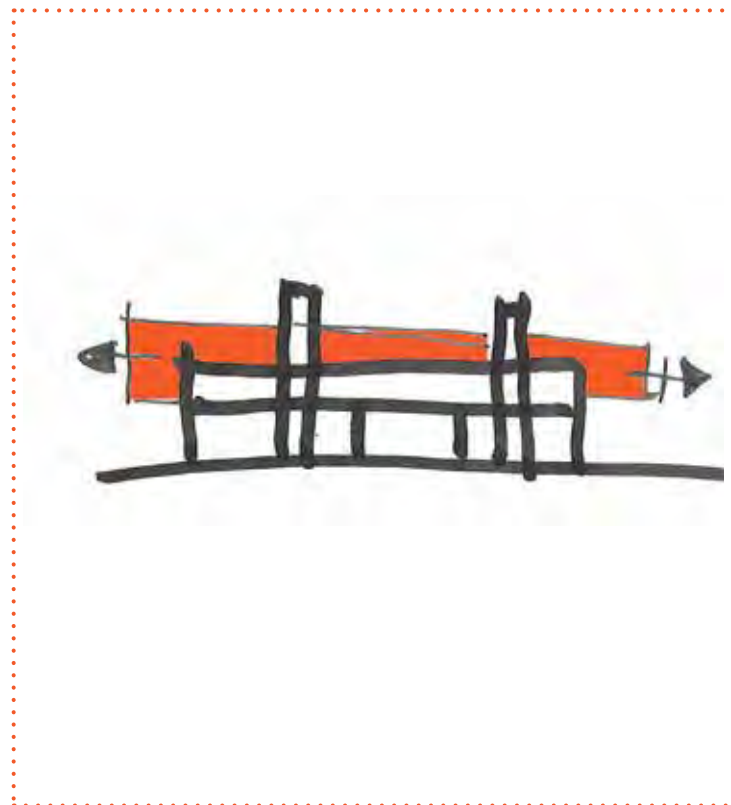

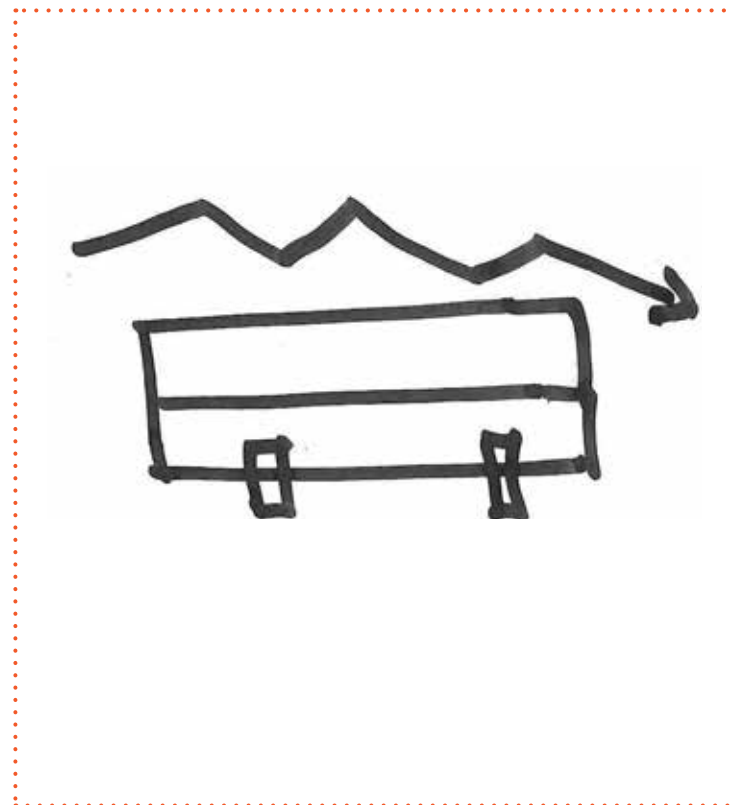

CONCEPT

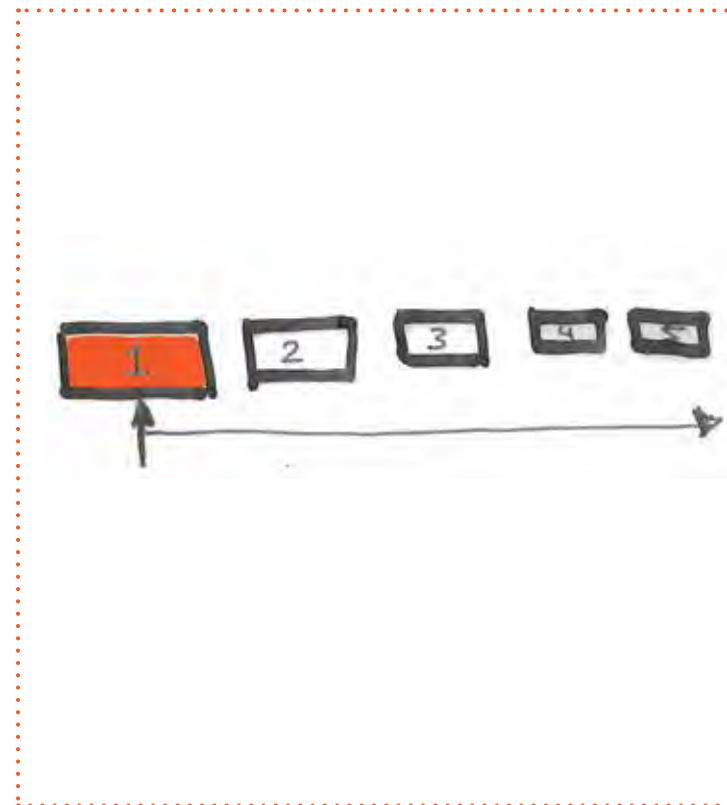
Zalen extensie

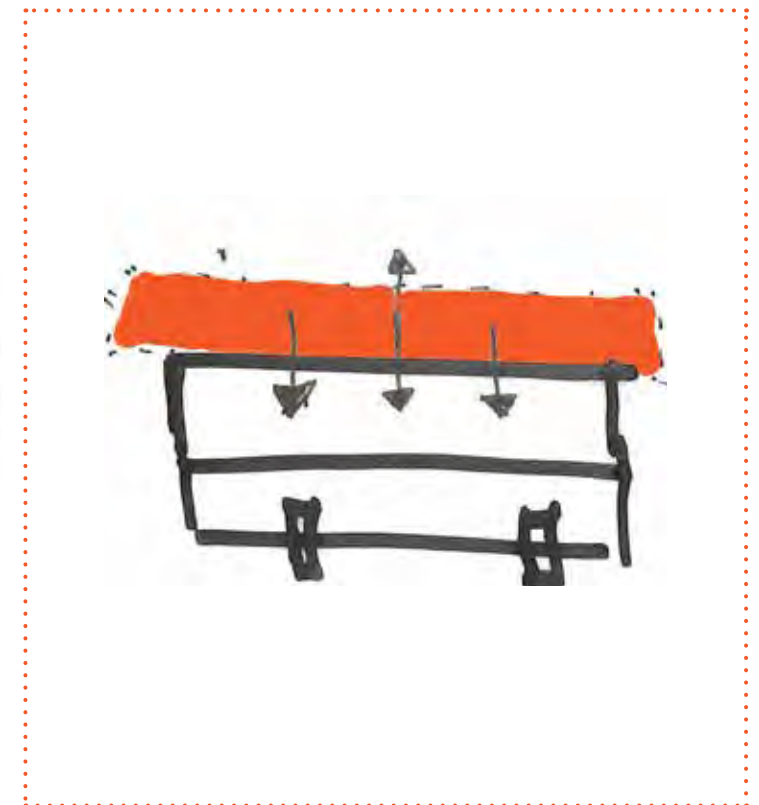
Zichtbaar van buitenaf

Dynamische spoorzijde

Duidelijk organisatie

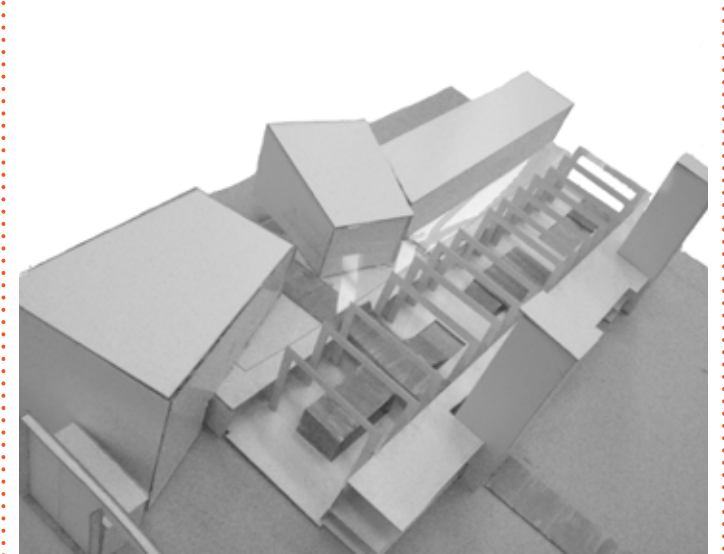
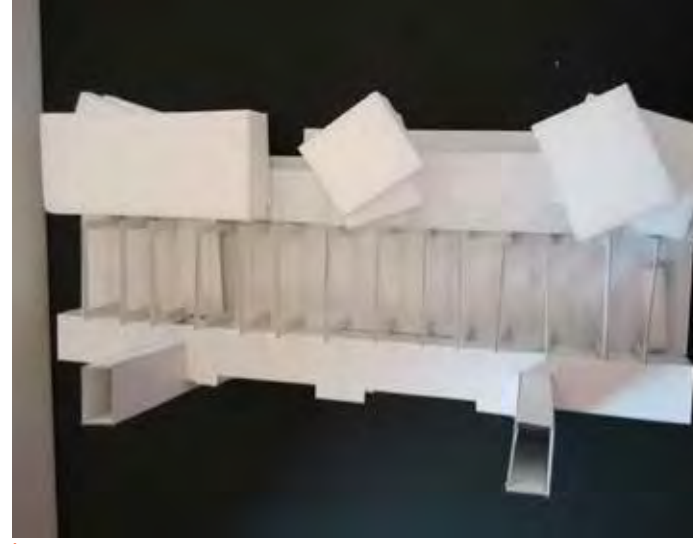

binnen/buiten verbinding

CONCEPT

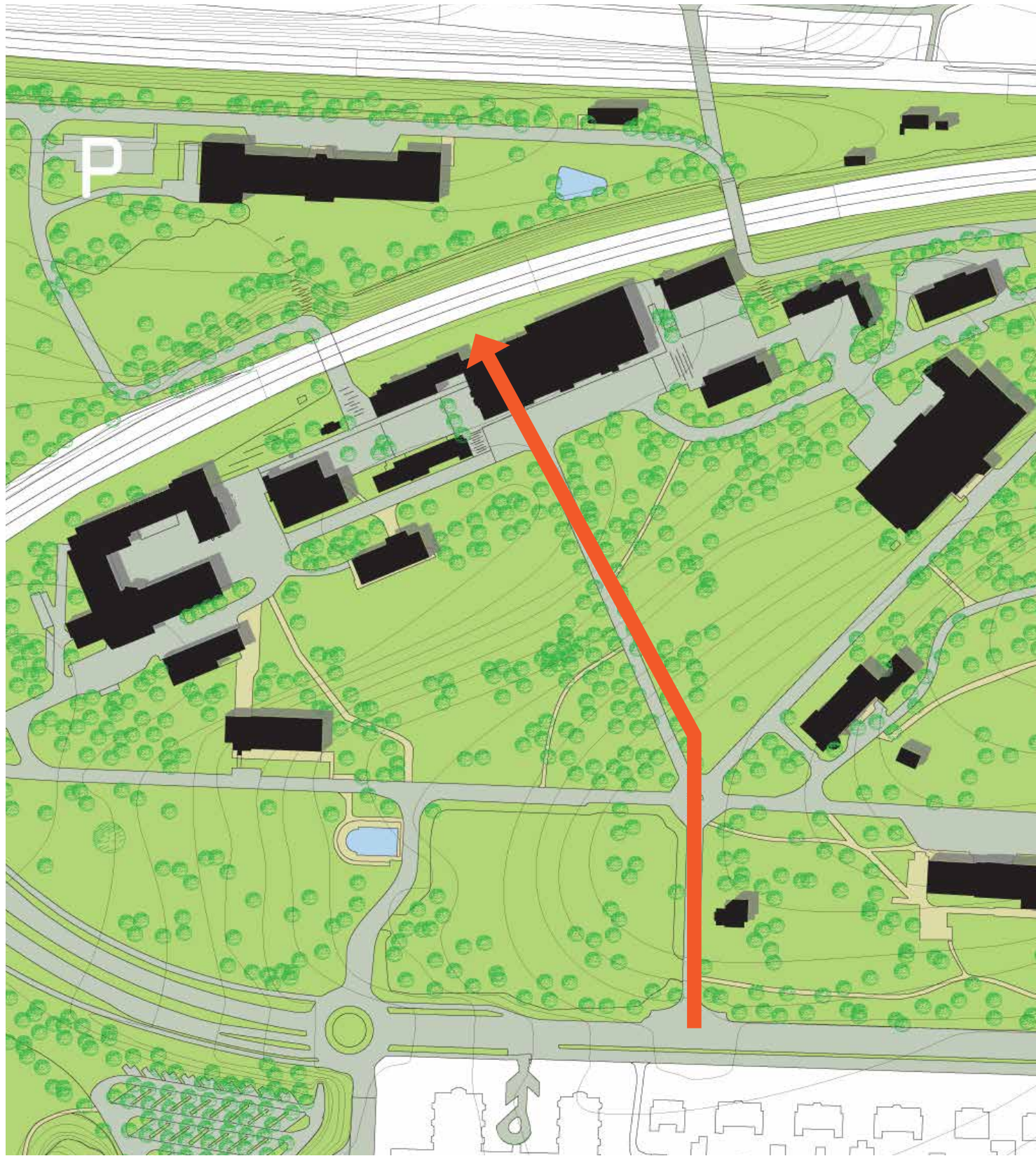
Zalen

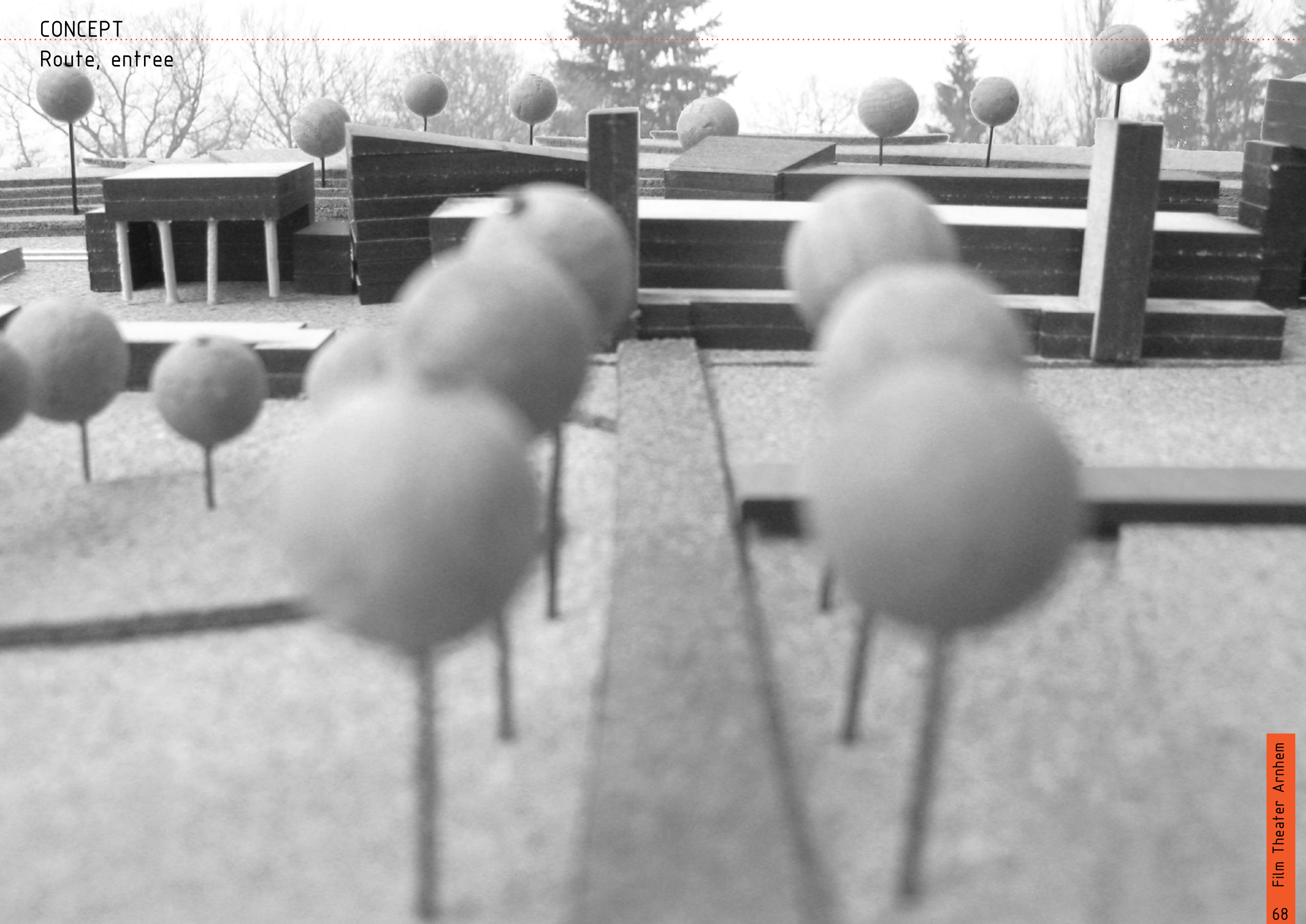
CONCEPT

Route, entree

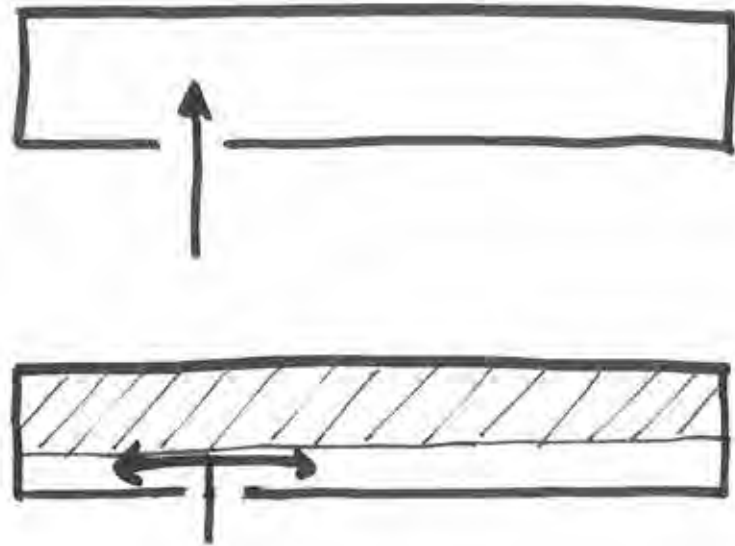

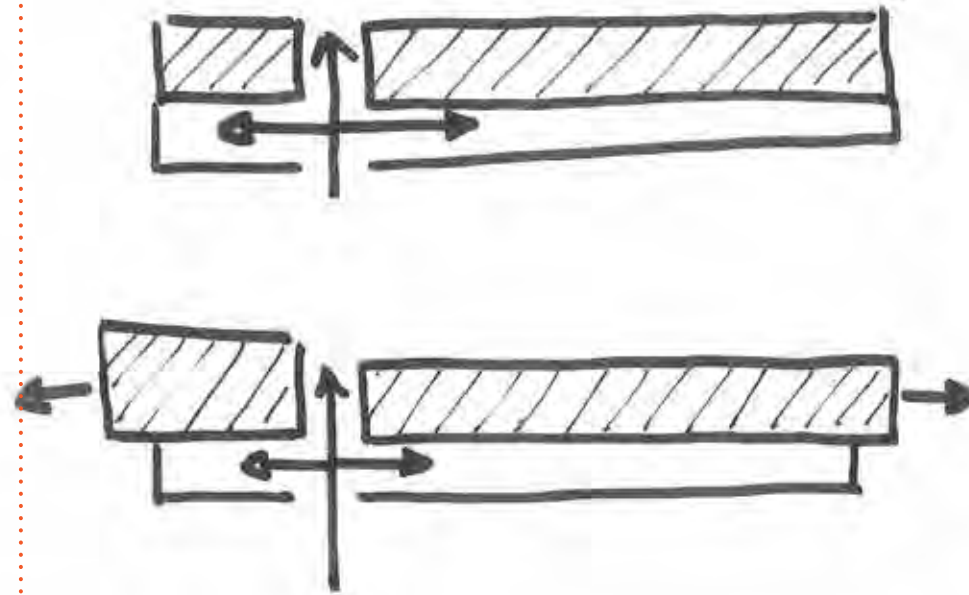
CONCEPT
Route, entree

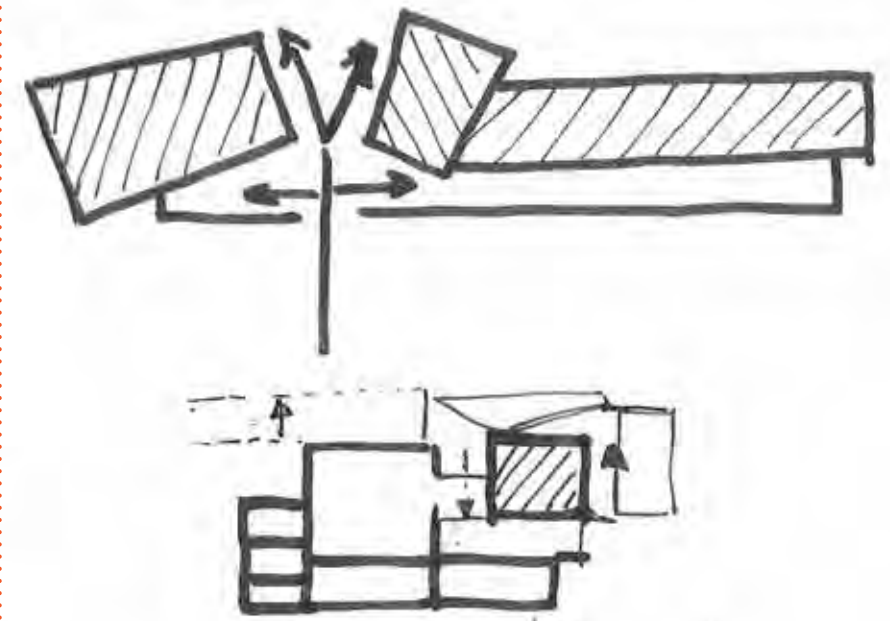

Entree promenade

Contact met buiten as vanuit park
doorzetten

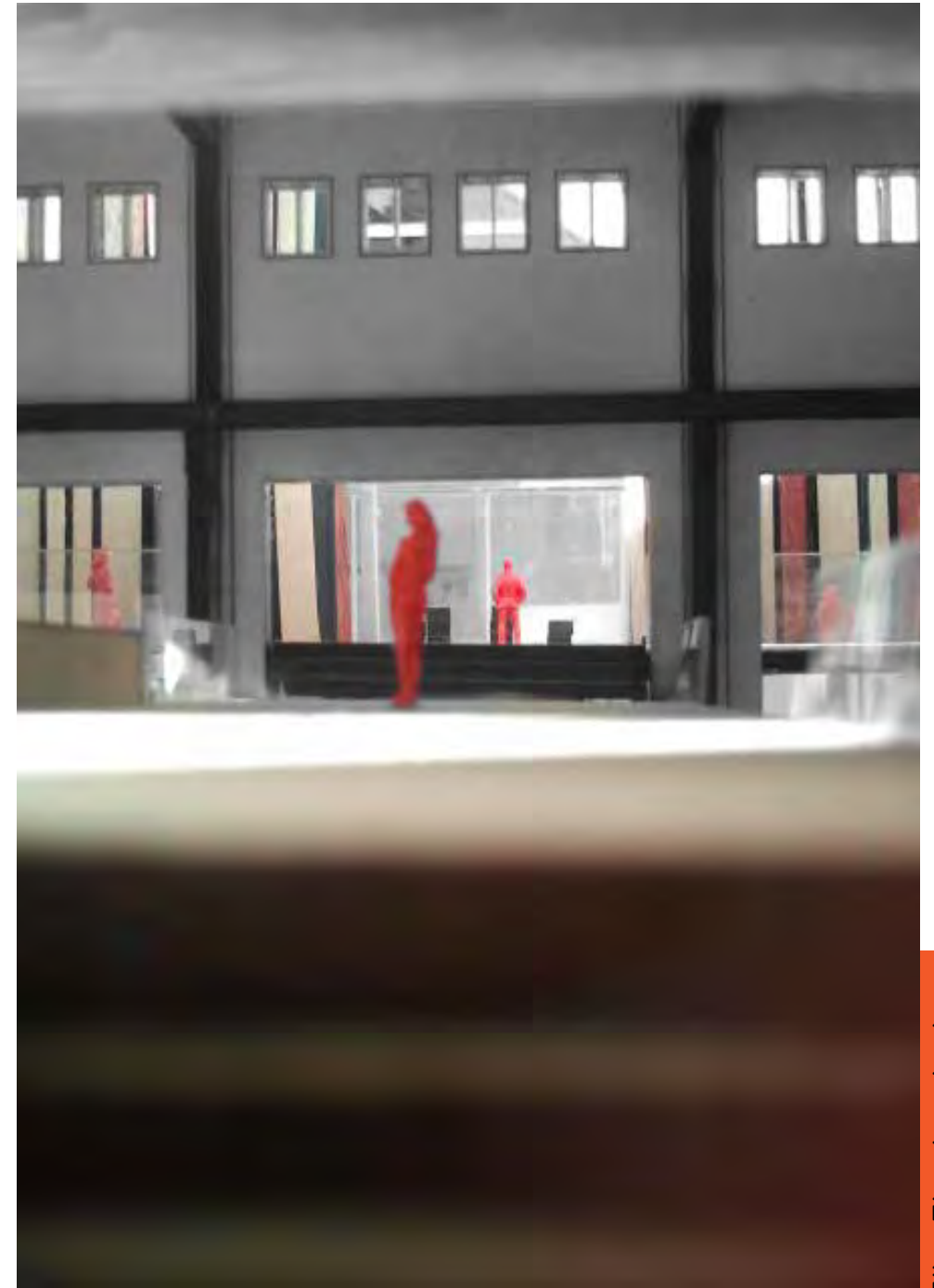

Dynamiek
zwaarte entree zijde

CONCEPT

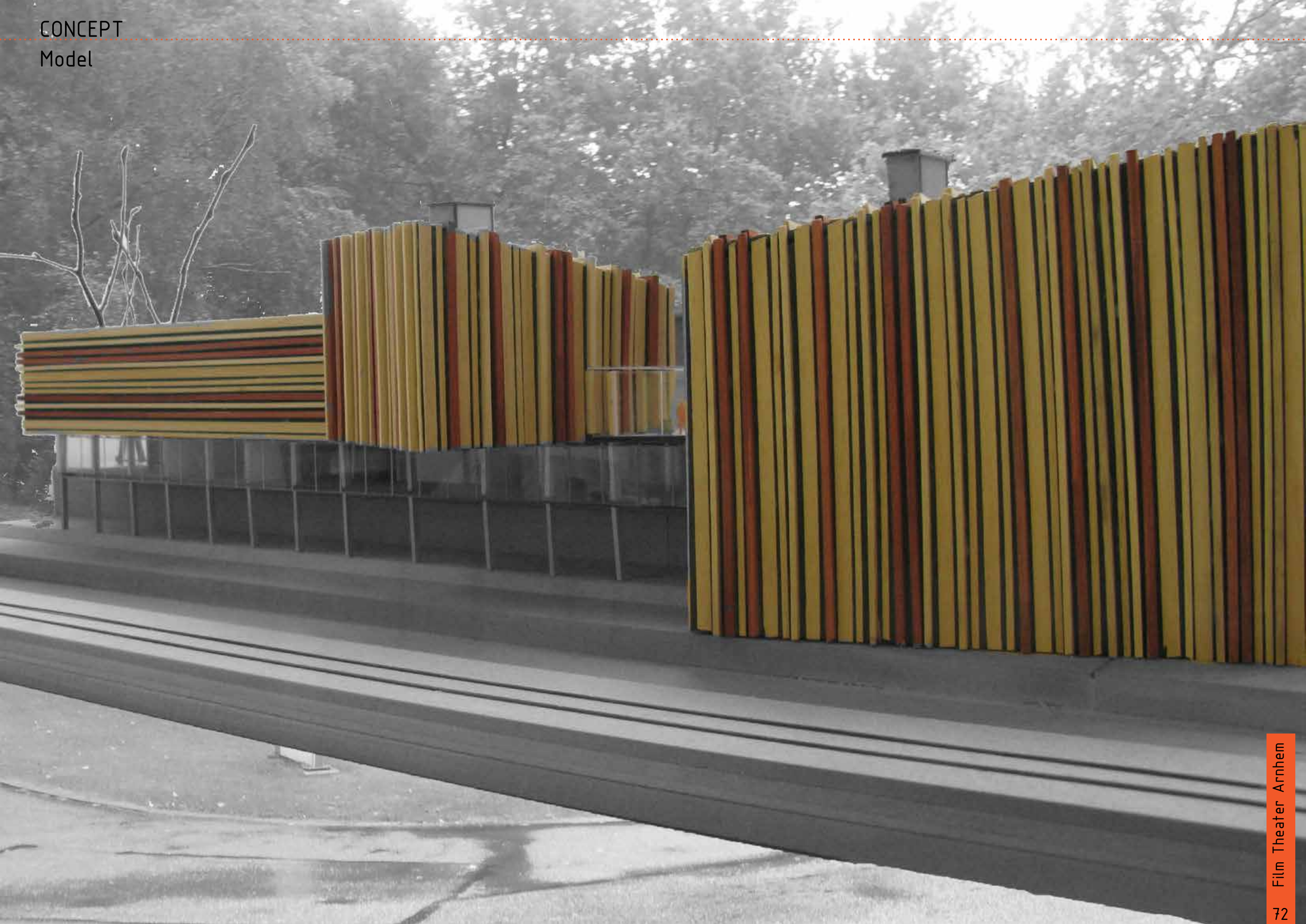
Model

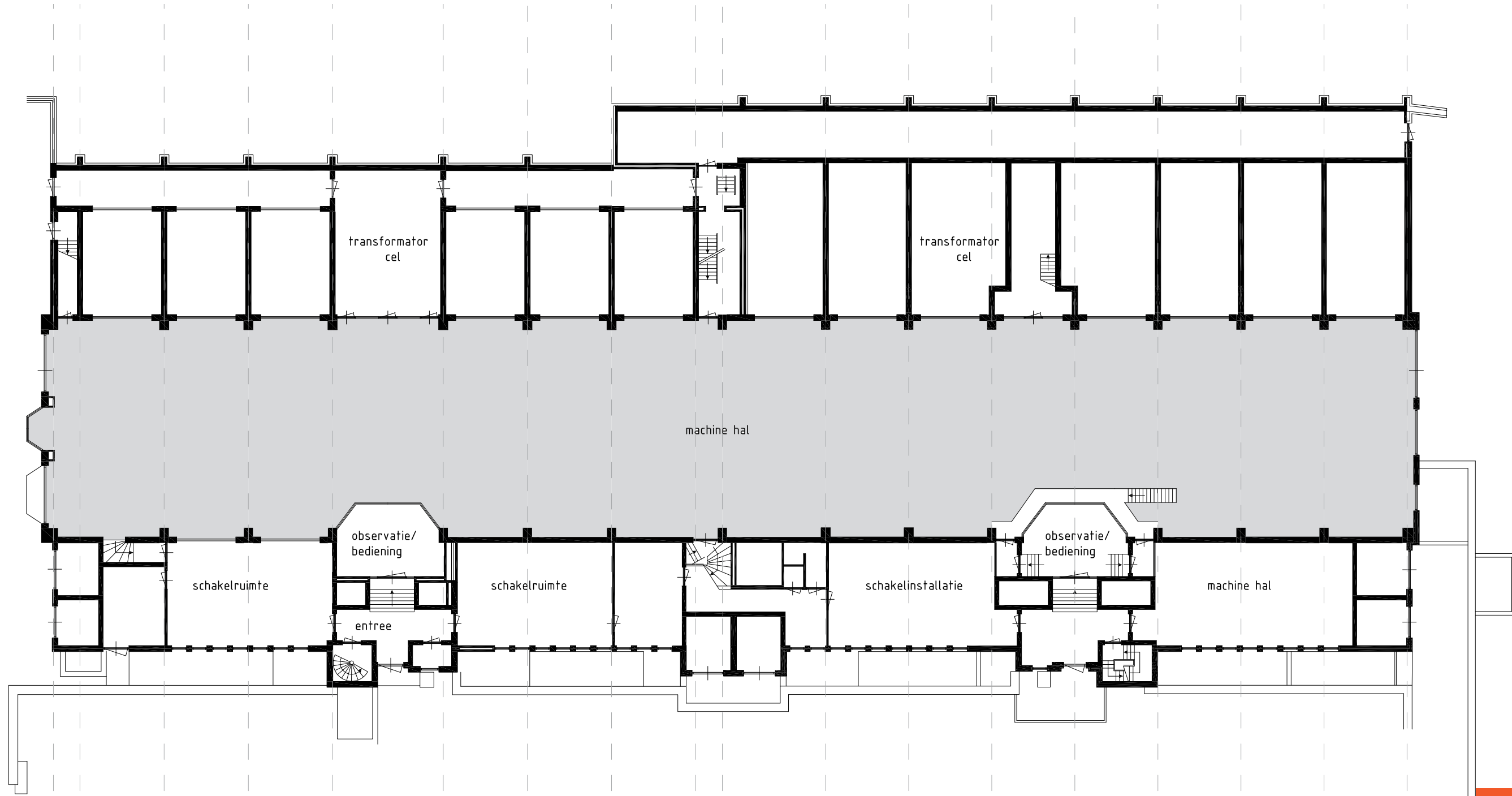

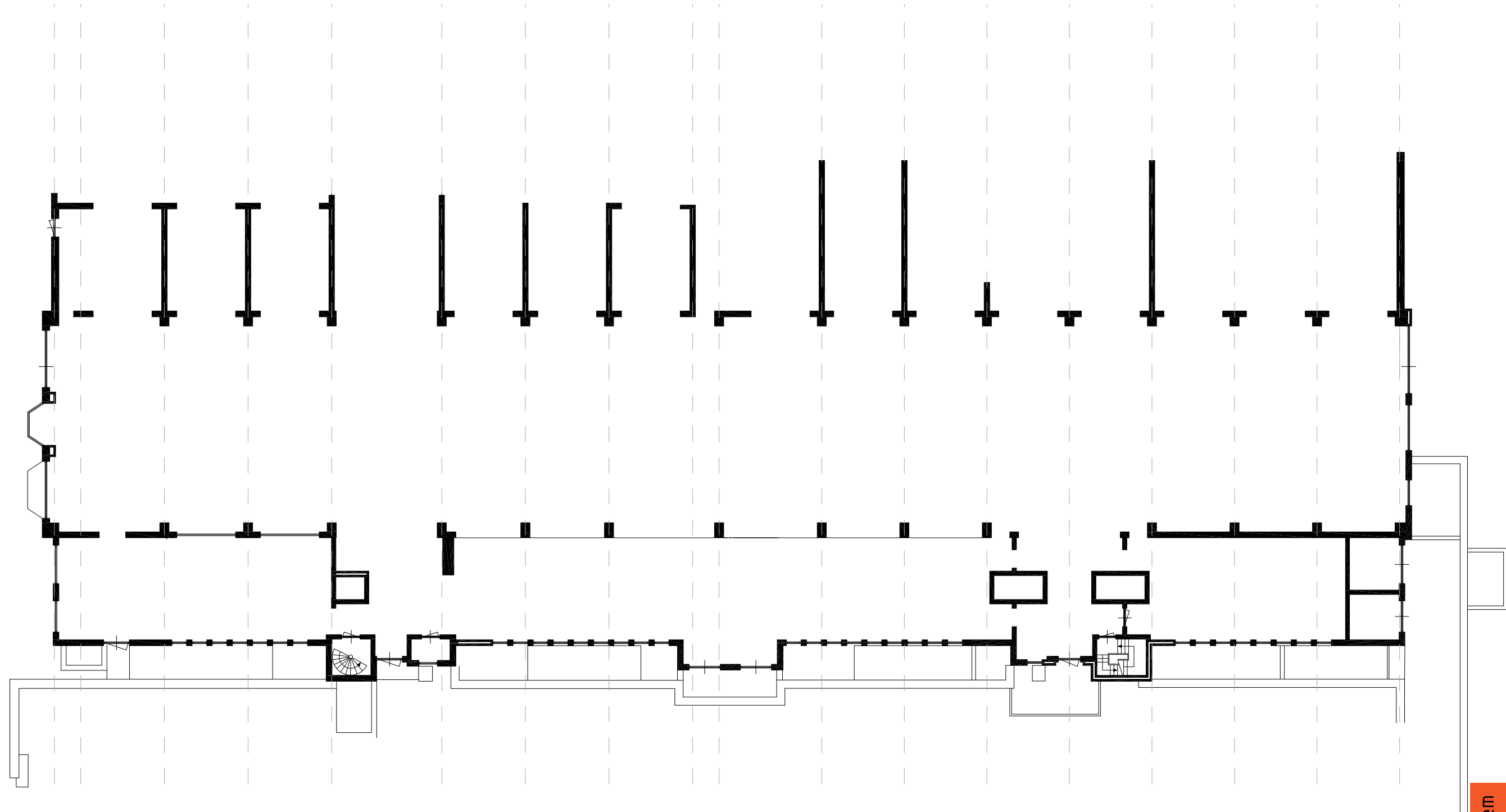

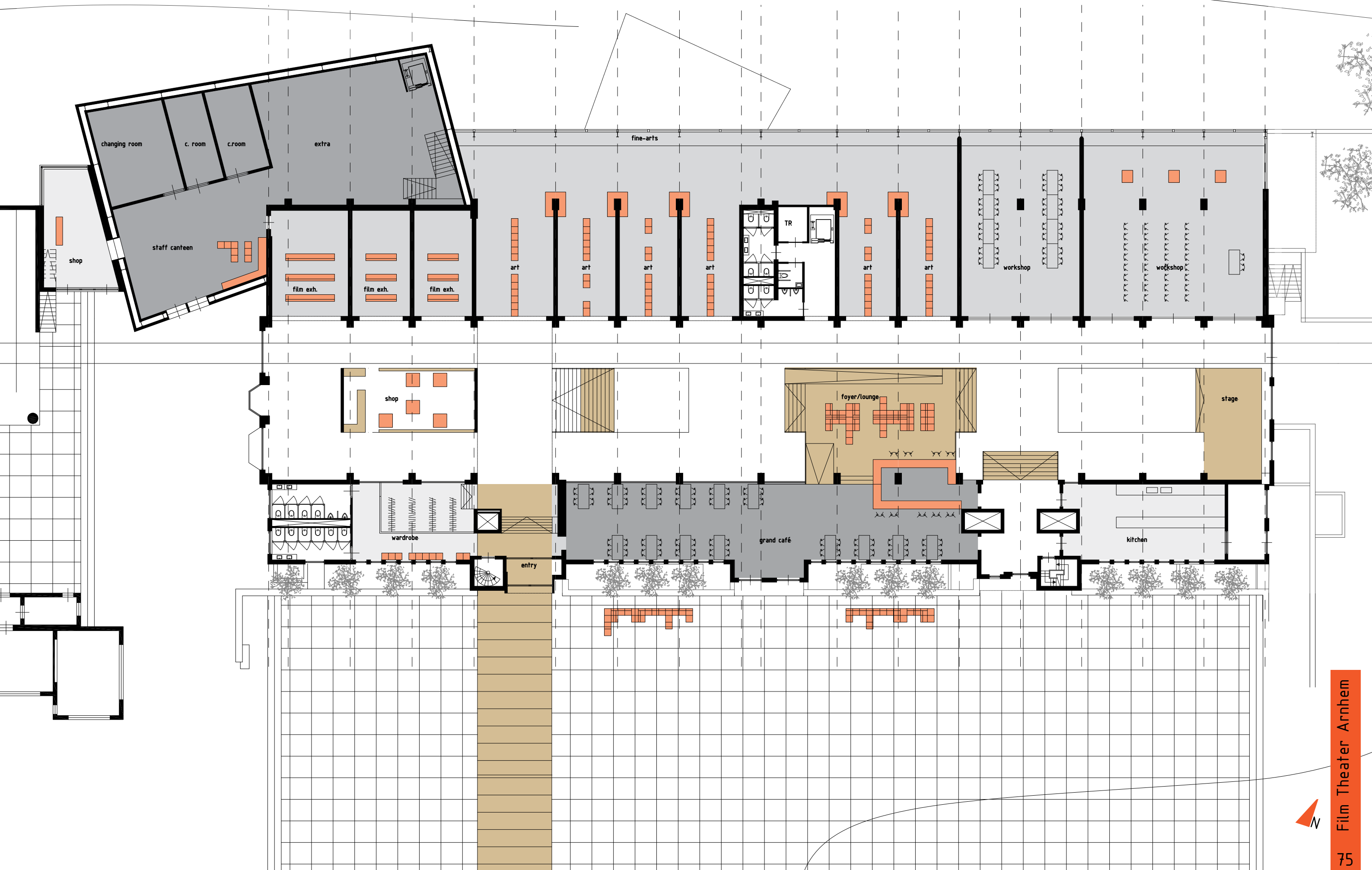

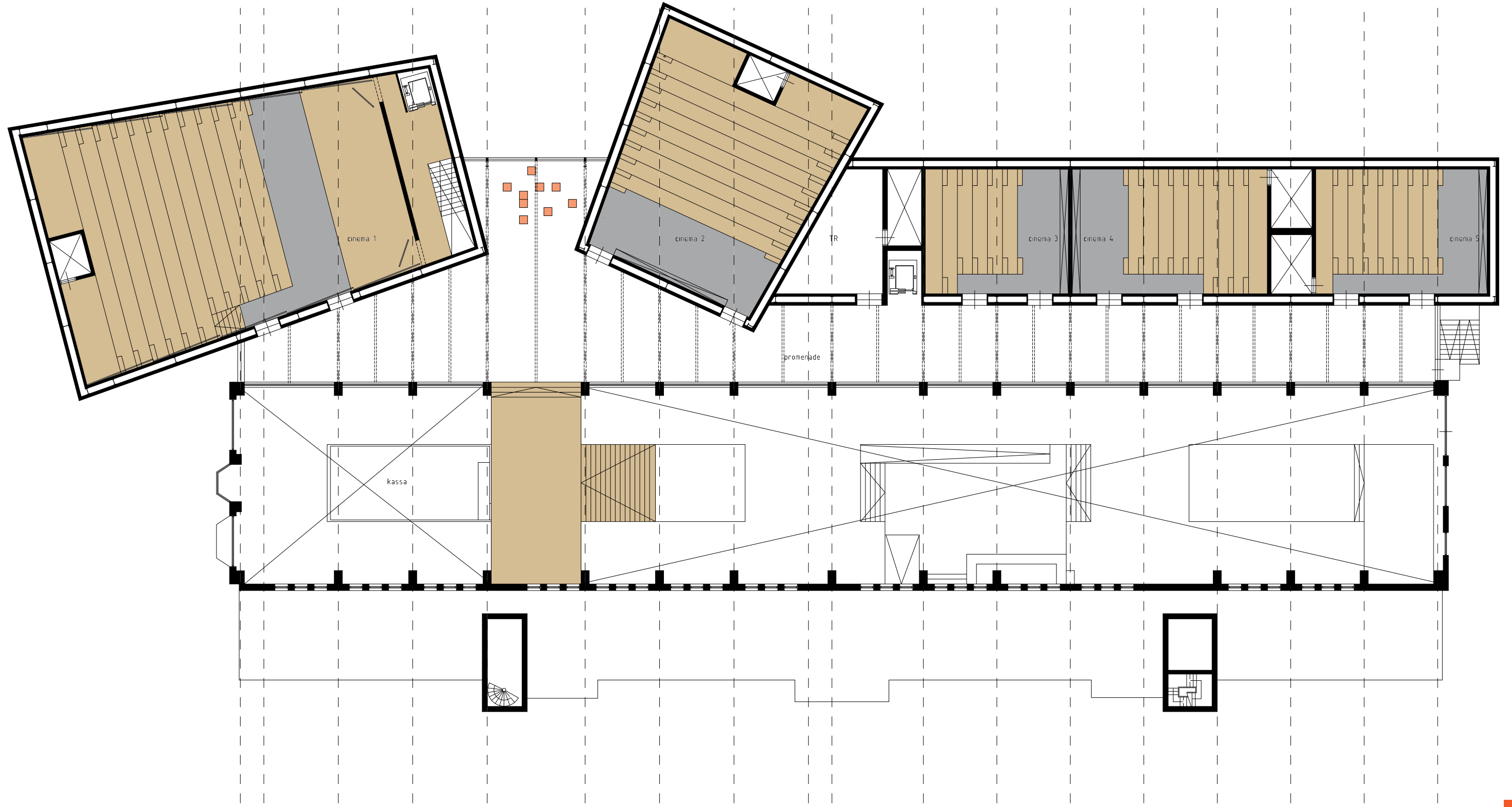

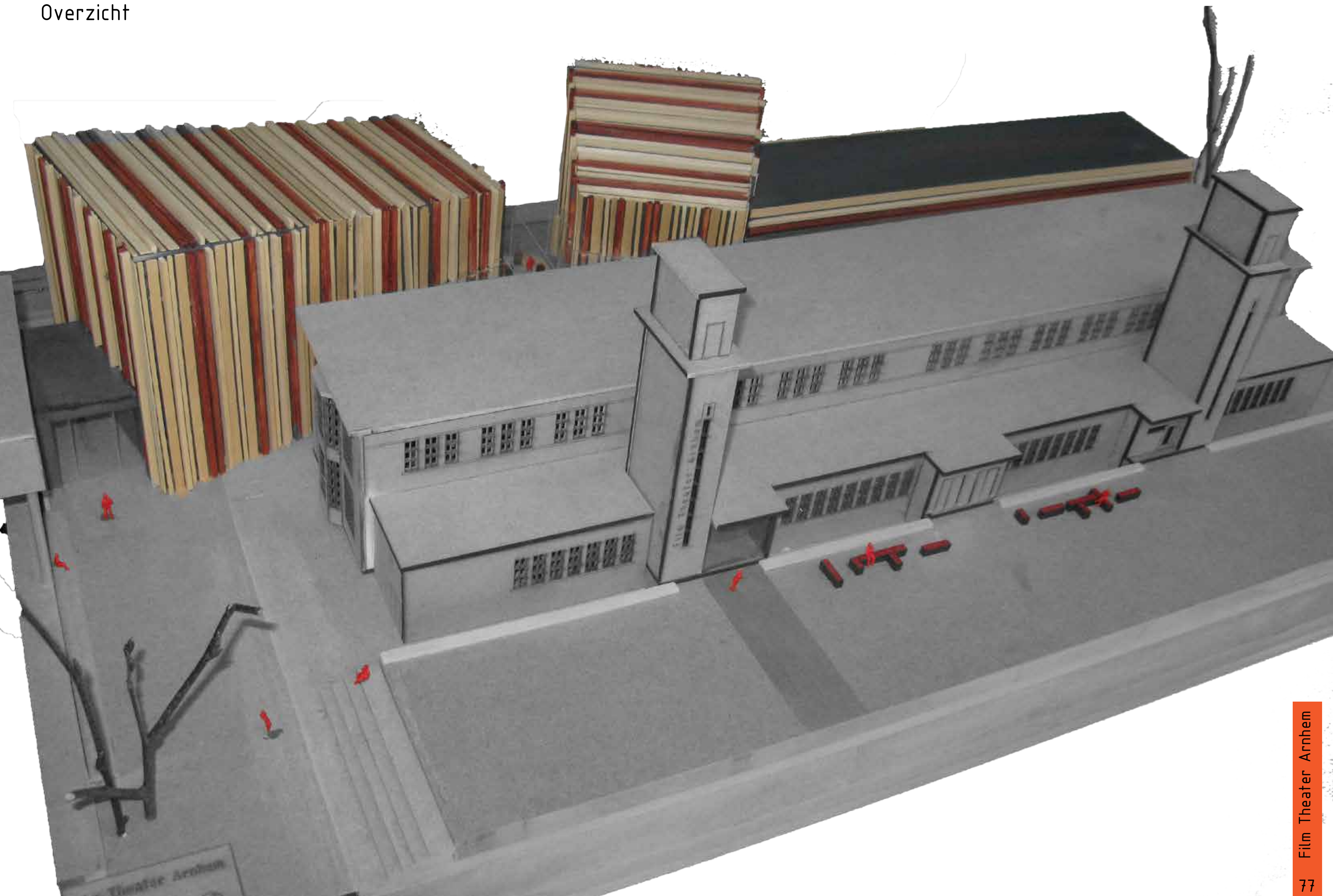
ONTWERP
Begane grond

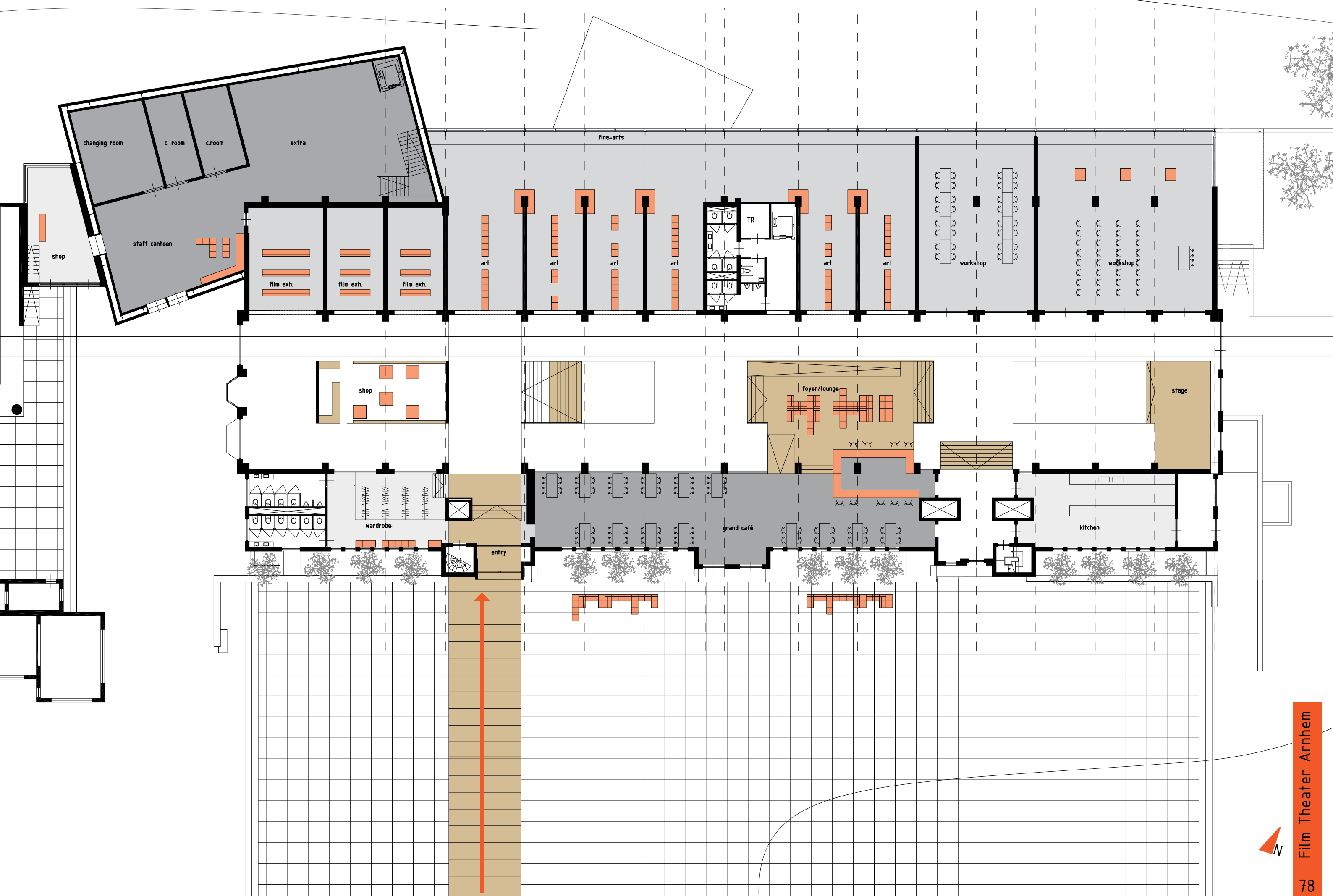

ONTWERP ENTREE

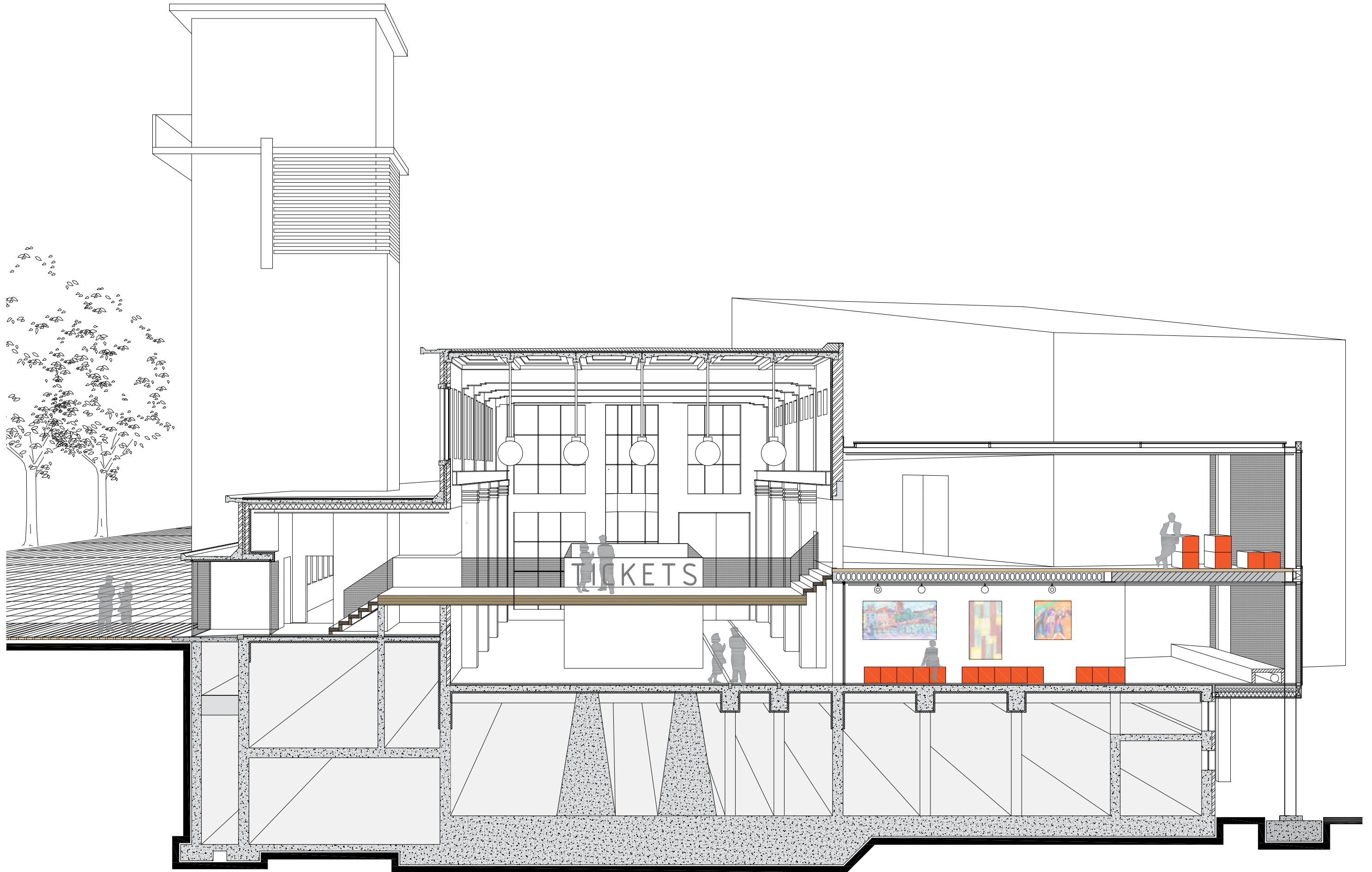
Bestaand

ONTWERP ENTREE

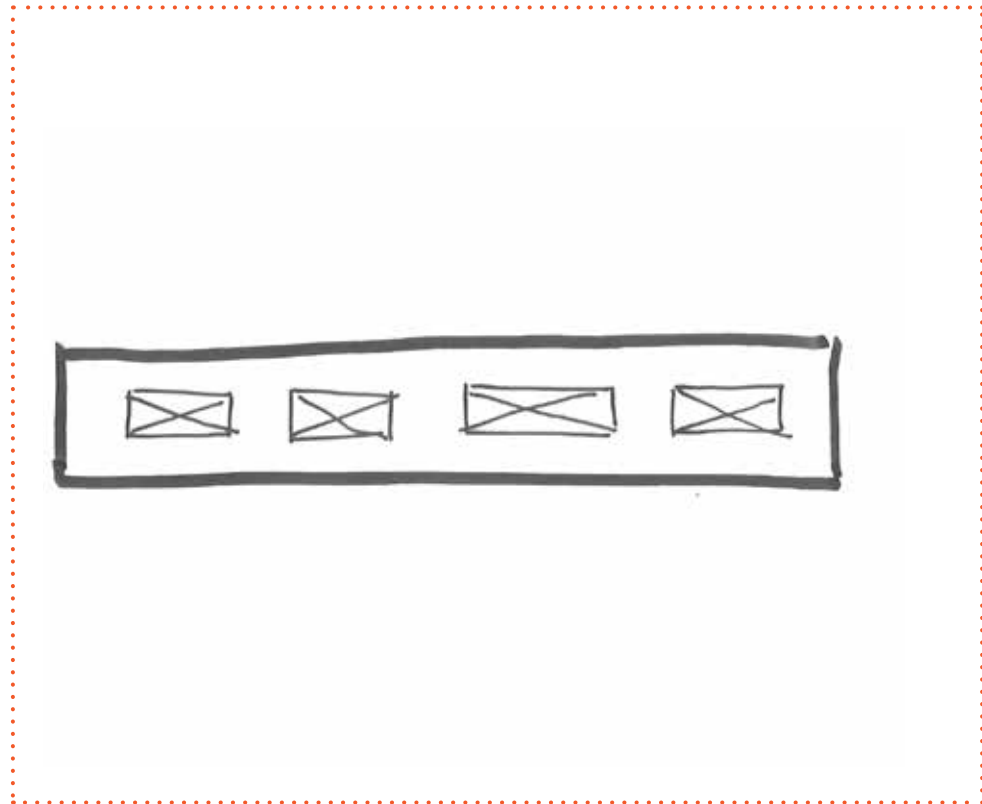
Nieuw versterkt route & capaciteit

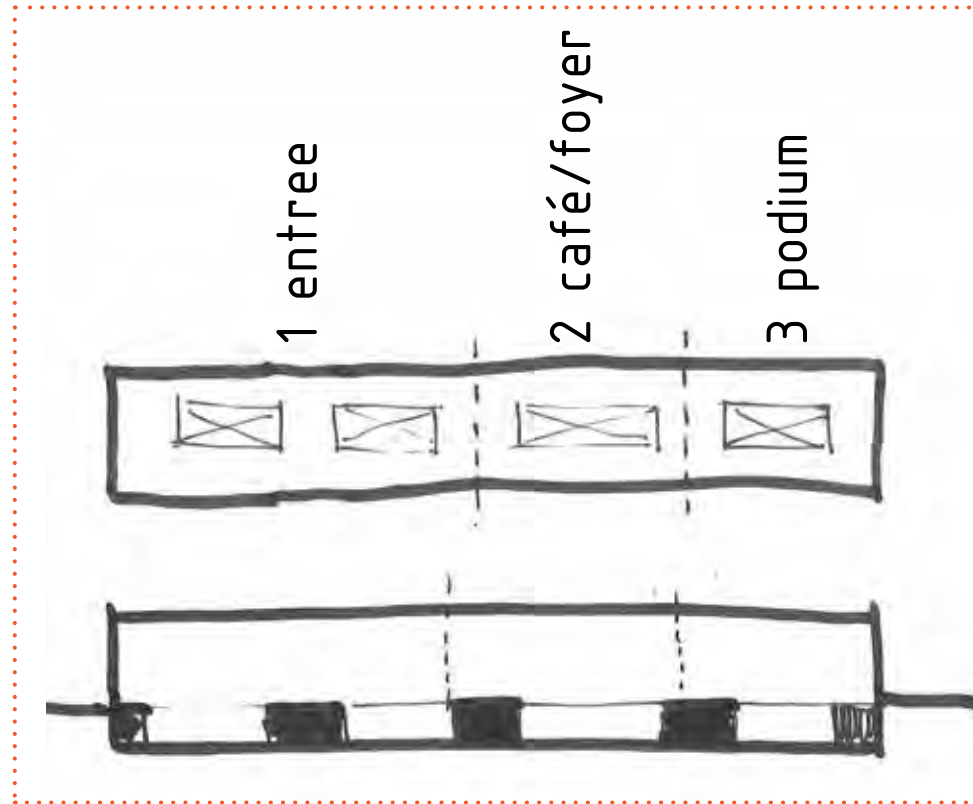

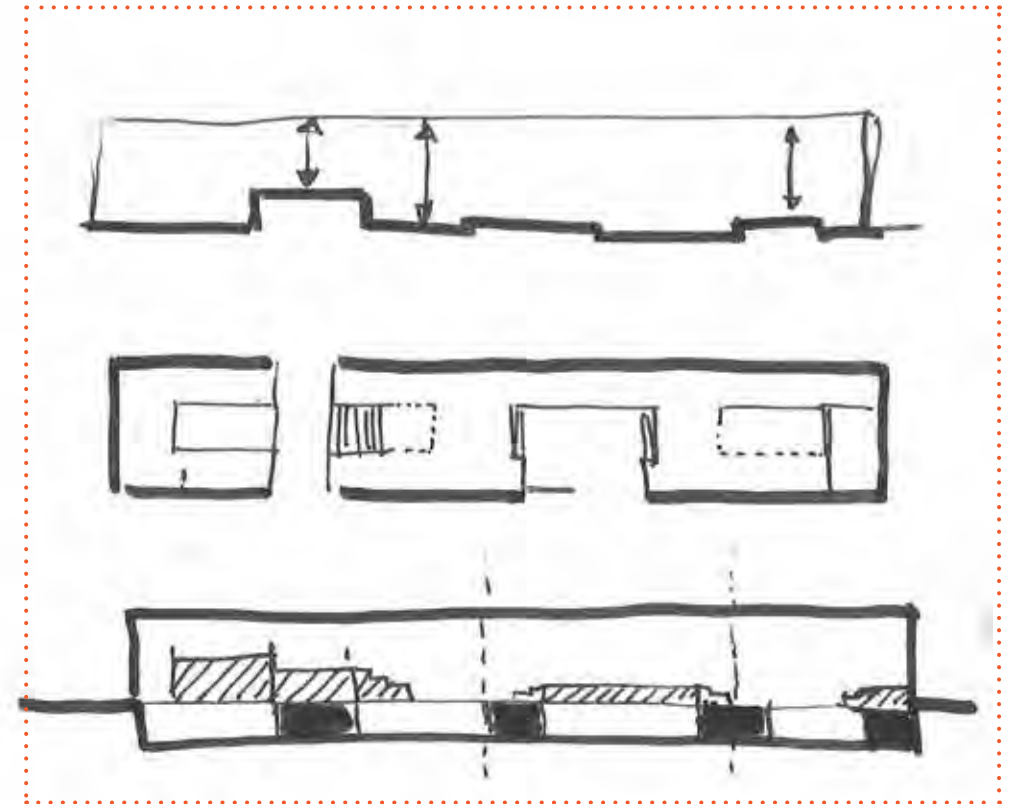

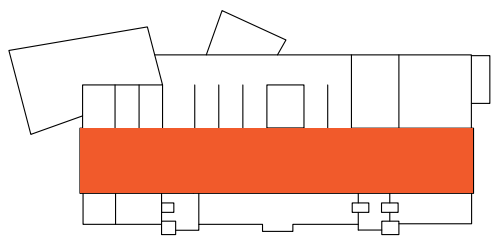
Hal

3 zones

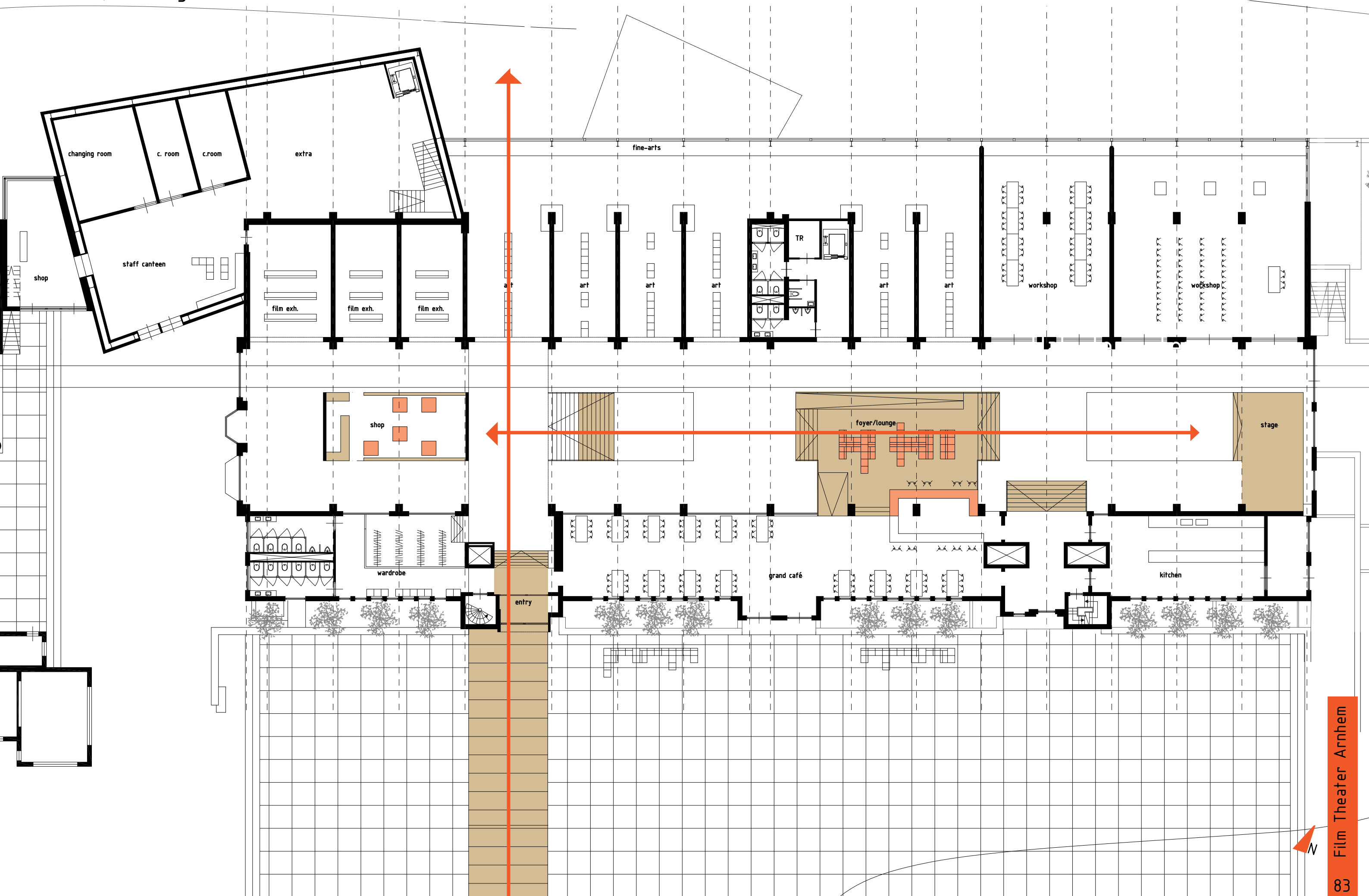
Elementen

ONTWERP HAL

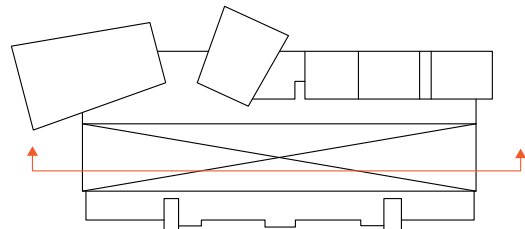
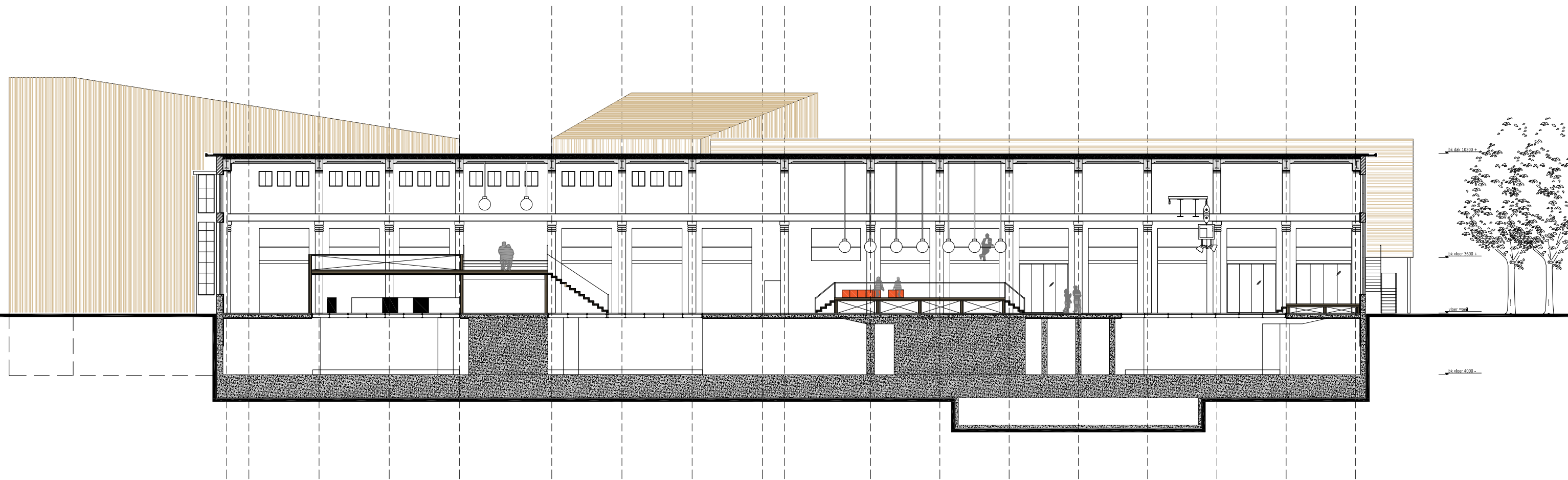
Assen, routing

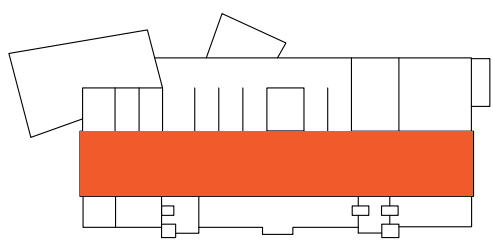
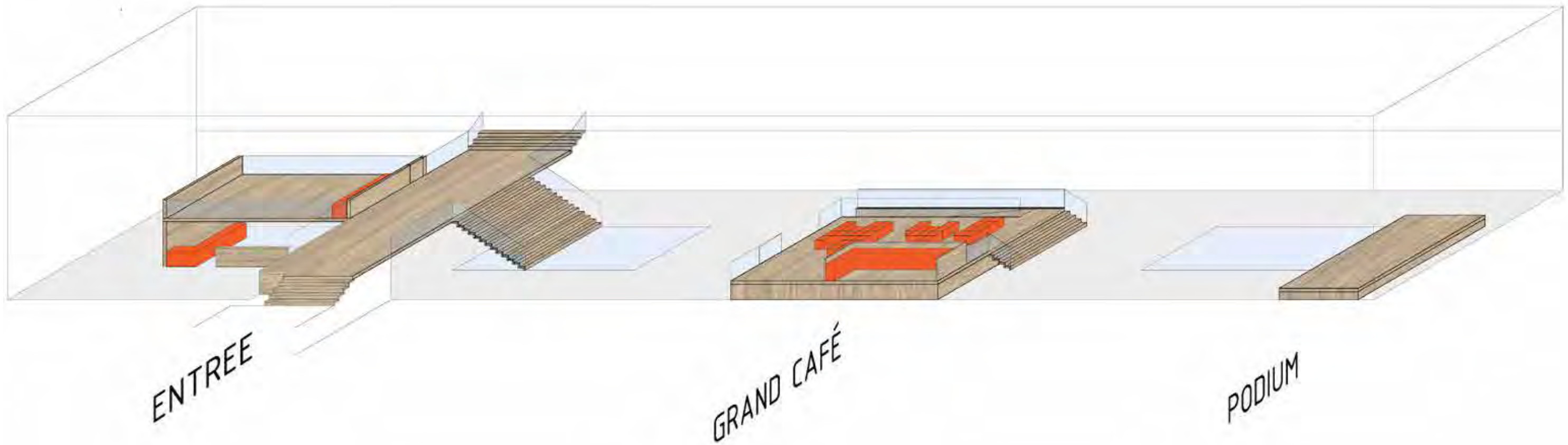

ONTWERP HAL

Elementen & menselijke maat

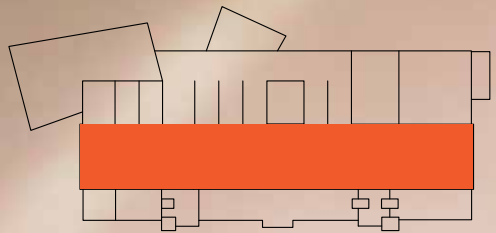
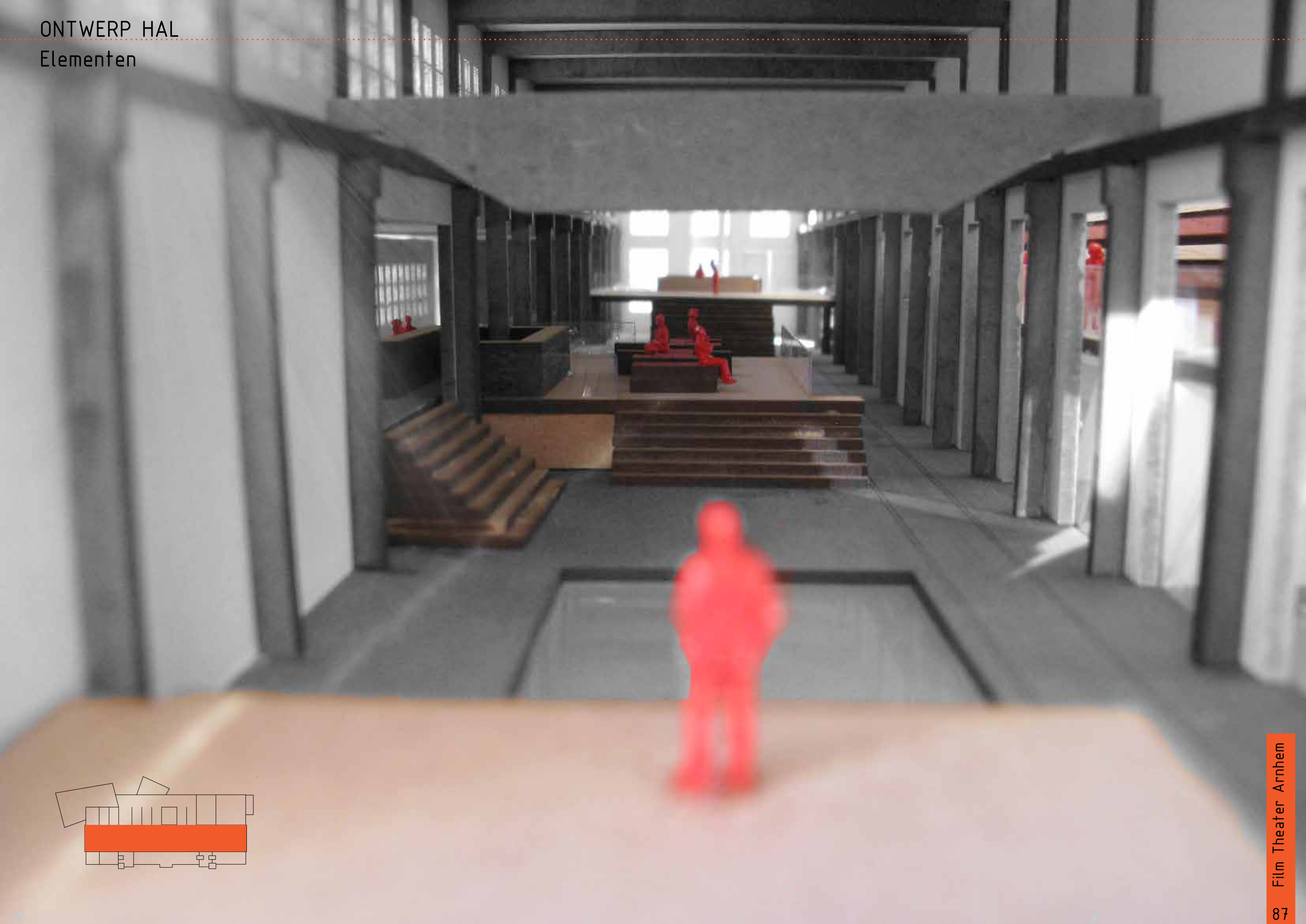

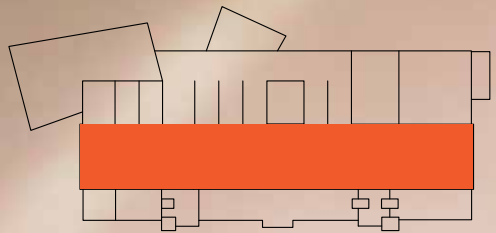
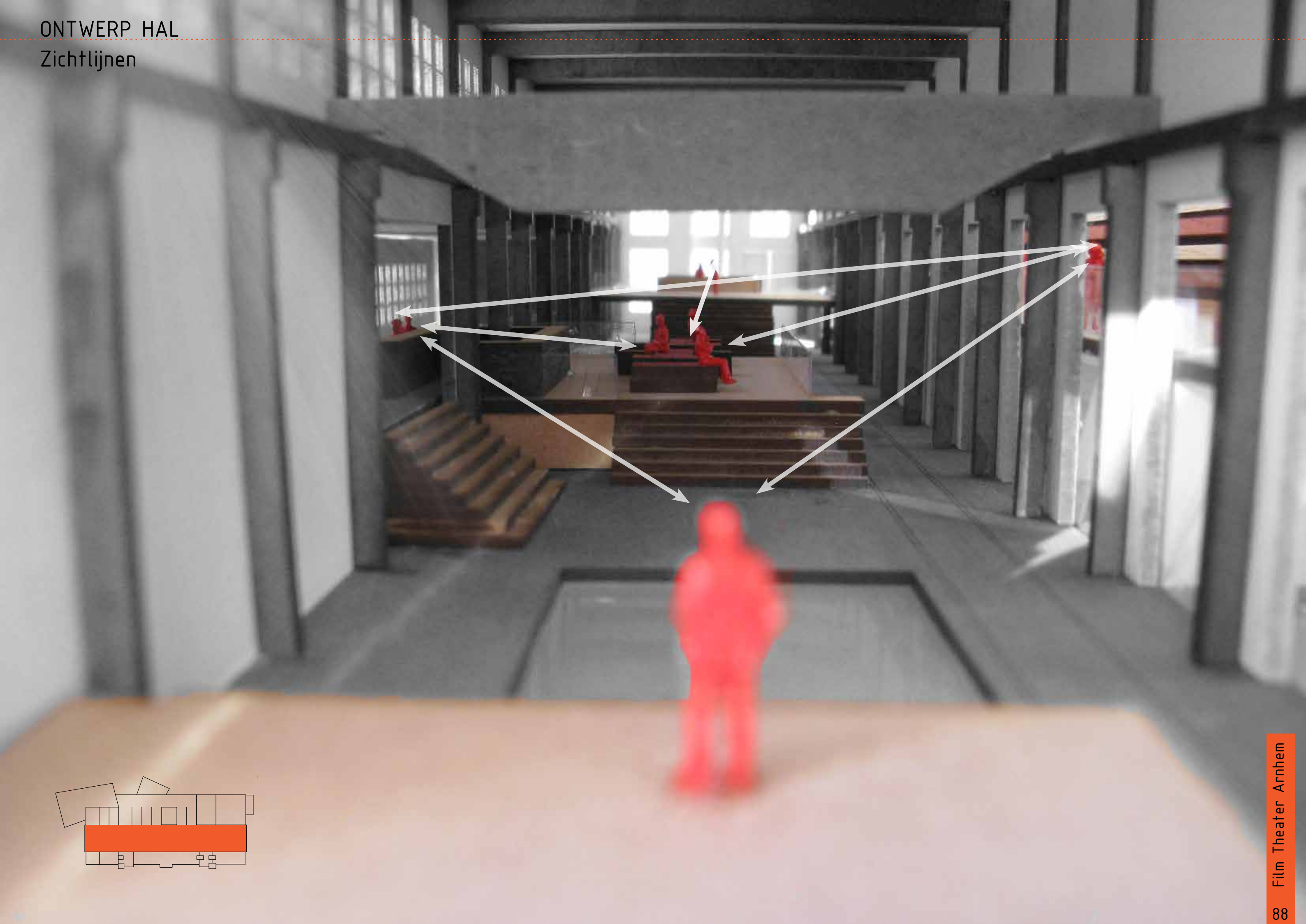

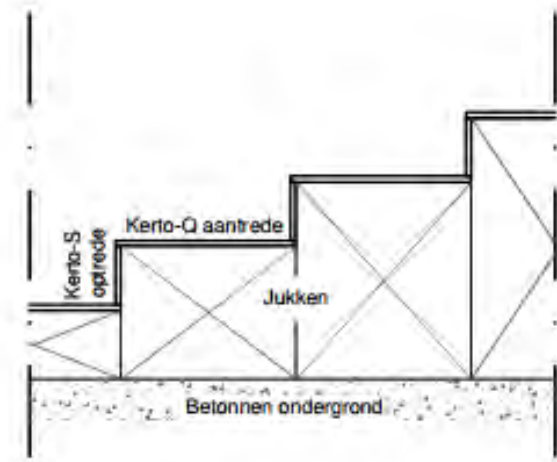
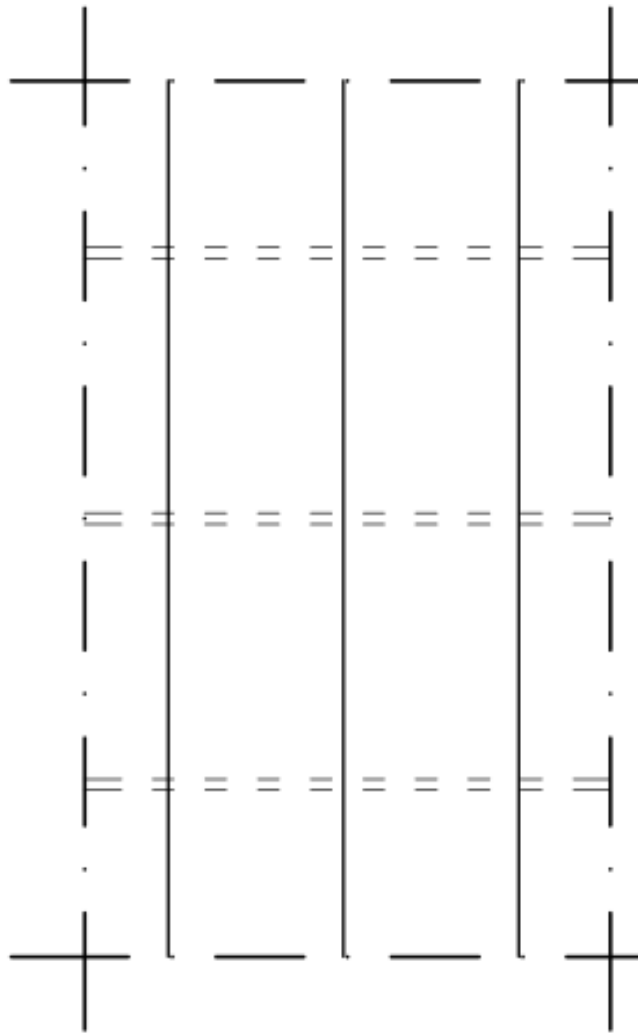

ONTWERP HAL

Materiaal

MetsäWood
Formerly Finnforest

- vormvast, door kruislingse verlijming
- gelamineerd fineerhout
- 2,5m t/m 24m
- binnen en buitenwanden
- warme uitstraling
- Contrast
- kraakt niet

ONTWERP HAL

Materiaal+akoestiek

Kolom/wand

Gietvloer (akoestiek)

Akoestische panelen (Metsawood)

Akoestische plafondpanelen (Akuart)

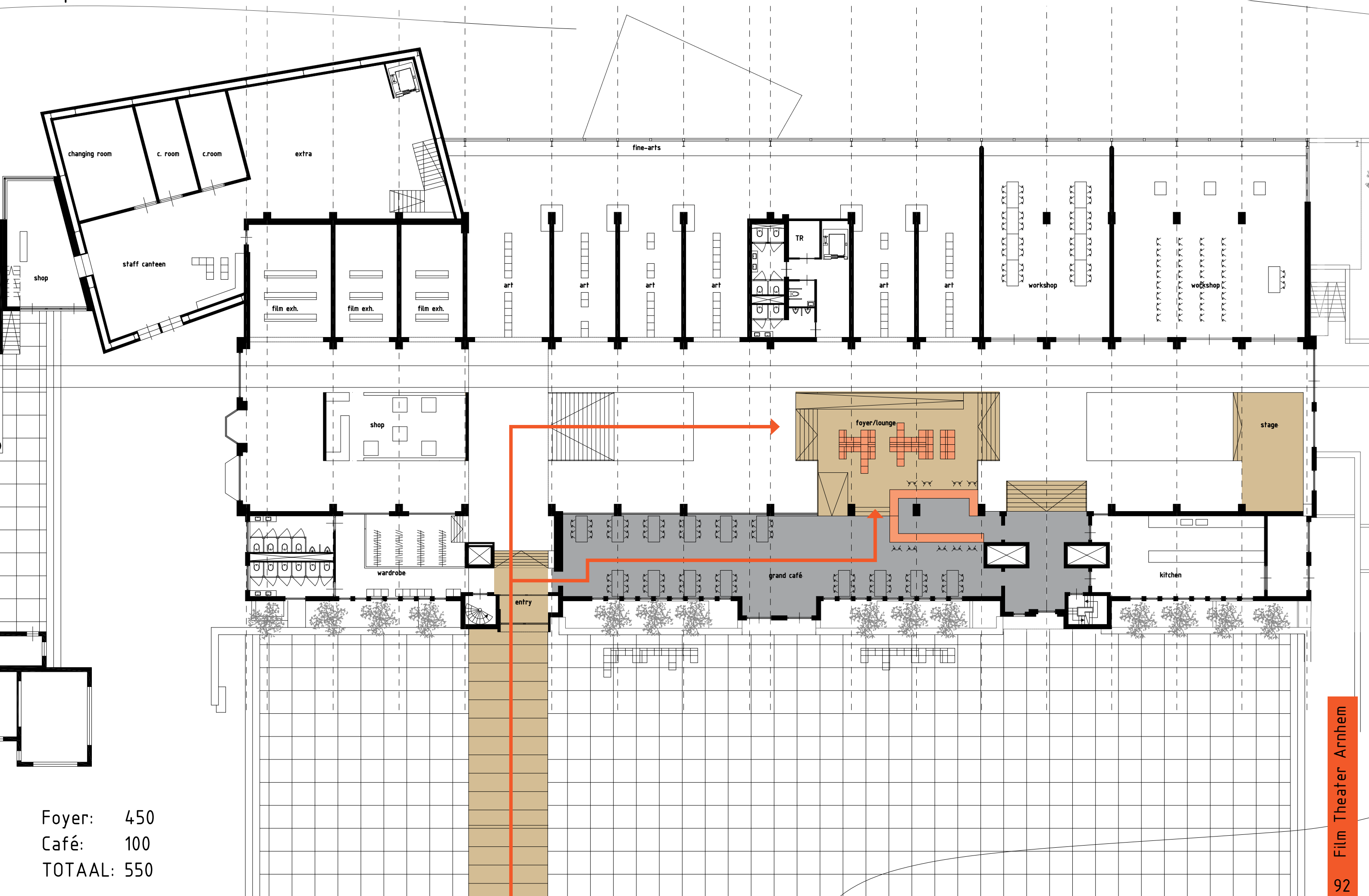

ONTWERP FOYER/CAFÉ

capaciteit

Foyer: 450
Café: 100
TOTAAL: 550

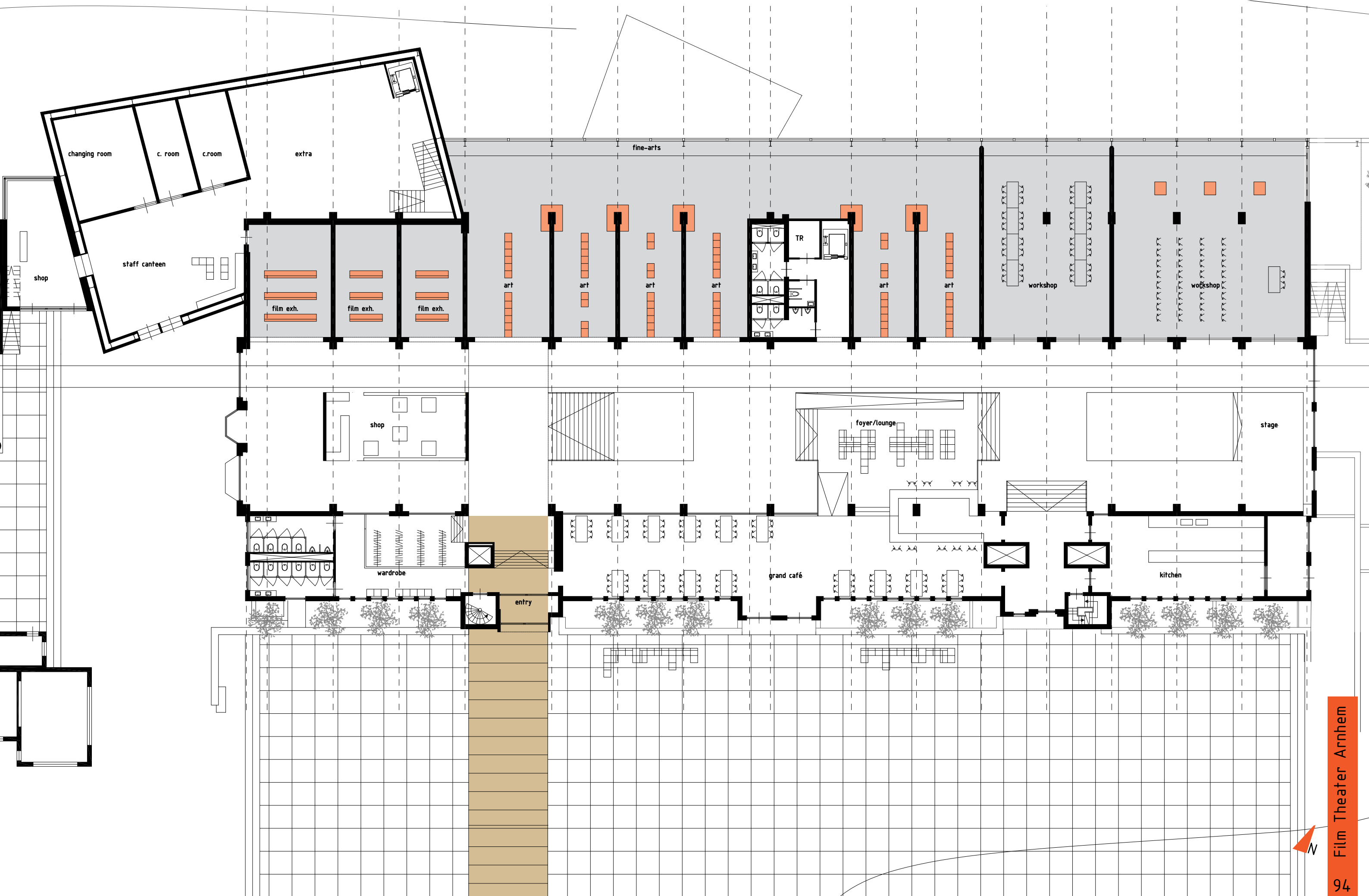
ONTWERP FOYER/CAFÉ

Bestaand/nieuw

ONTWERP EXPOSITIE RUIMTE

Expositie

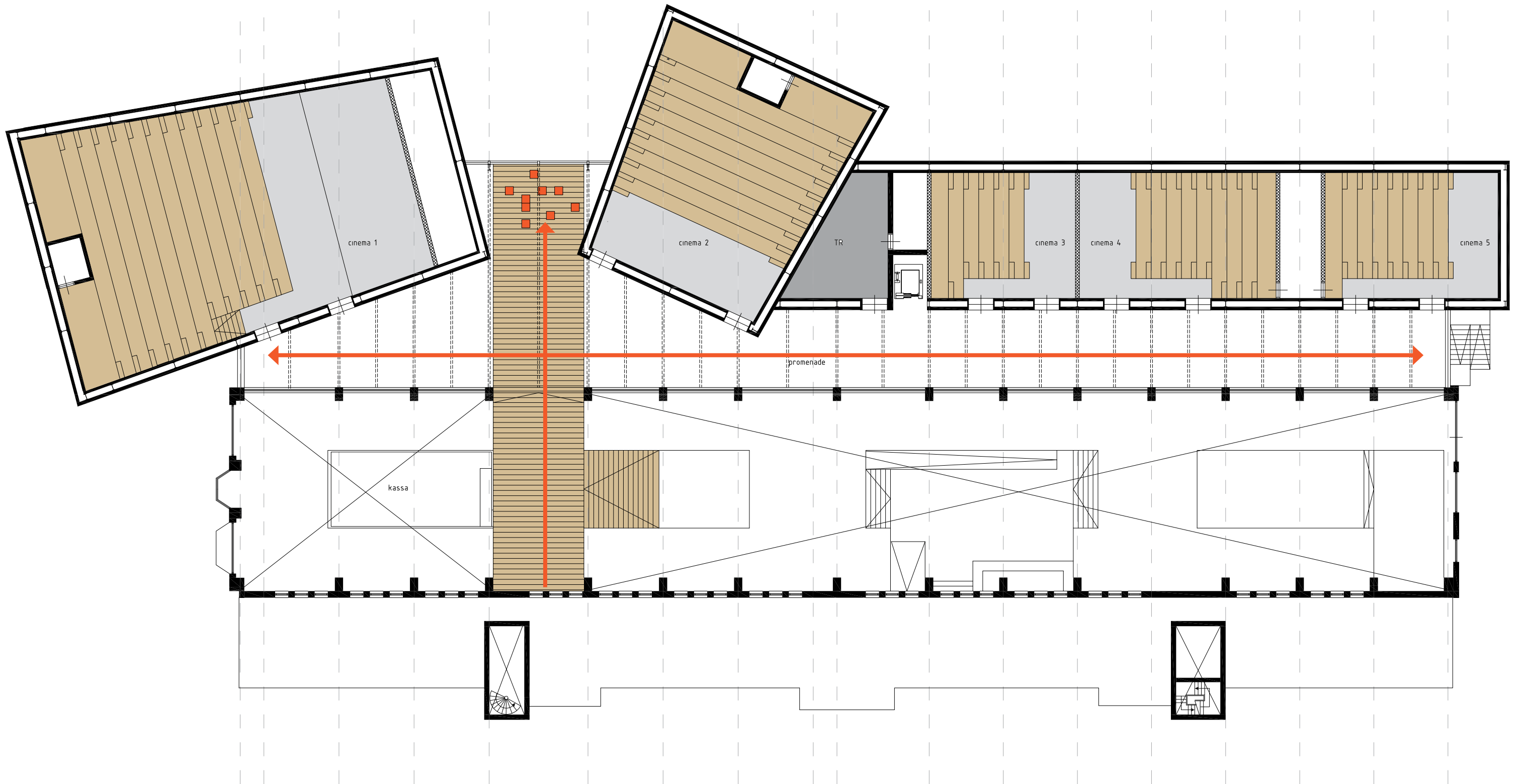

Expositie beelden

Film

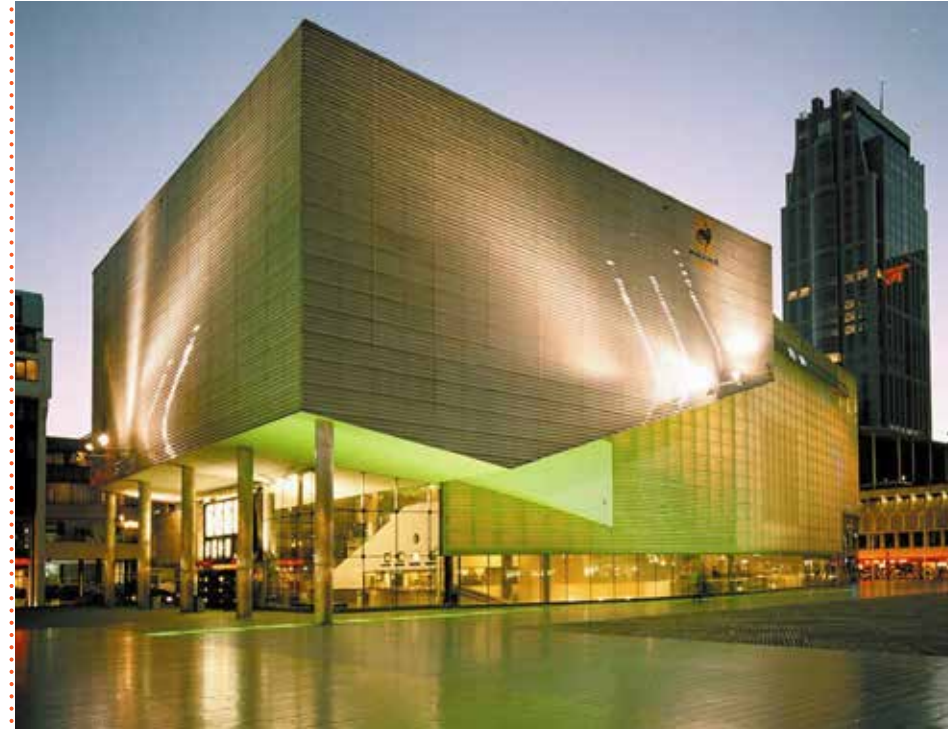
Zaal1: 200
Zaal2: 120
Zaal3: 84
zaal4: 67
zaal5: 67
TOTAAL: 538

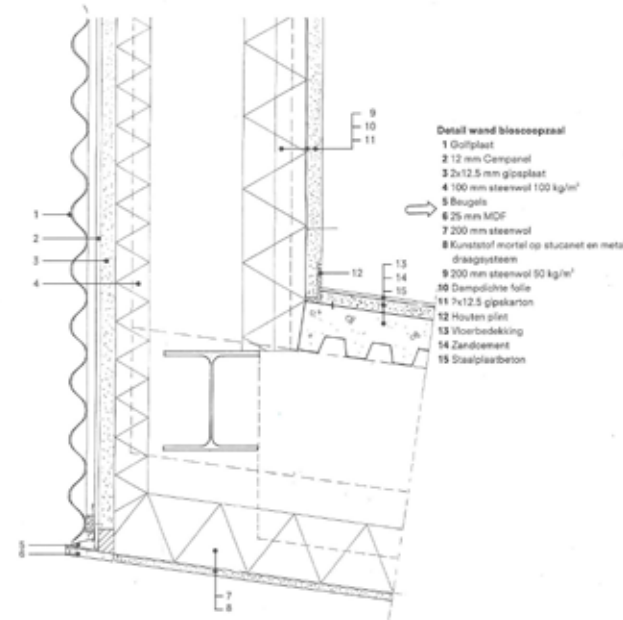
Bioscoop Pathé Spui, Den Haag (Bolles+Wilson)

- Hoge geluidsisolatie door stapeling zalen
- Verende oplegging Doken

Bioscoop Pathé Rotterdam (Koen van Velsen)

- Staalconstructie
- Strenge geluidseis

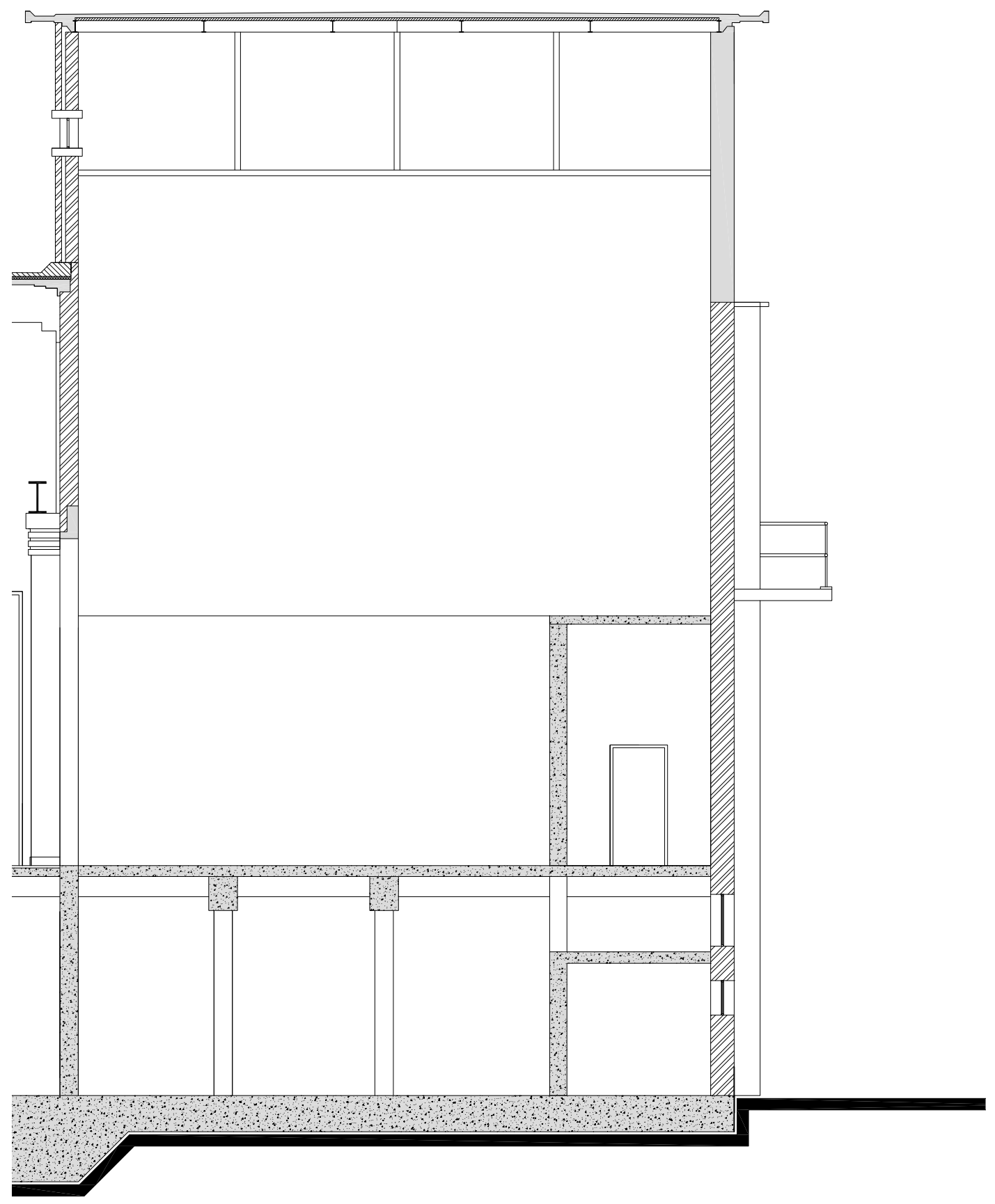

Cinemec, Ede (DP6)

- Gelegen aan snelweg
- Staalconstructie

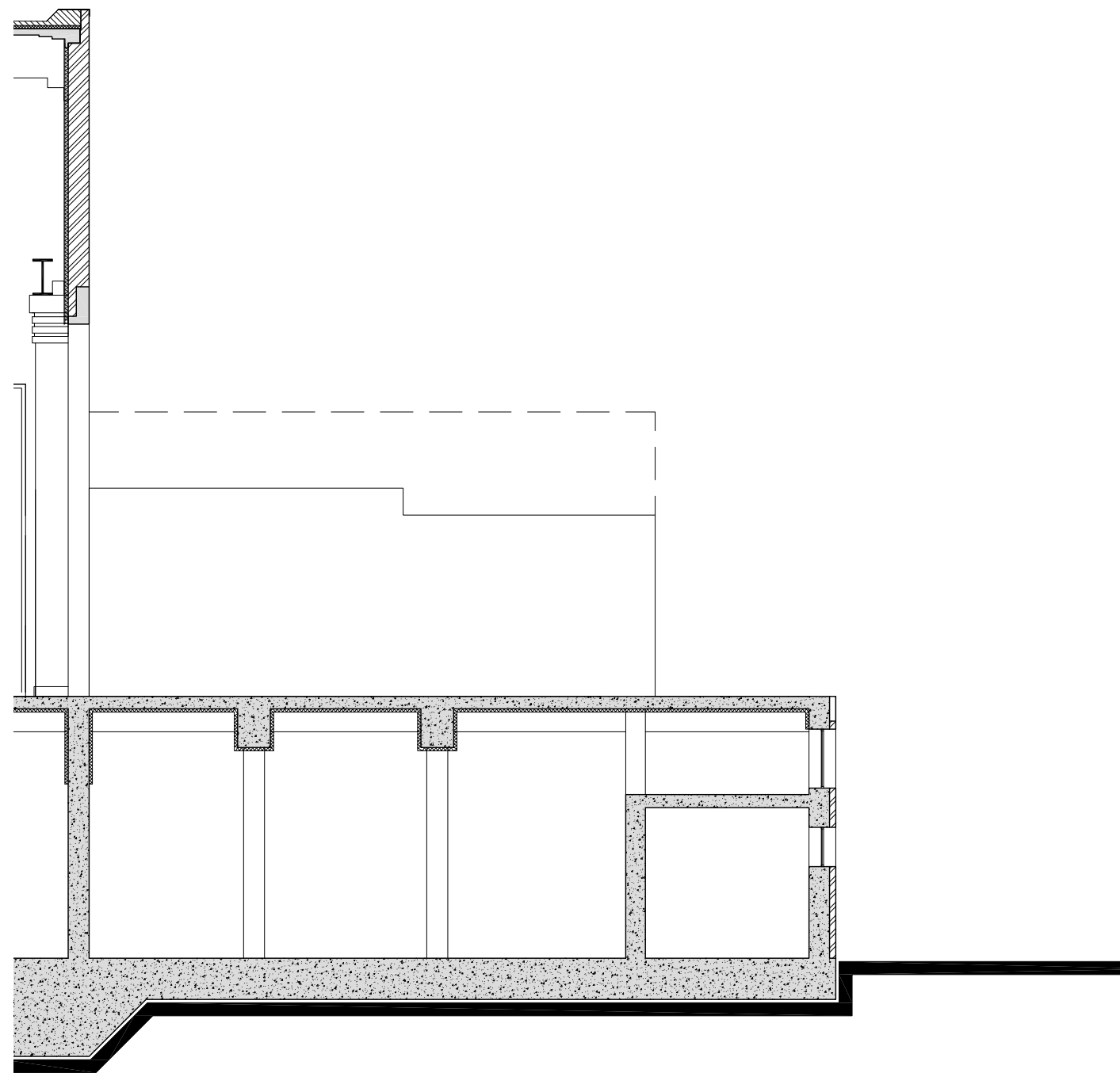

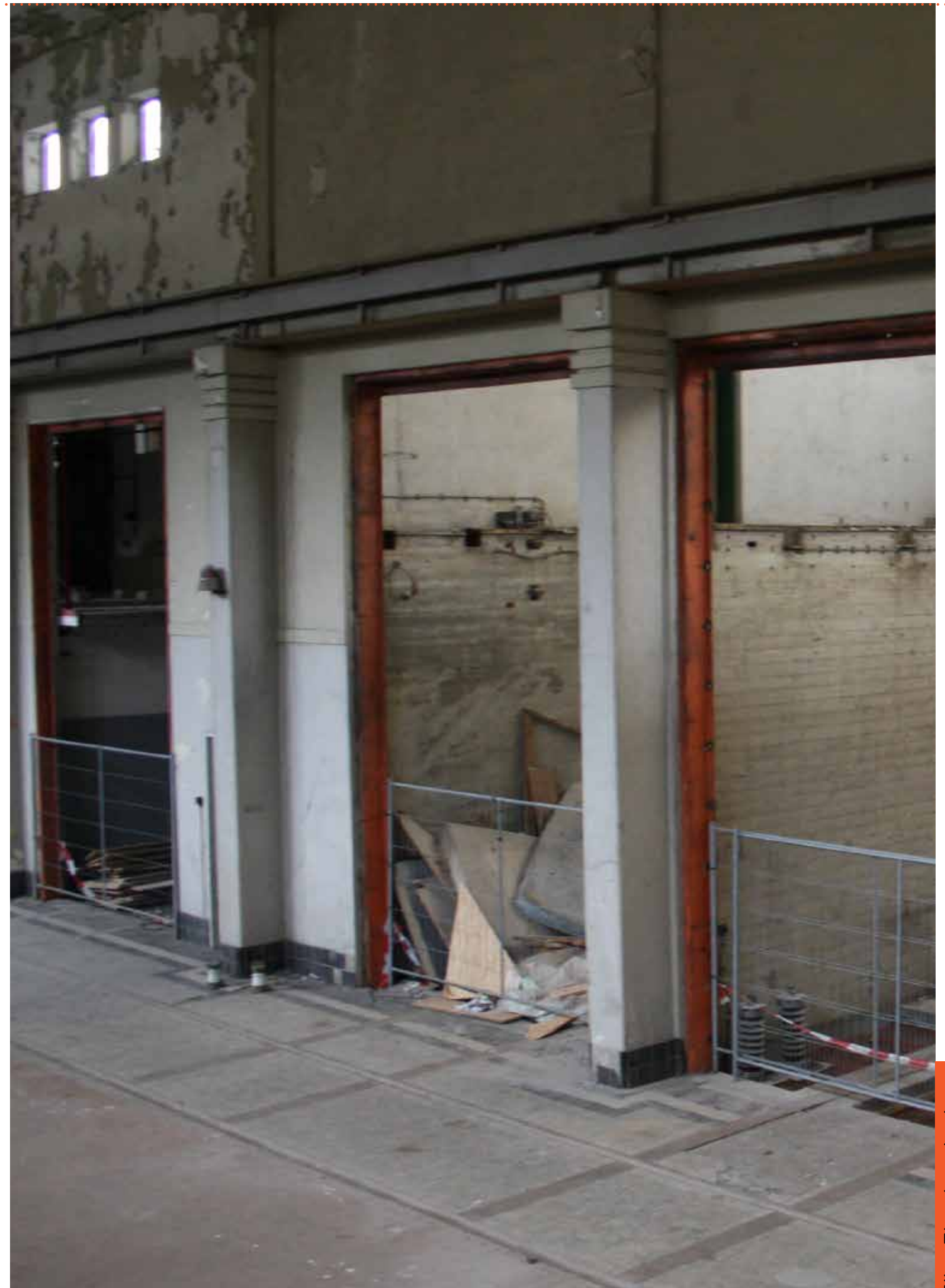
Bestaand

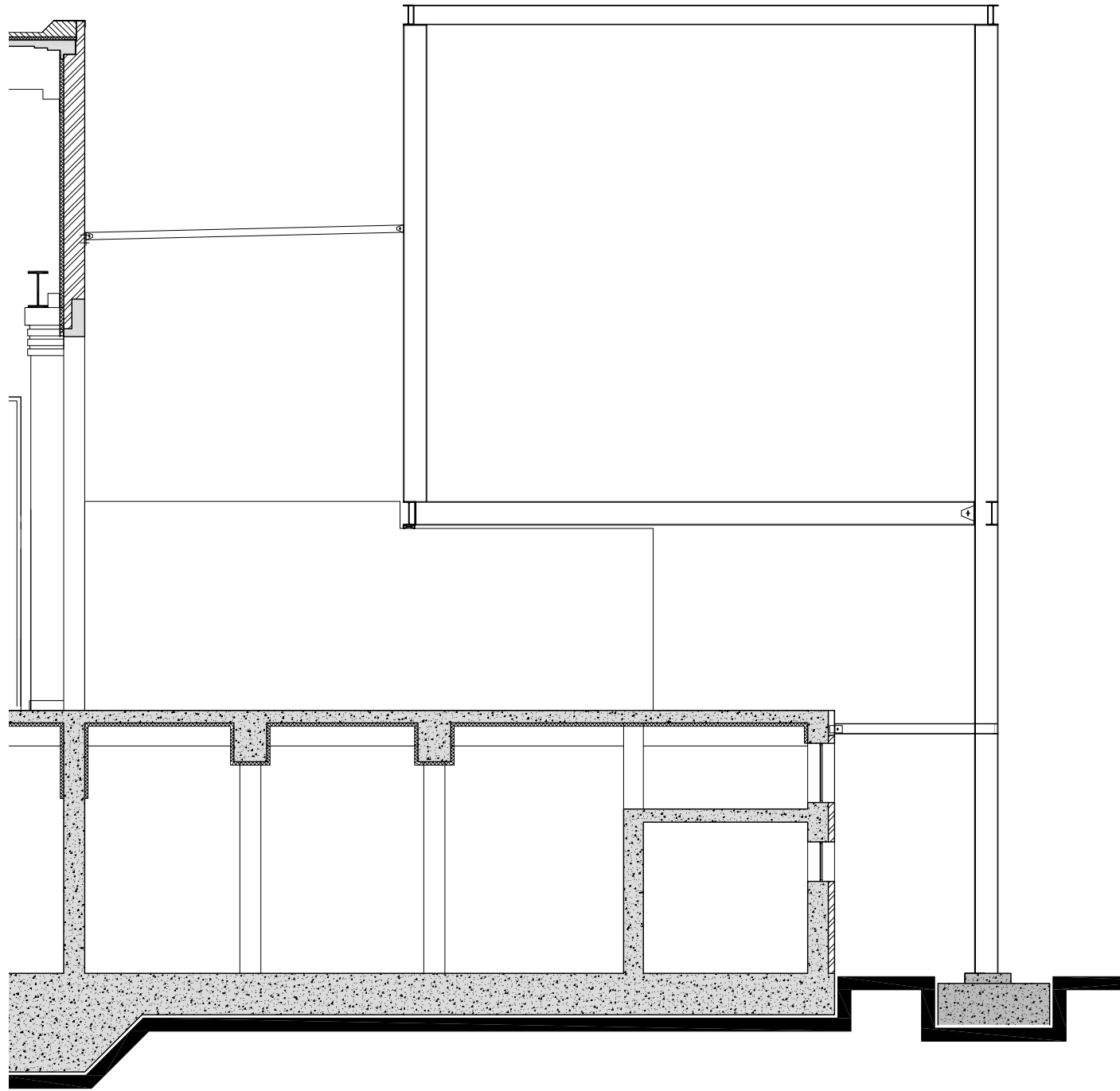

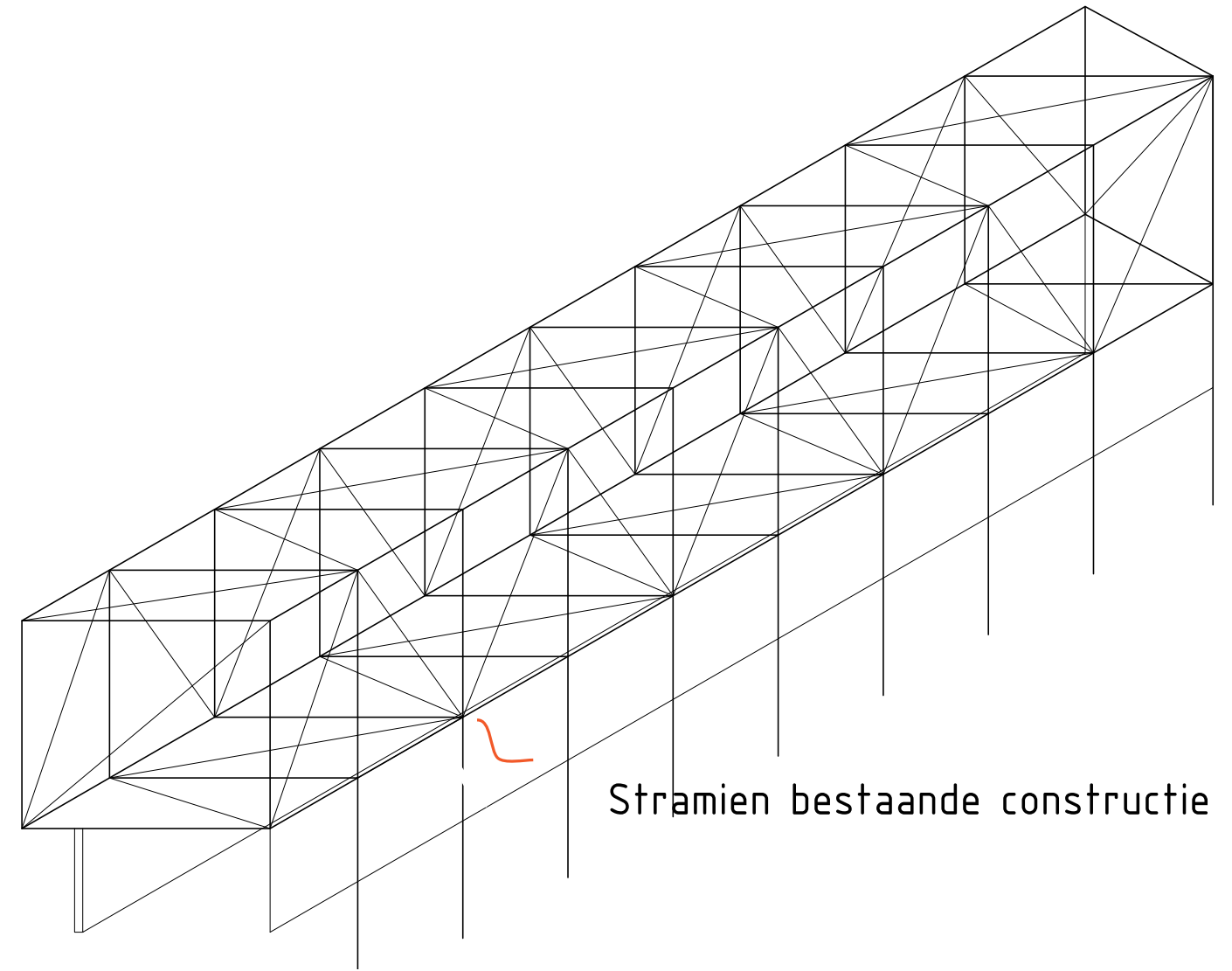
Behoud

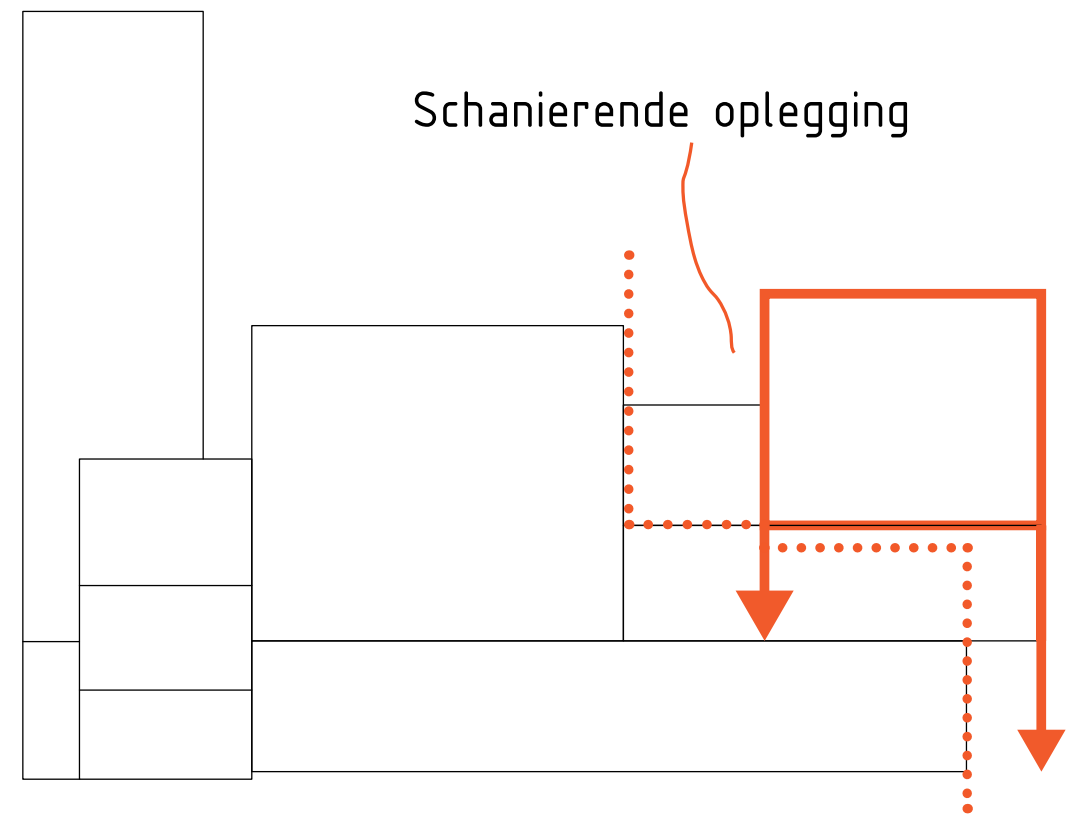

Constructie

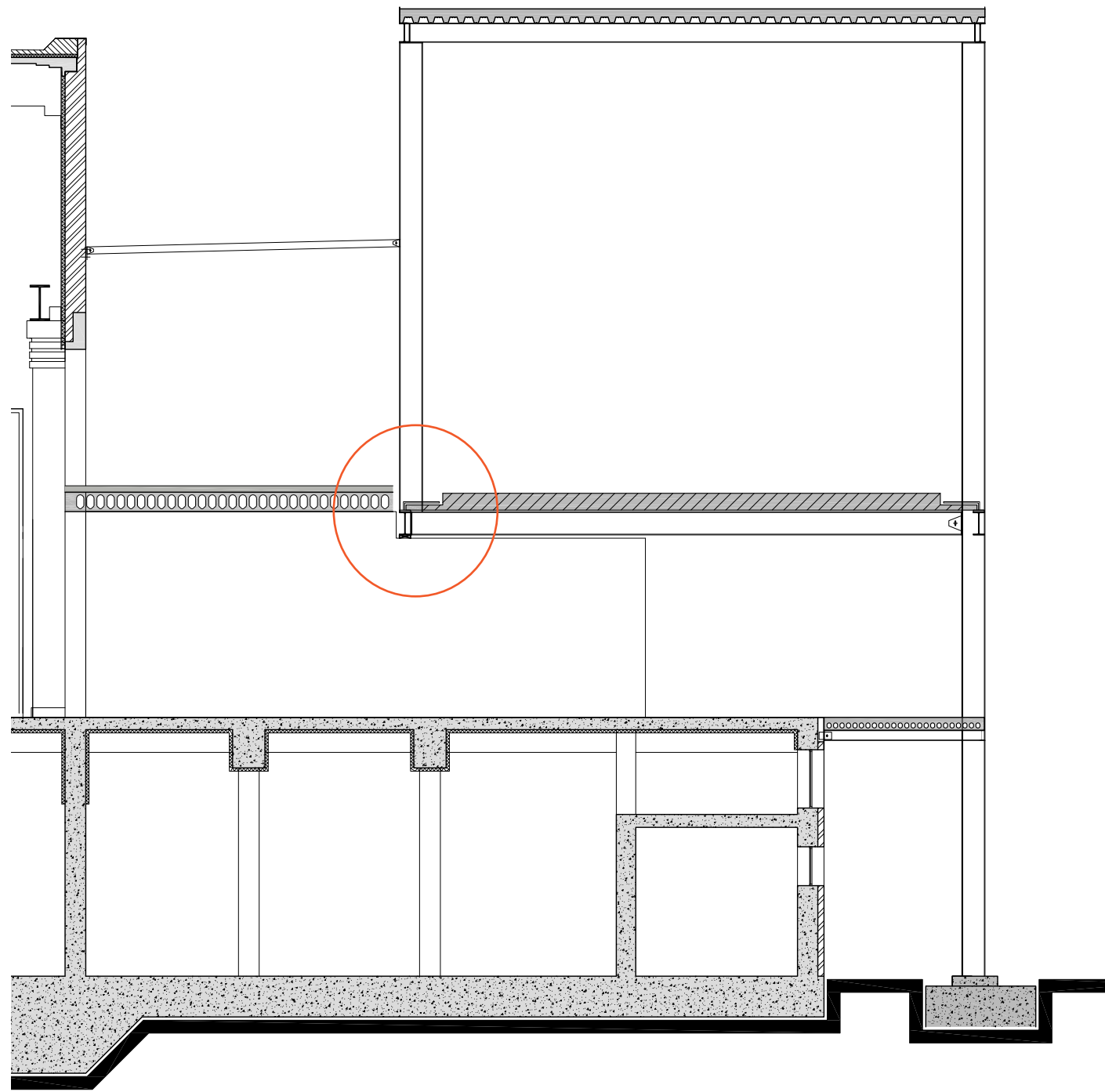

Stramien bestaande constructie

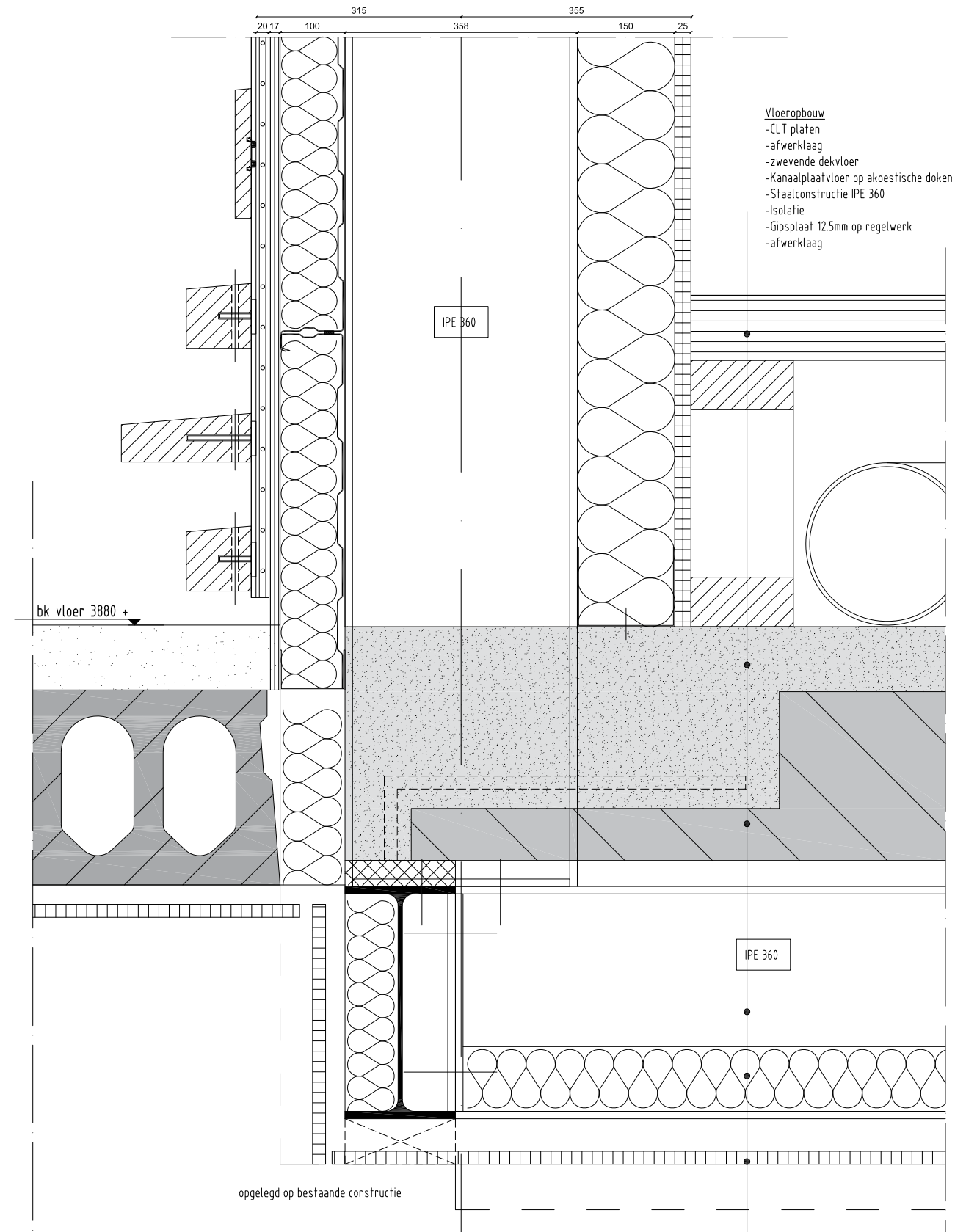

Schanierende oplegging

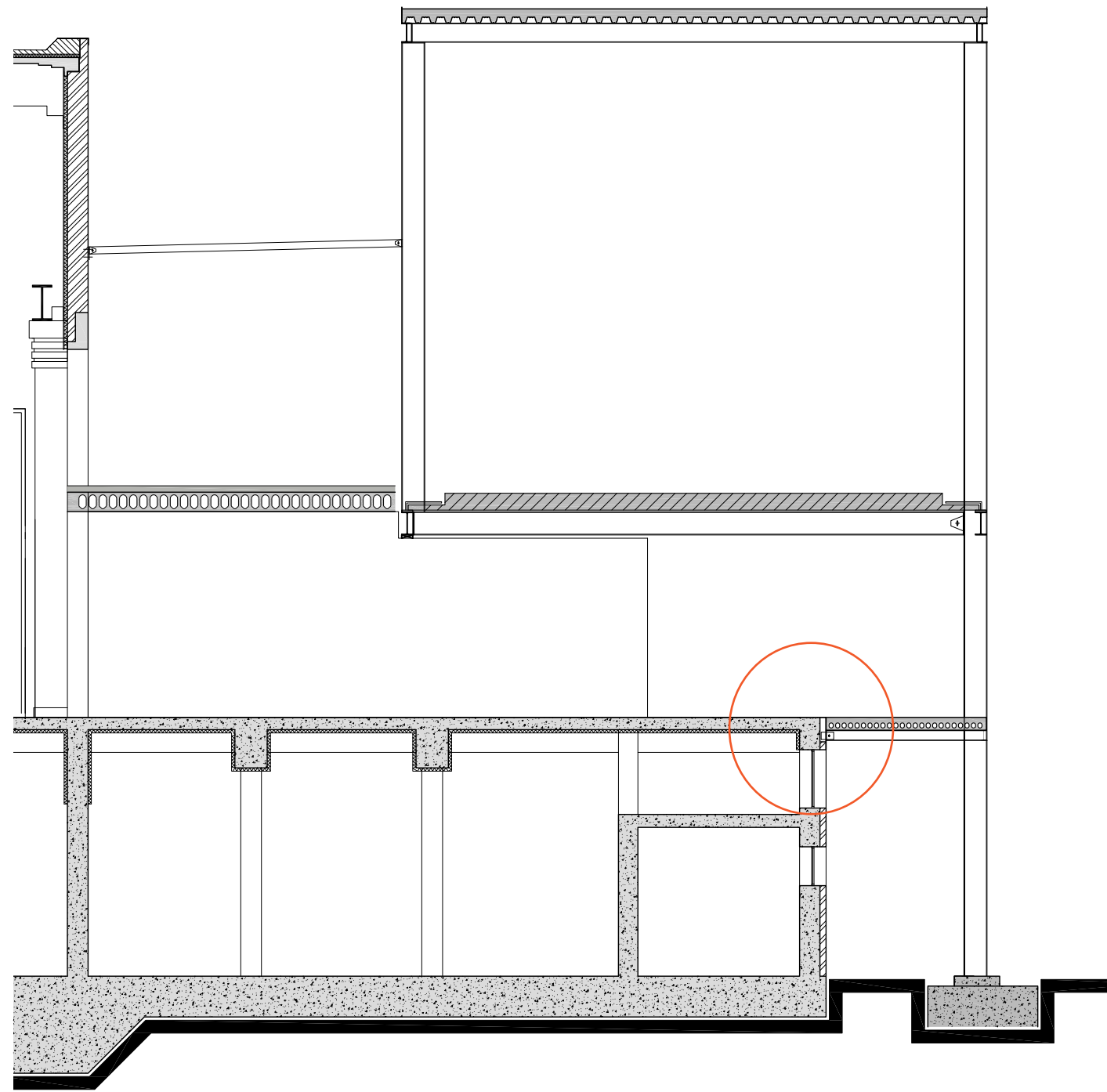

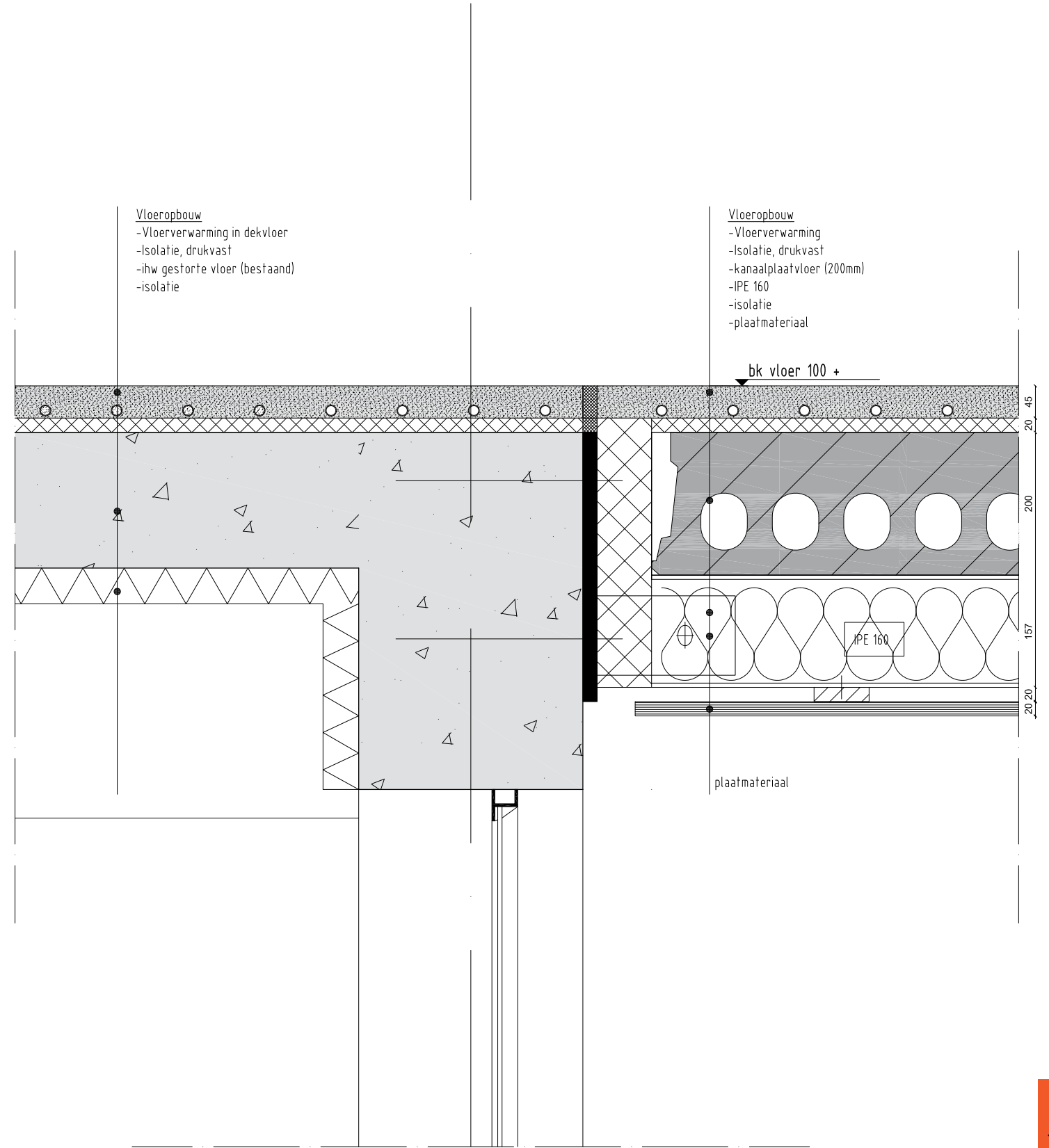
Vloeren

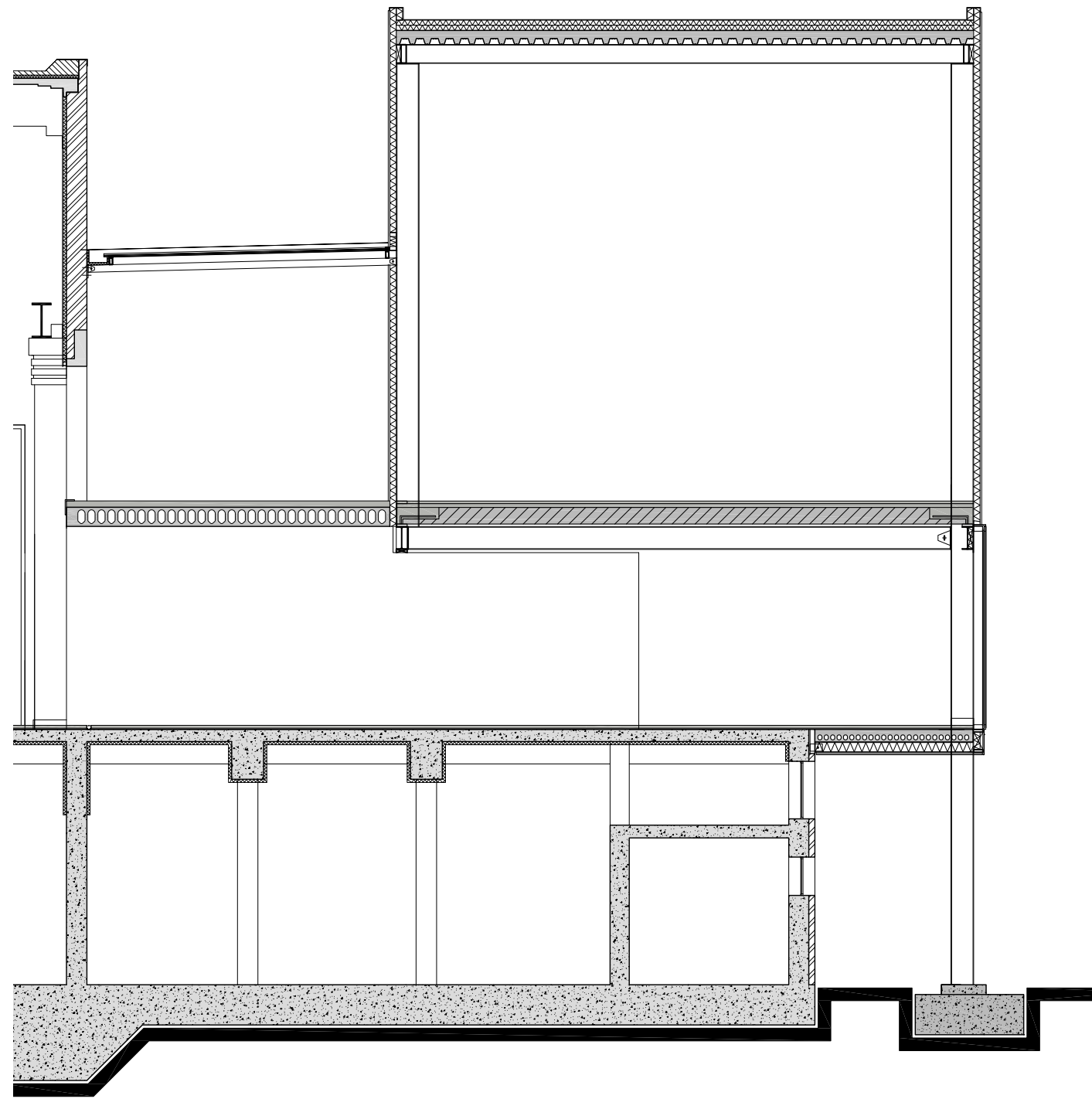

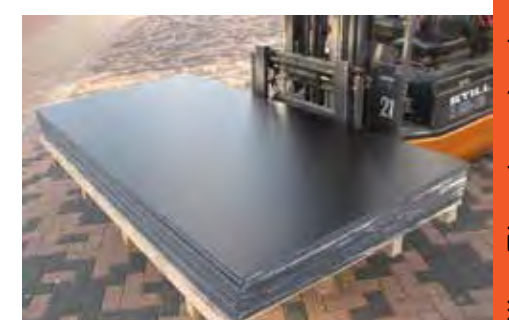
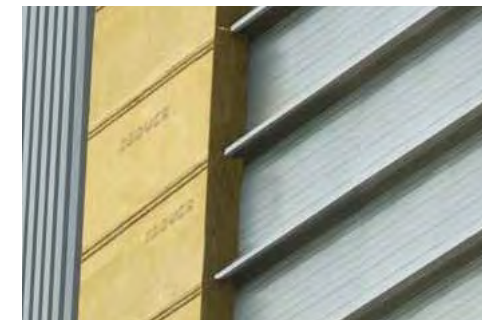
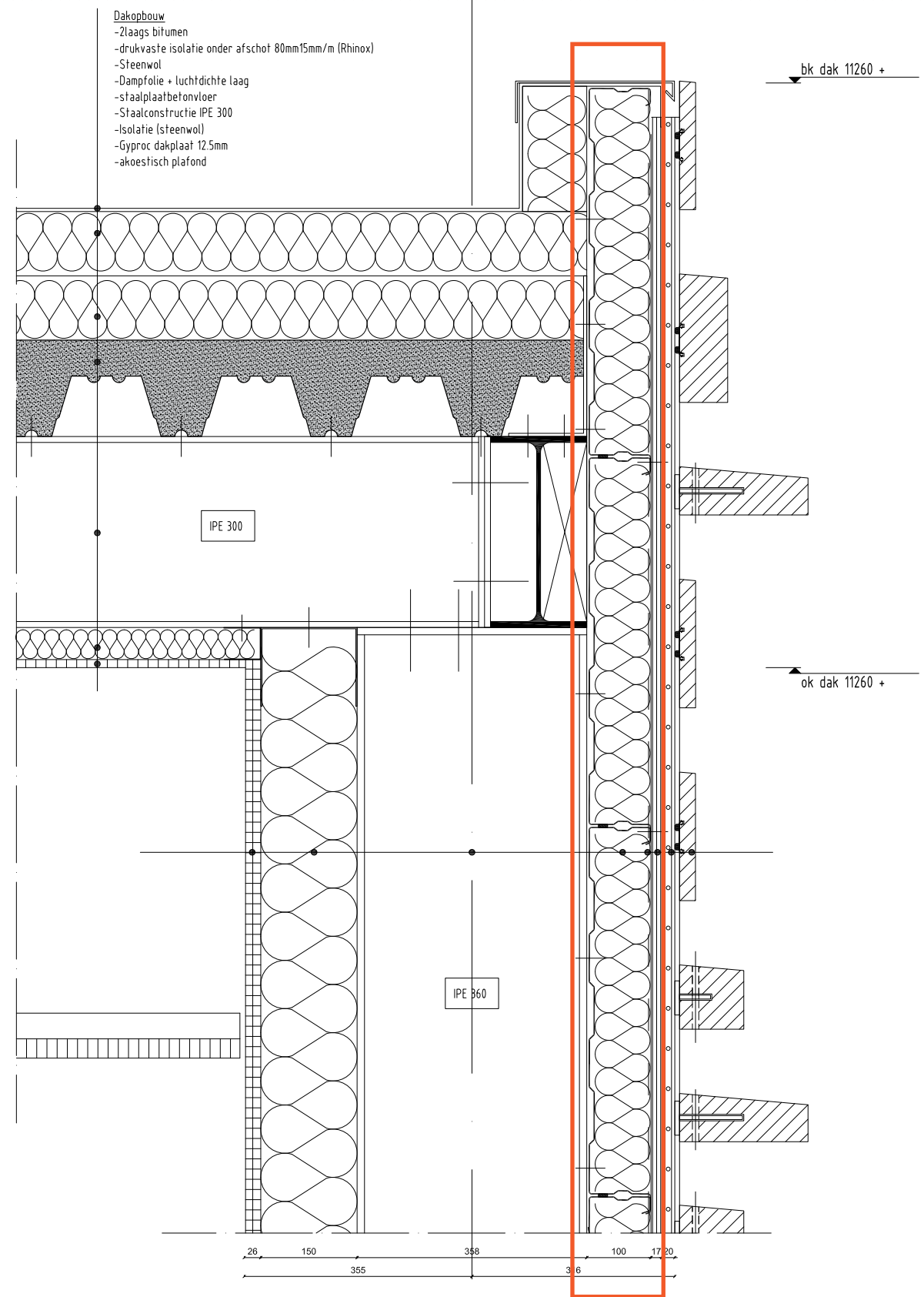
Vloeren

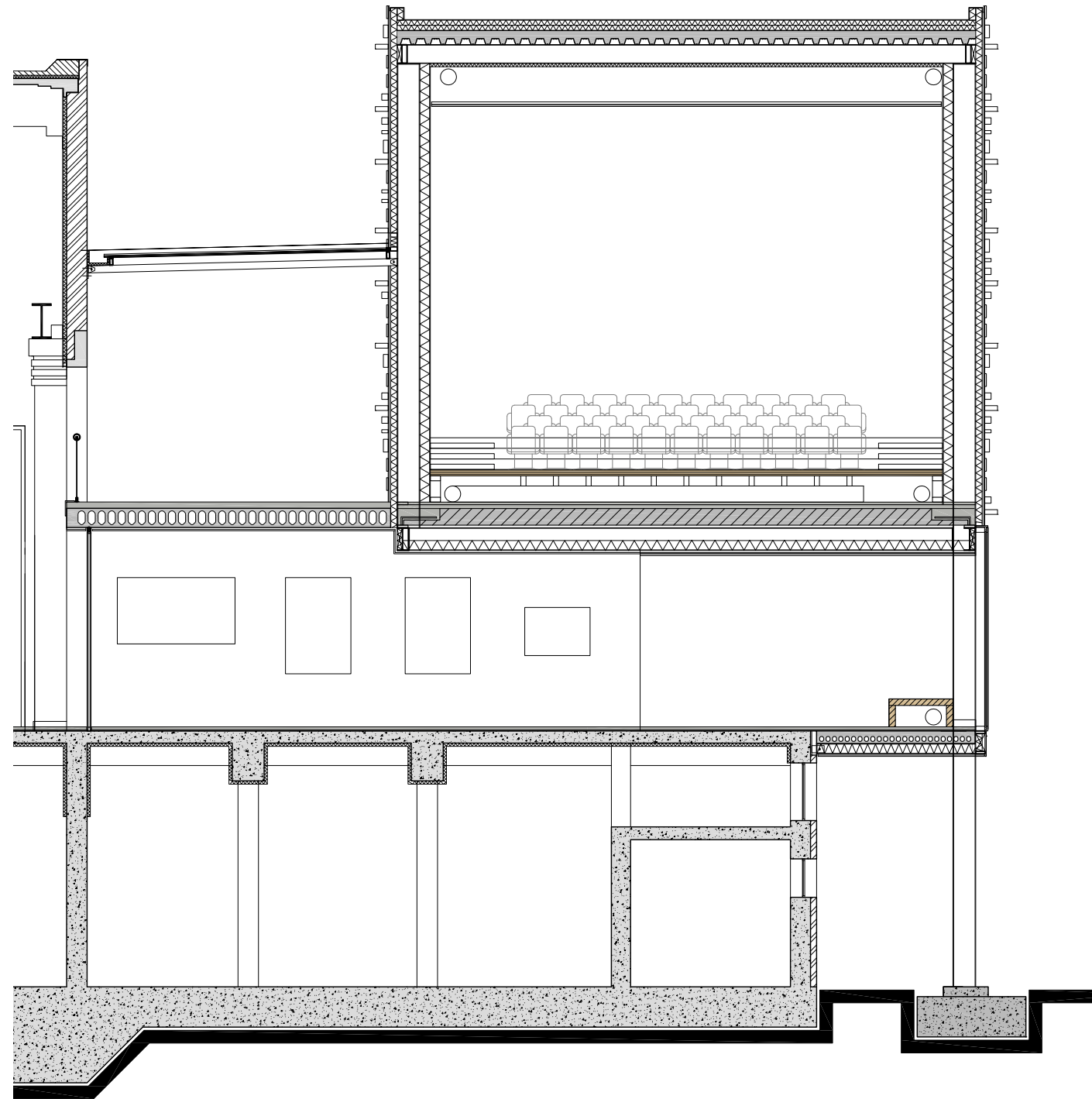

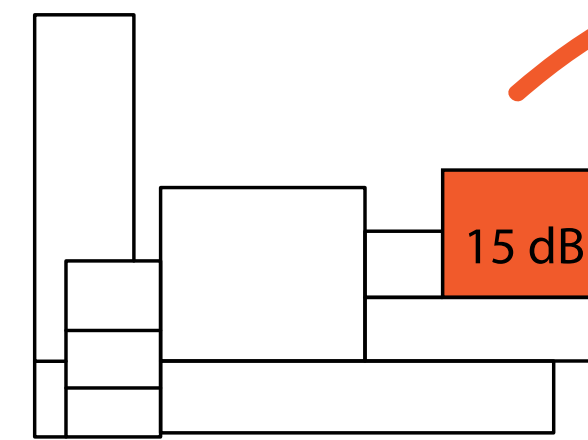
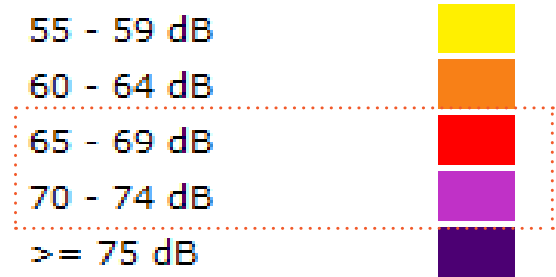
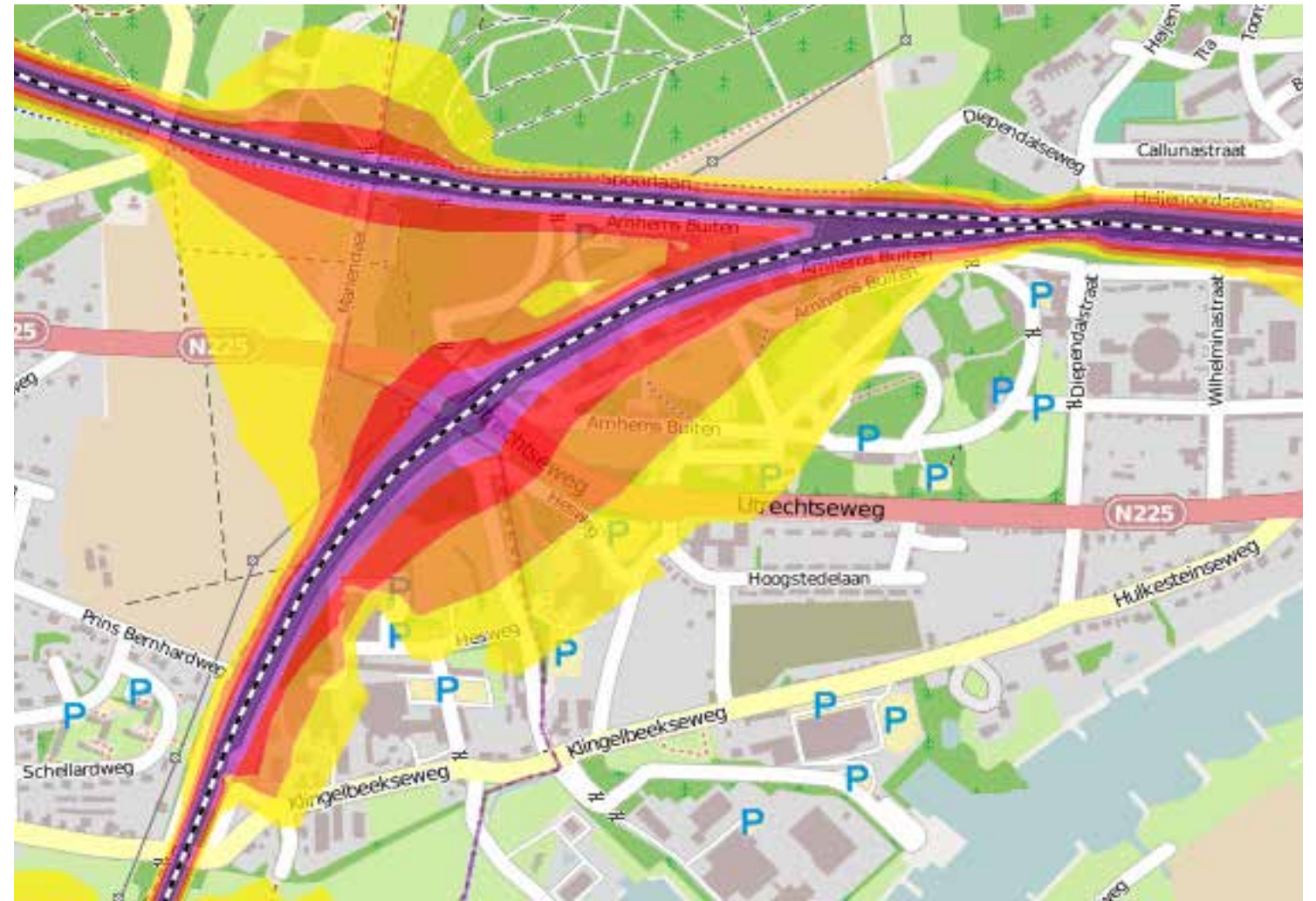
Buitengevels

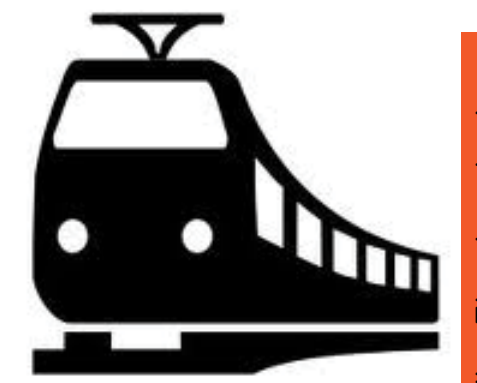

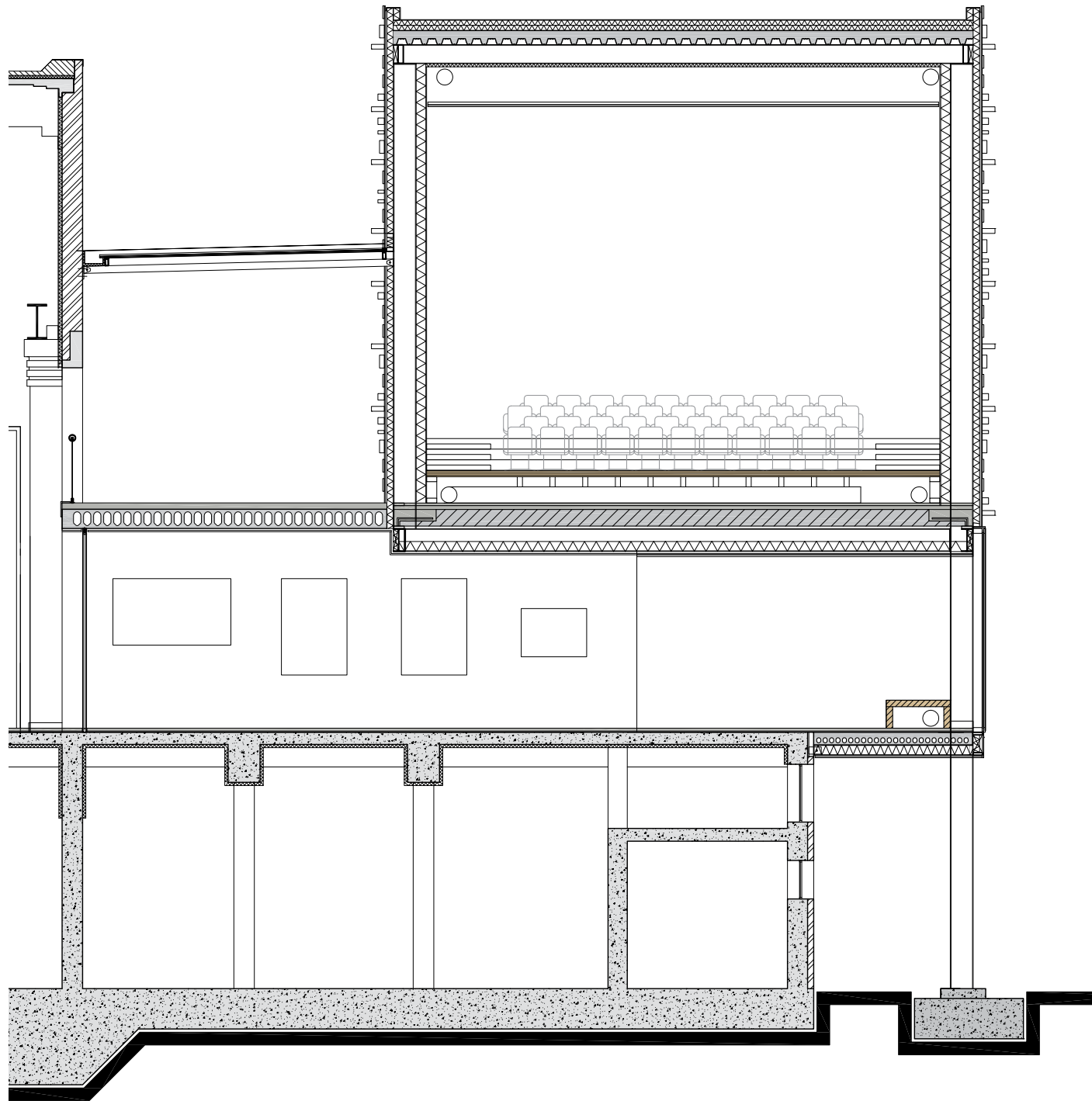
Binnenafwerking

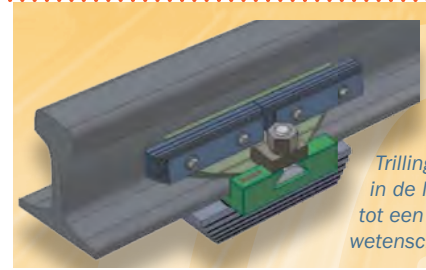
74 dB(a) max

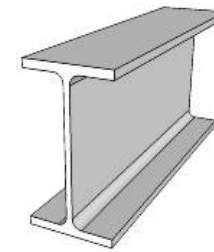
Binnenafwerking/geluidsreductie

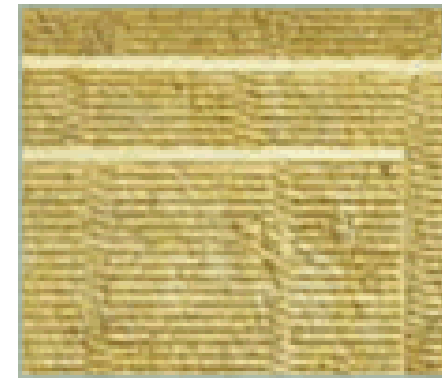
-5dB Raildempers

-35dB Binnendozen

-25dB Glaswol

-10dB Gyproc plaat (metal stud)

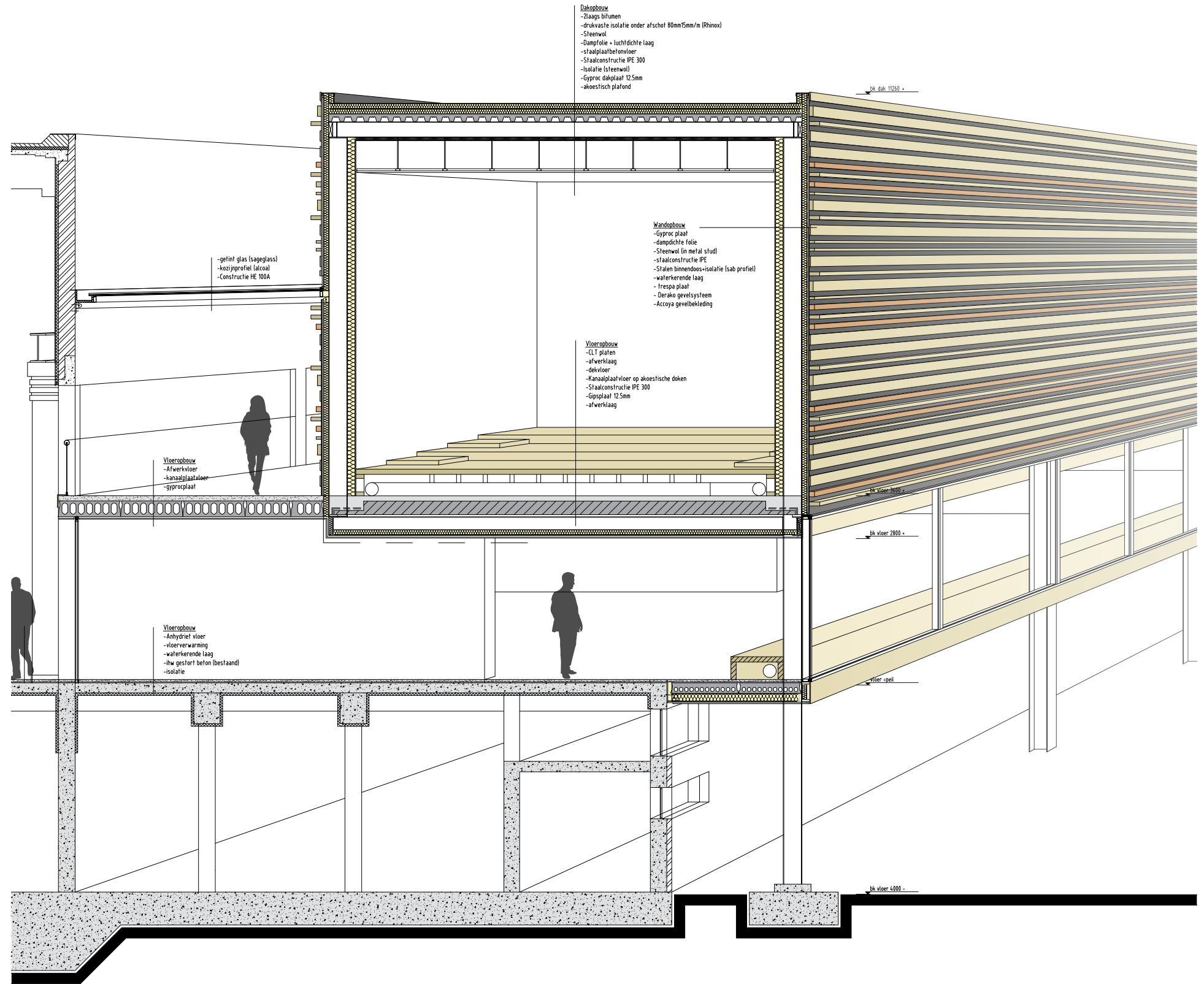

ONTWERP GEVEL

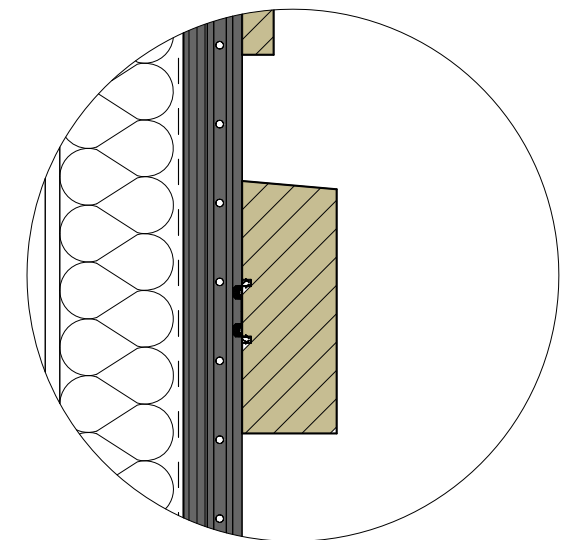
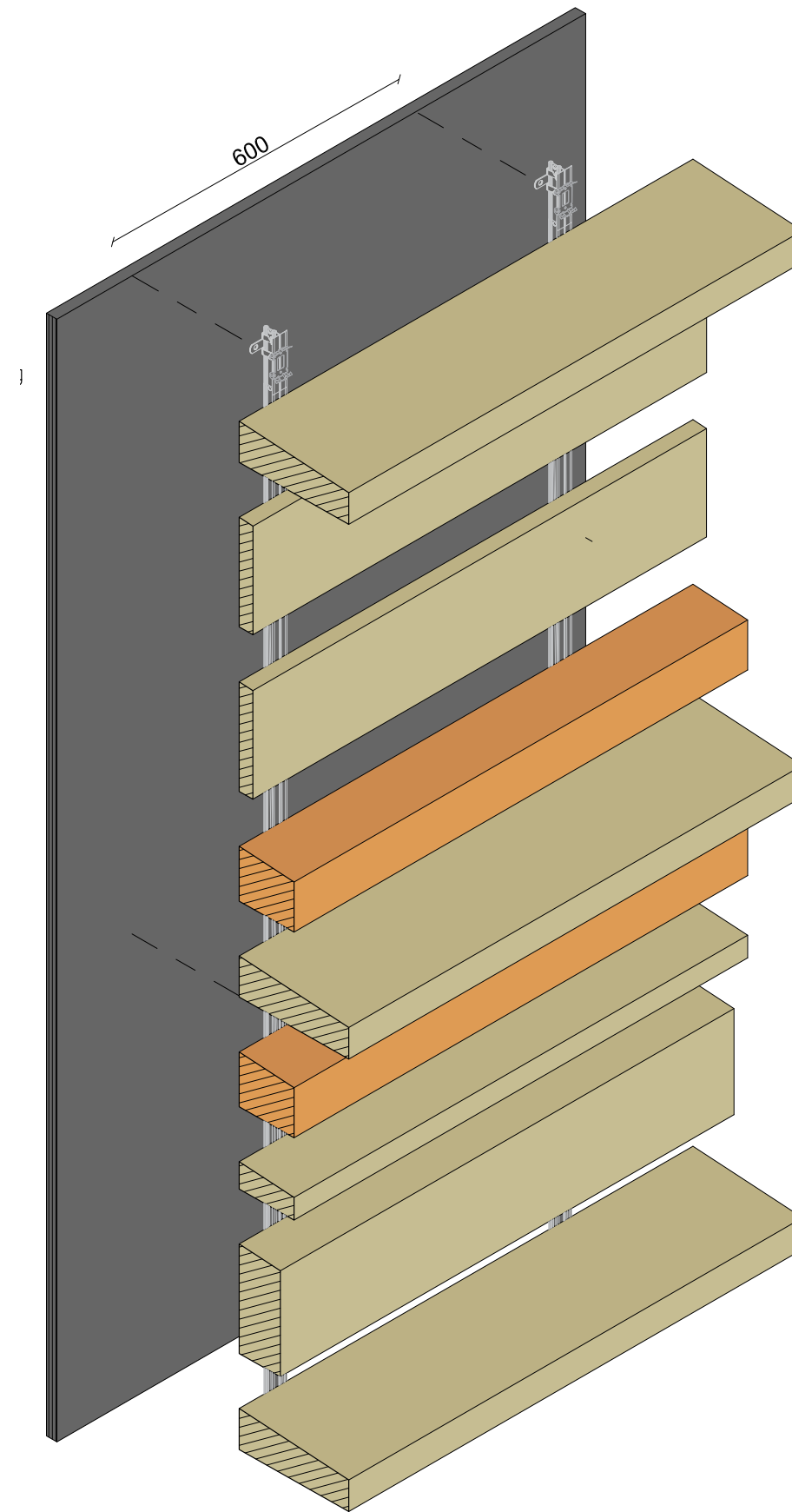
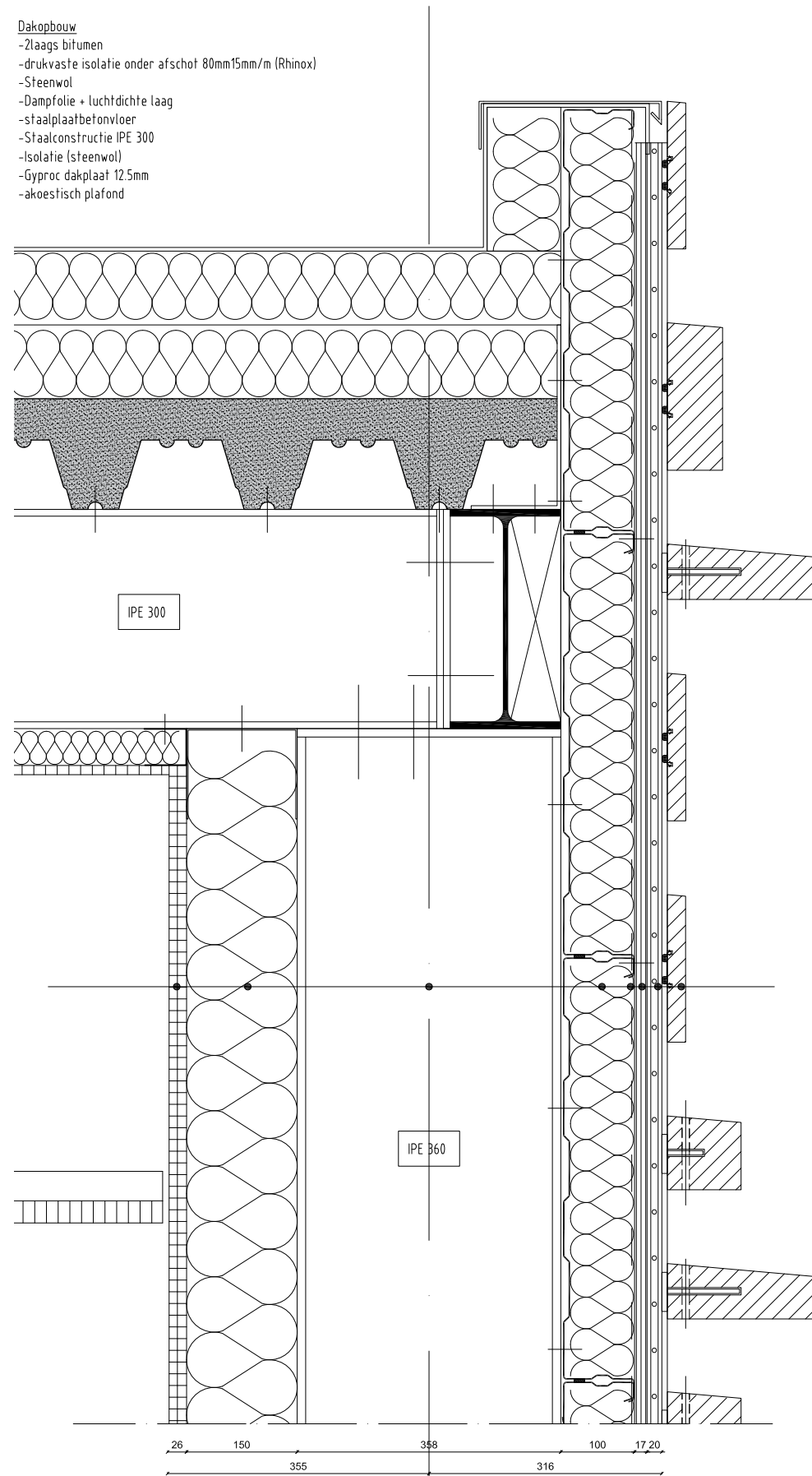

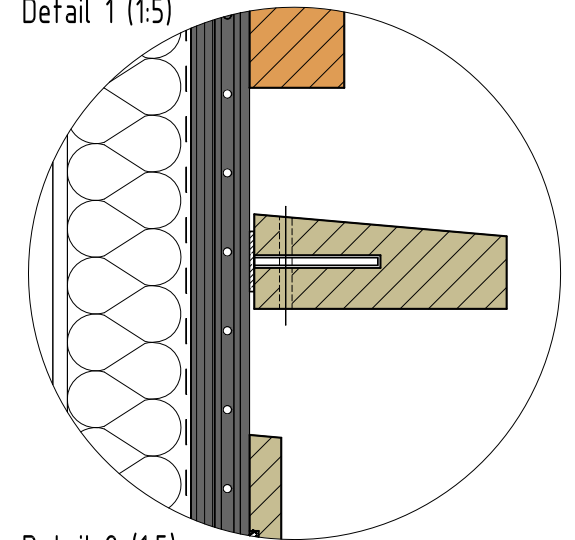
ONTWERP GEVEL

Detail

- Dakopbouw
 -2laags bitumen
 -drukvraste isolatie onder afschot 80mm15mm/m (Rhinox)
 -Steenwol
 -Dampfolie + luchtdichte laag
 -staalplaatbetonvloer
 -Staalconstructie IPE 300
 -Isolatie (steenwol)
 -Gyproc dakplaat 12.5mm
 -akoestisch plafond

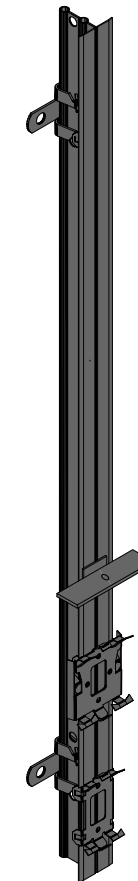

Detail 1 (1:5)

Detail 2 (1:5)

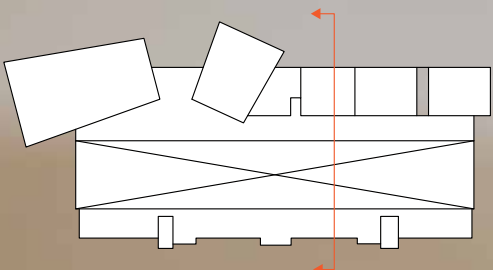
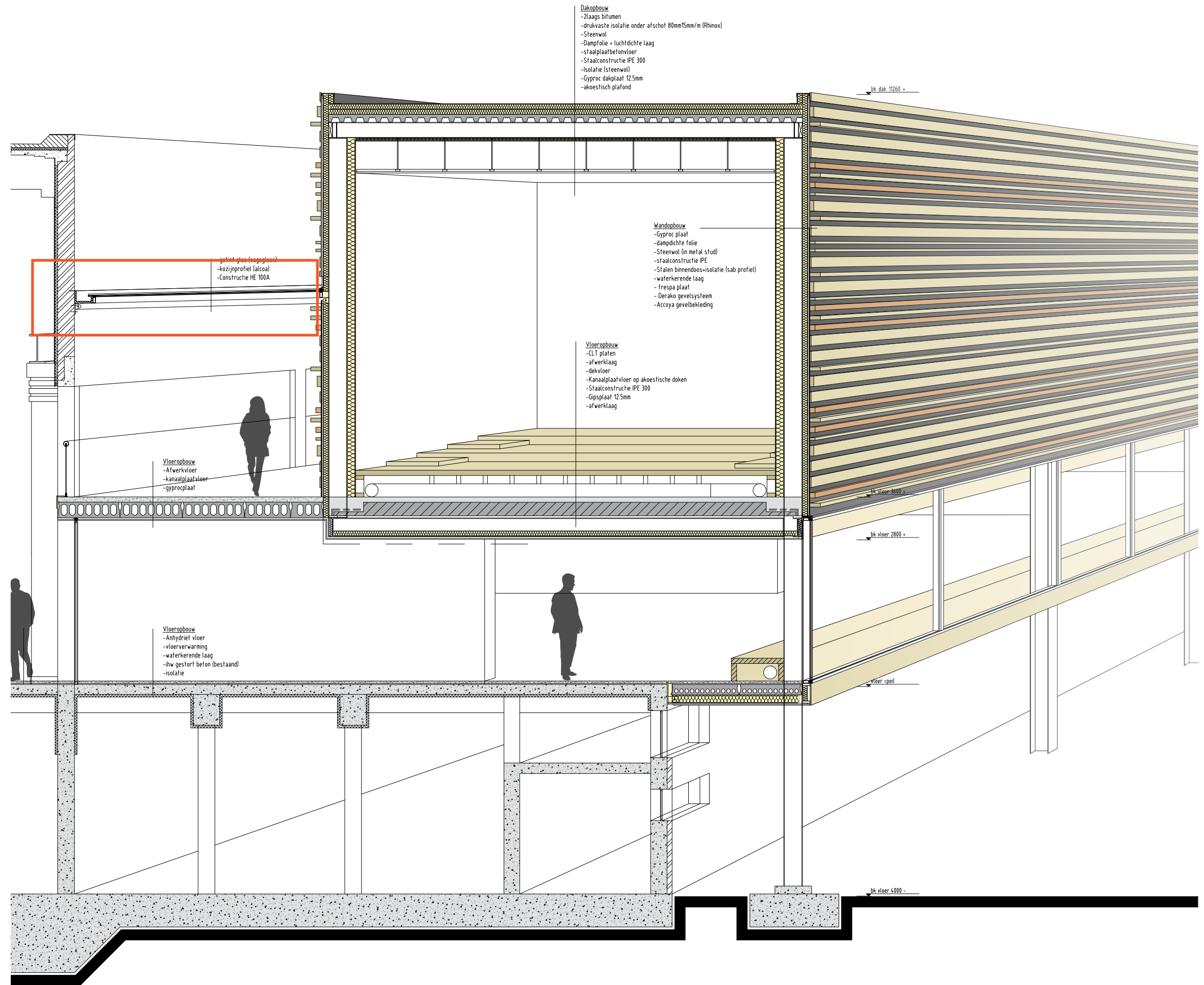
25 x 200	Accoya
75 x 200	Accoya
100 x 100	Merbau
200 x 75	Accoya
50 x 100	Accoya

- Geacetyleerd grenenhout
- Duurzaamheids klasse 1
- niet giftig, recyclebaar
- verkleurd niet

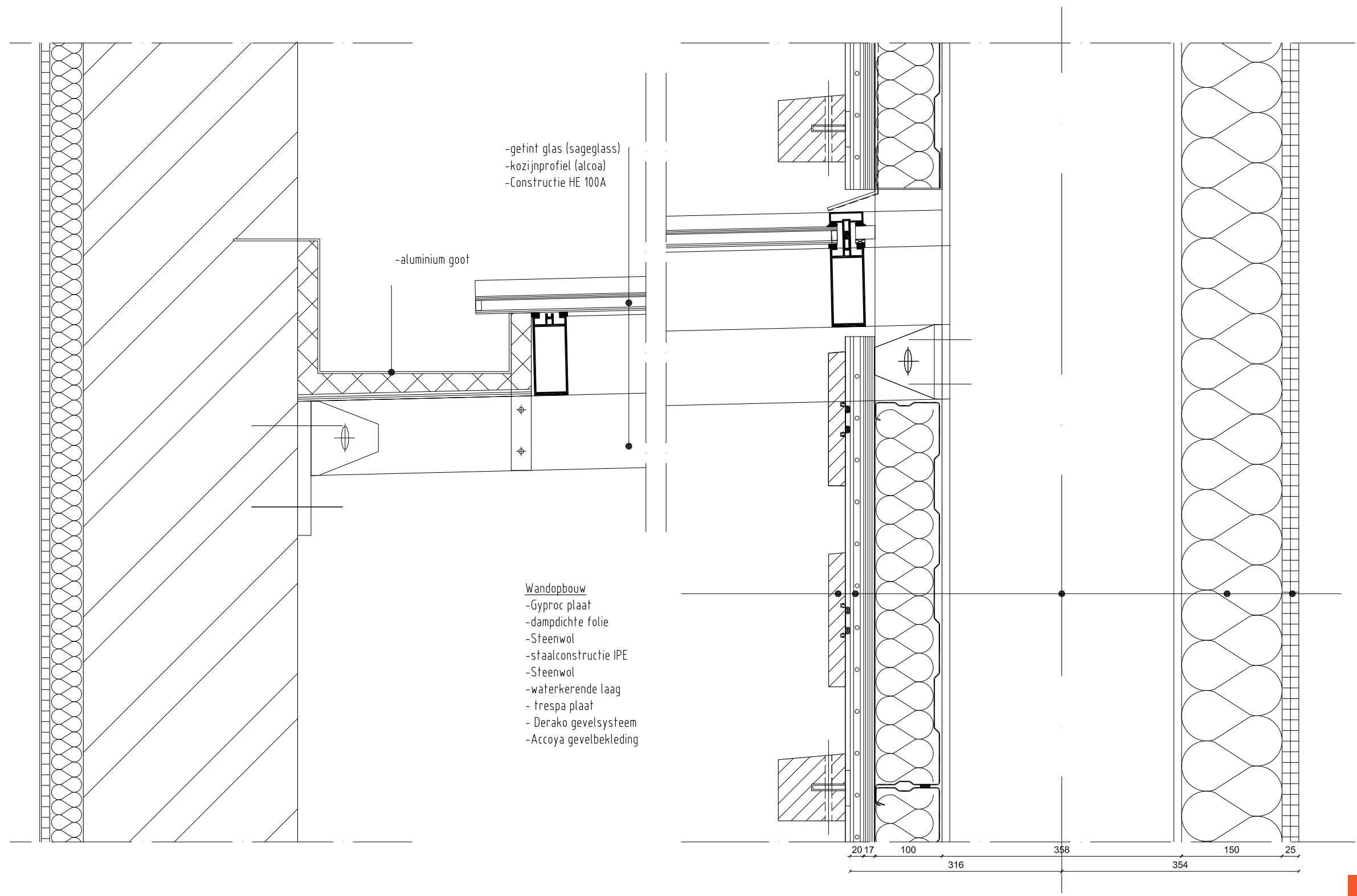
ONTWERP PROMENA
Aansluiting bestaand
/nieuw

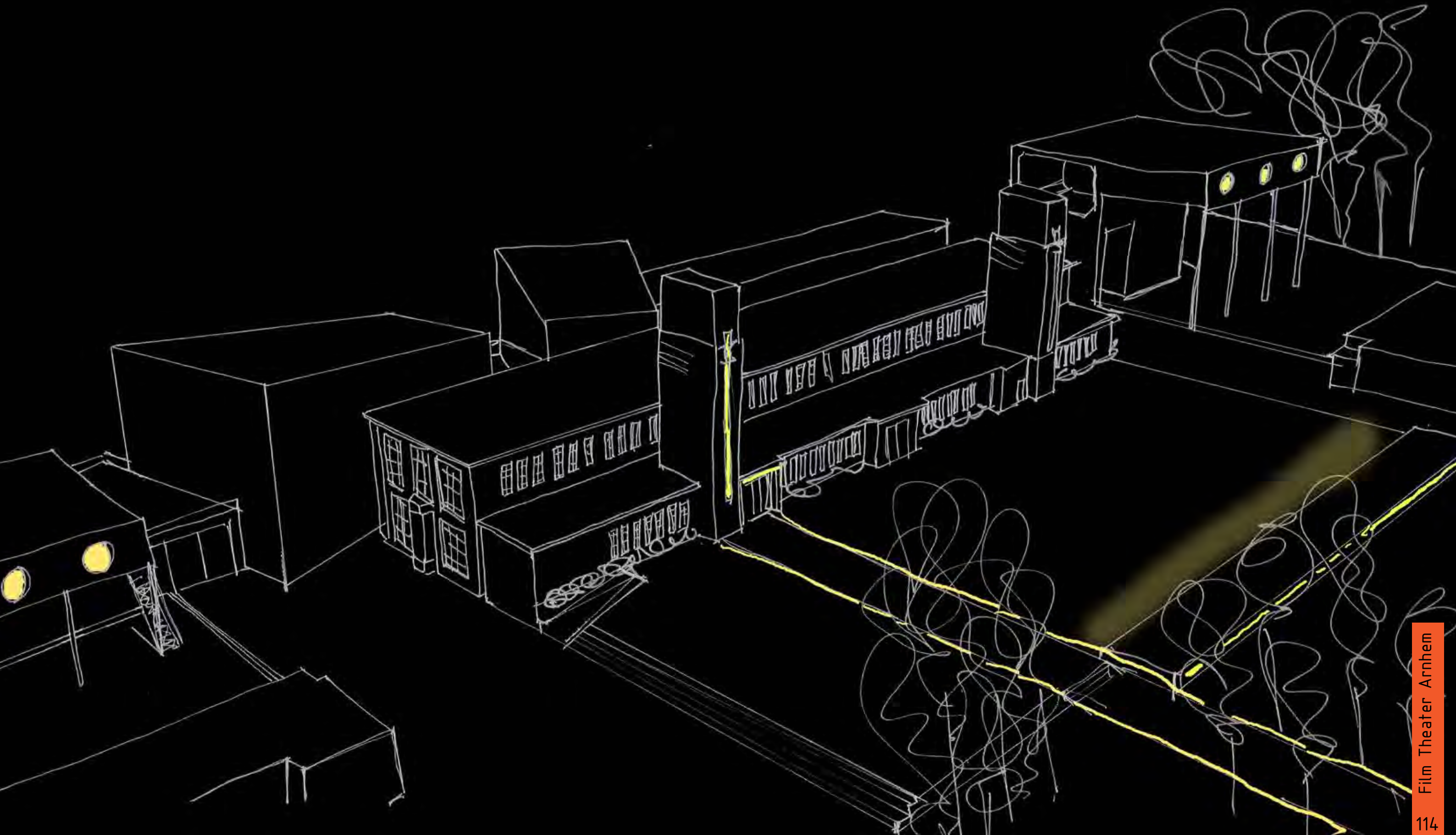

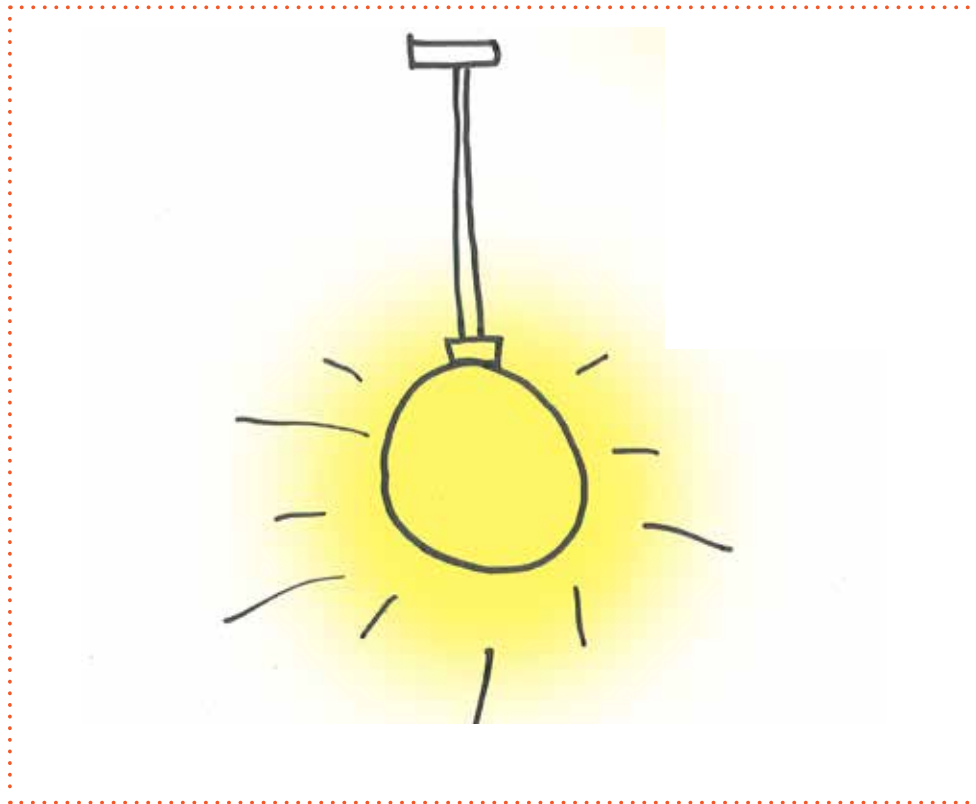
ONTWERP PROMENA
aansluiting bestaand
nieuw

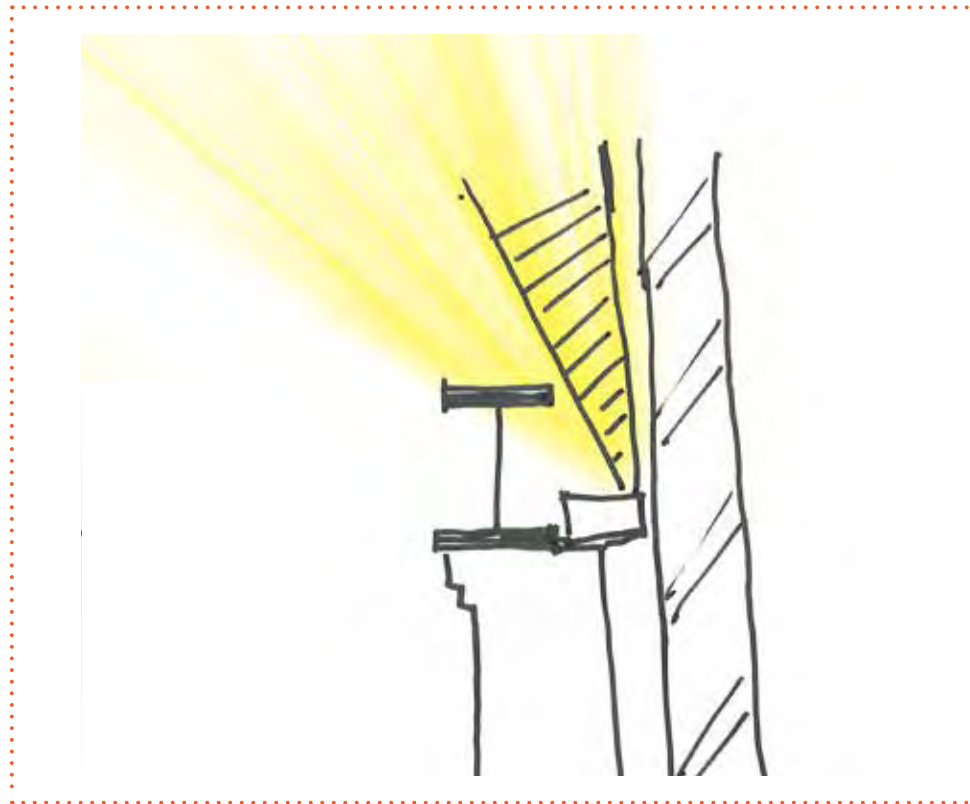

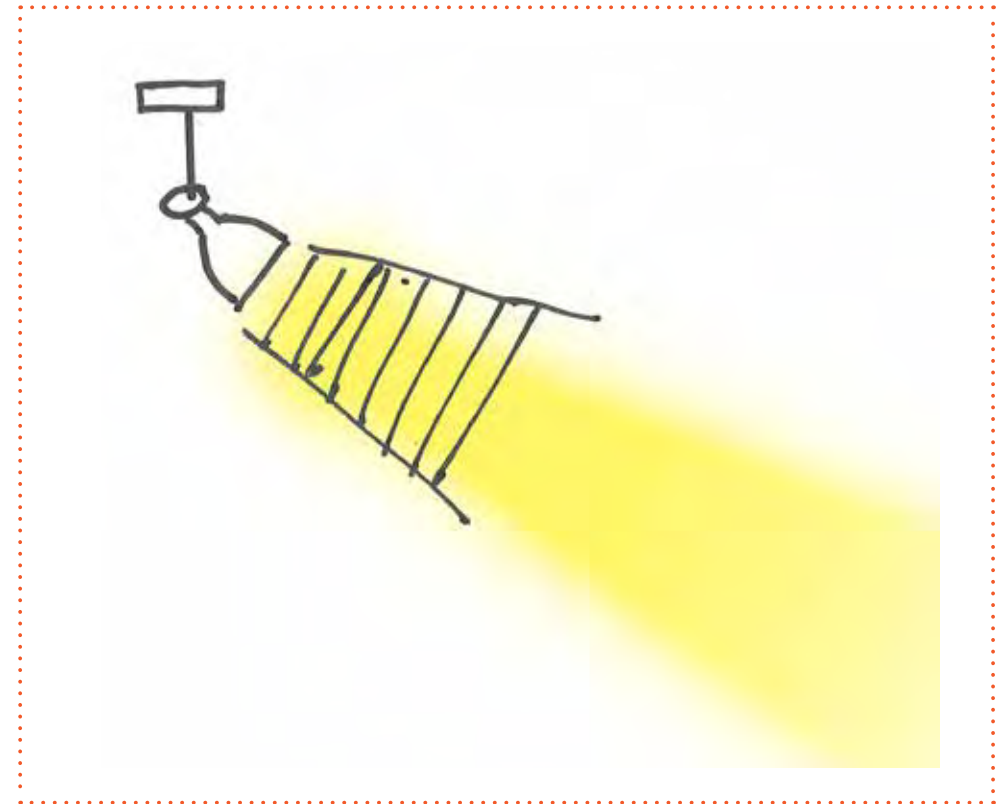

Sfeerverlichting

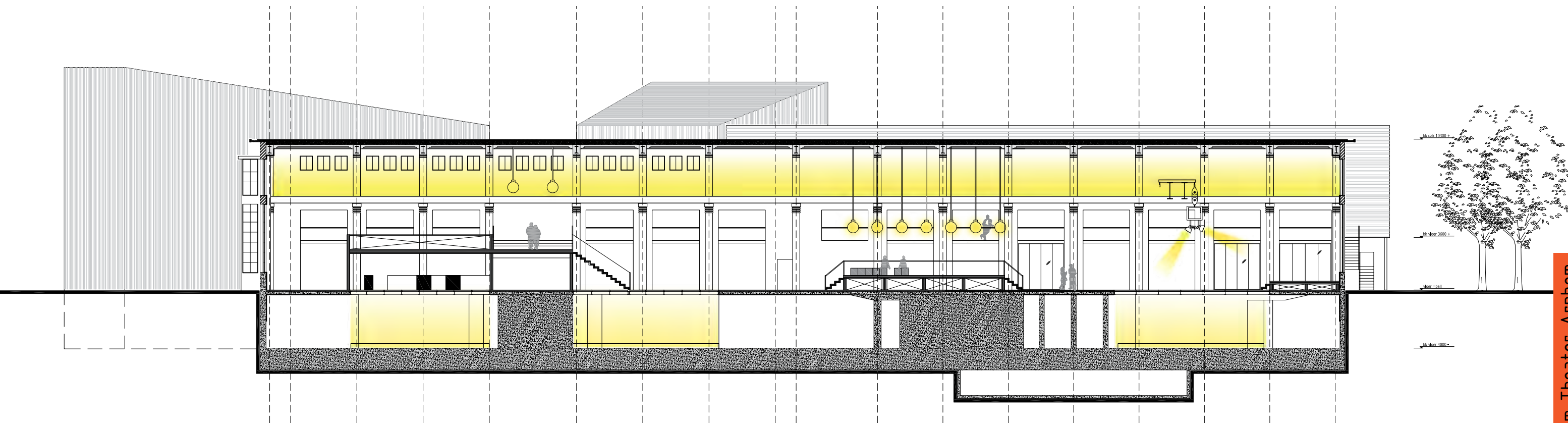
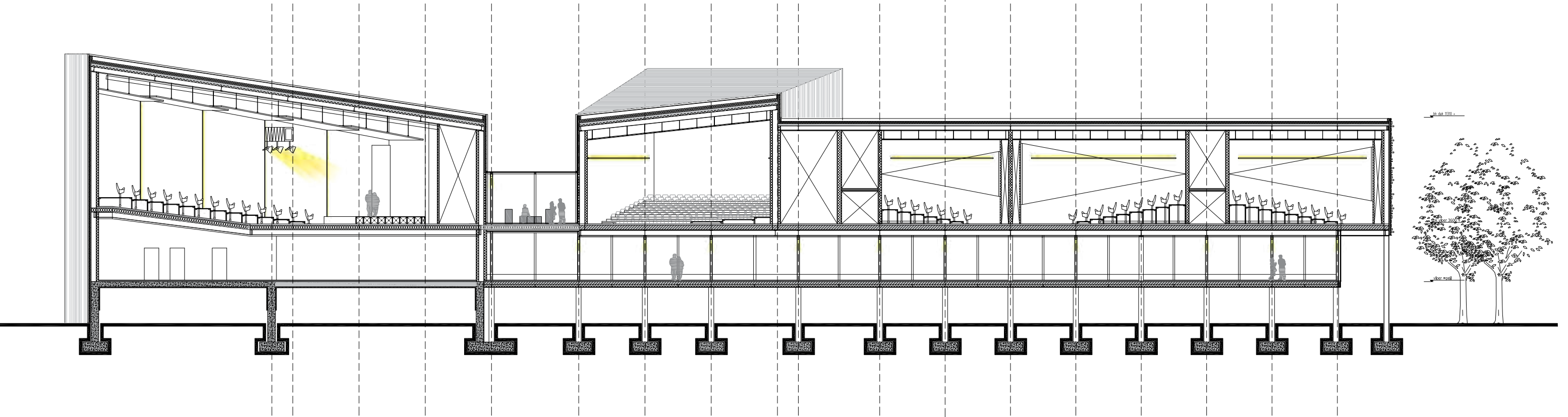

Strijklicht

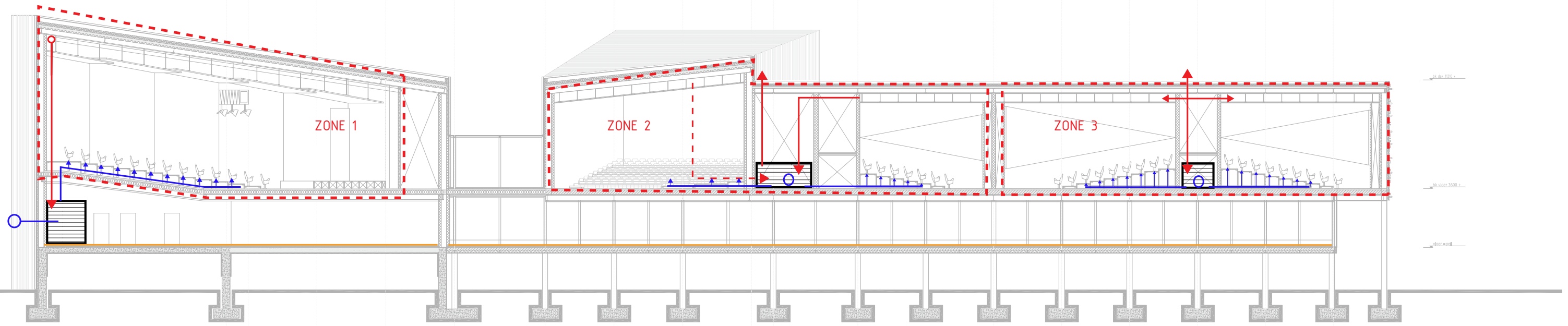

Uitlichten (spots)

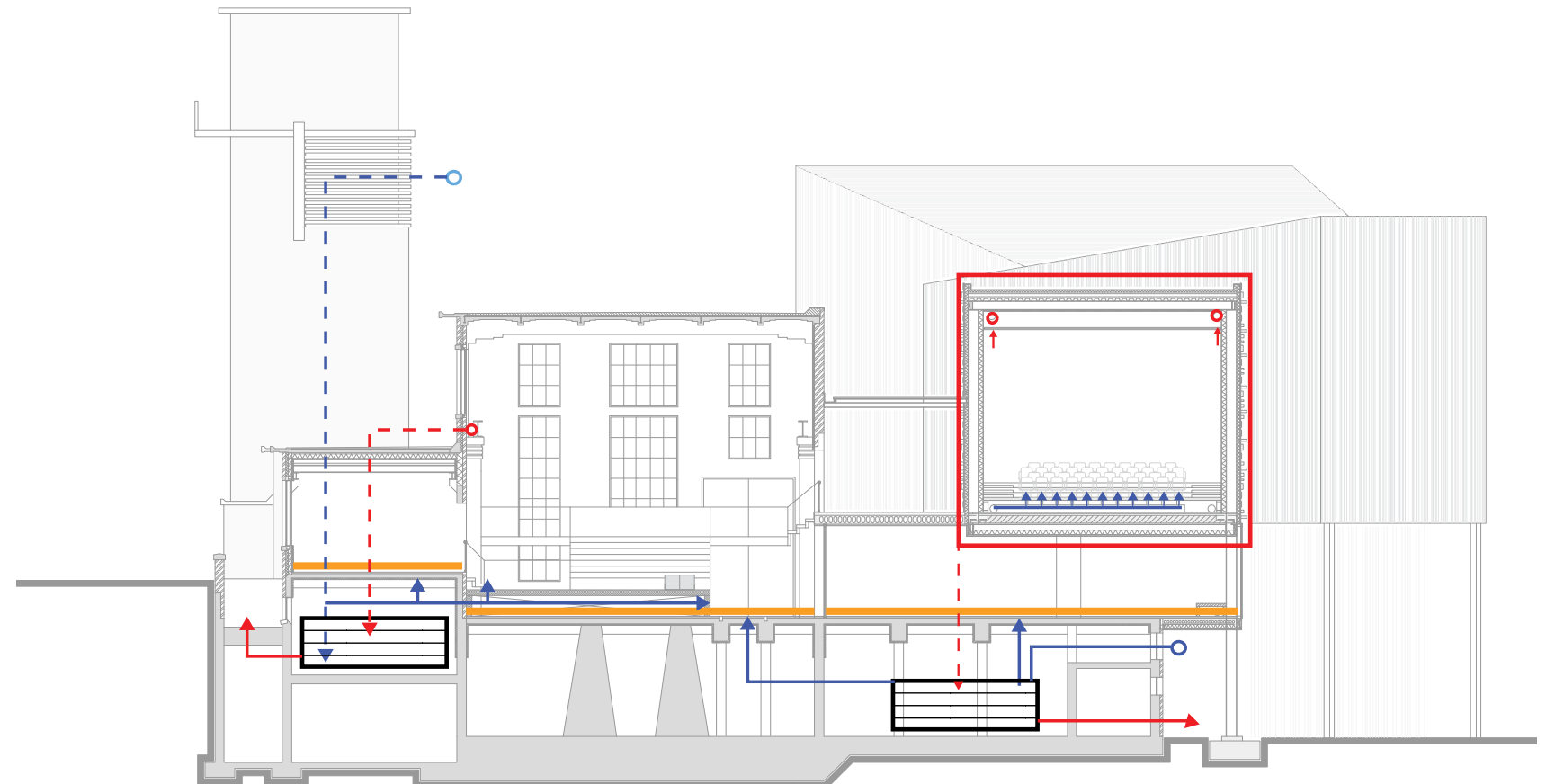

- Vloerverwarming
- Mechanische afvoer
- Mechanische toevoer

INVESTERINGSBEGROTING

		prijs	1h	opp.	1h			
Grondkosten	erfpacht		0 m ² /BVO		8500 m ²	0		
TOTAAL						€	- grondkosten	
Bouwkosten								
Sloopkosten								
	tot Fundering	€	10,00 m ² /BVO		405 m ²	€	4.050,00	
	Schoonsloop	€	8,00 m ² /BVO		1720 m ²	€	13.760,00	
Bouwkosten (nieuwbouw)								
	Bioscoop (gebouw)	€	1.838,00 m ² /BVO		1747 m ²	€	3.210.986,00	
Renovatie kosten								
	Naar energie label C	€	194,00 m ² /BVO		1720 m ²	€	333.680,00	
	extra (afwerking/inbouw)	€	250,00 m ² /BVO		1720 m ²	€	430.000,00	
subtotaal								
						€	3.992.476,00	
Regio correctie								
	Gelderland		-6%					
	Grenscorrectie							
	stedelijk gebied							
TOTAAL Directe Bouwkosten						€	3.752.927,44 directe bouwkosten	
Bouwkosten terrein								
	terrein inrichting	€	105,00 m ² /BVO		3400 m ²	€	357.000,00	
	<i>Groeninrichting</i>		5%			€	17.850,00	
	<i>Sierbestrating</i>		60%			€	214.200,00	
	<i>Overige verharding</i>		20%			€	71.400,00	
TOTAAL						€	303.450,00 terreininrichting	
Inrichtingskosten								
	Vaste inrichting		200 m ² /BVO		2800 m ²	€	560.000,00	
	zaalinrichting	€	160,00 m ² /BVO		924 m ²	€	147.840,00	
TOTAAL						€	707.840,00 inrichtingskosten	
Bijkomende kosten								
	Honoraria en verschotten		8,7%			€	326.504,69	
	Projectontwikkelingskosten		7,0%			€	262.704,92	
	Heffingen en aansluitkosten		3,4%			€	127.599,53	
	Verzekeringen		0,4%			€	15.011,71	
	Financieringskosten		3,4%			€	127.599,53	
	Aanloopkosten		1,8%			€	67.552,69	
	Risico verrekening		1,5%			€	56.293,91	
	Onvoorziene uitgaven		10,0%			€	375.292,74	
	Bestemmingsplan vrijstelling		0,9%			€	33.776,35	
			37,1%			€	1.392.336,08	
						€	2.784.672,16 bijkomende kosten	
Totale investeringskosten (excl. BTW)								
						€	7.548.889,60	
annuïteit 30 jr								
			4,5%			€	7.888.589,63	
Omzetbelasting								
	BTW		21%		€	7.548.889,60	€	1.585.266,82 omzet belasting
TOTAAL								
Totale investeringskosten (incl. BTW)								
						€	9.134.156,42	

KOSTEN

Exploitatie begroting

Exploitatie kosten Filmtheater

Opbrengsten	bezoekers/stoel	stoelen		prijs		
<i>Variabel</i>						
Kaartverkoop	300	538	€	7,00	€	1.129.800,00
Horeca	300	550	€	8,00	€	1.320.000,00
<i>Vast</i>						
Reclame					€	500.000,00
Verhuur ruimten						
TOTAAL					€	2.949.800,00 opbrengsten

Kosten						
erfpacht					€	50.000,00
Huur aan onwikkelaar 4,5 rendement grondwaarde investeringswaarde					€	262.952,99
Filmhuur	40% kaartprijs		€	1.129.800,00	€	451.920,00
Inkoop Horeca	27,5% horeca opbrengsten		€	1.320.000,00	€	363.000,00
vaste personeelskosten	12,5% jaaronzet		€	2.949.800,00	€	368.725,00
Energie, schoonmaak, heffingen	20% jaaronzet		€	2.949.800,00	€	589.960,00
Afschrijving interieur en techniek	€ 200 per stoel/jaar	1088			€	217.600,00
Overig	10% jaaronzet		€	2.949.800,00	€	294.980,00
TOTAAL					€	2.599.137,99 kosten

Totaal Opbrengsten					€	2.949.800,00
Totaal kosten					€	2.599.137,99
Winst					€	350.662,01
Winst percentage						12%

Film- en beeldende kunst aan de Rijn

maandag 07-01-2013

 Reageren

Museum voor Moderne Kunst Arnhem en Focus Filmtheater Arnhem samen in een cluster voor film- en beeldende kunst in Rijnboog: dat biedt de beste kans aan de instellingen om hun aanbod te vernieuwen en meer publiek te trekken en om de zuidelijke binnenstad te versterken.

website Gemeente Arnhem 2013

FTA Arnhem

BVO: 3311 m2
1720 m2 Renovatie
1747 m2 Nieuwbouw
Kosten: E 9130 000

E 2757 m2 BVO

FFA+MMKA

BVO: 8520m2
Kosten: E 32 000 000

E 3755 m2 BVO

FFA

BVO: 2490 m2
Kosten: E 11 900 000

E 4779 m2 BVO

(Variantenstudie kunstcluster rijdboog)

// Hoe kan ik het KEMA terrein en zijn Zoetenlab ensemble inzetten voor het realiseren van een kunstcluster, in plaats van nieuwbouw op het Rijnboog terrein? //

CONCLUSIES

Arnhem & KEMA Terrein

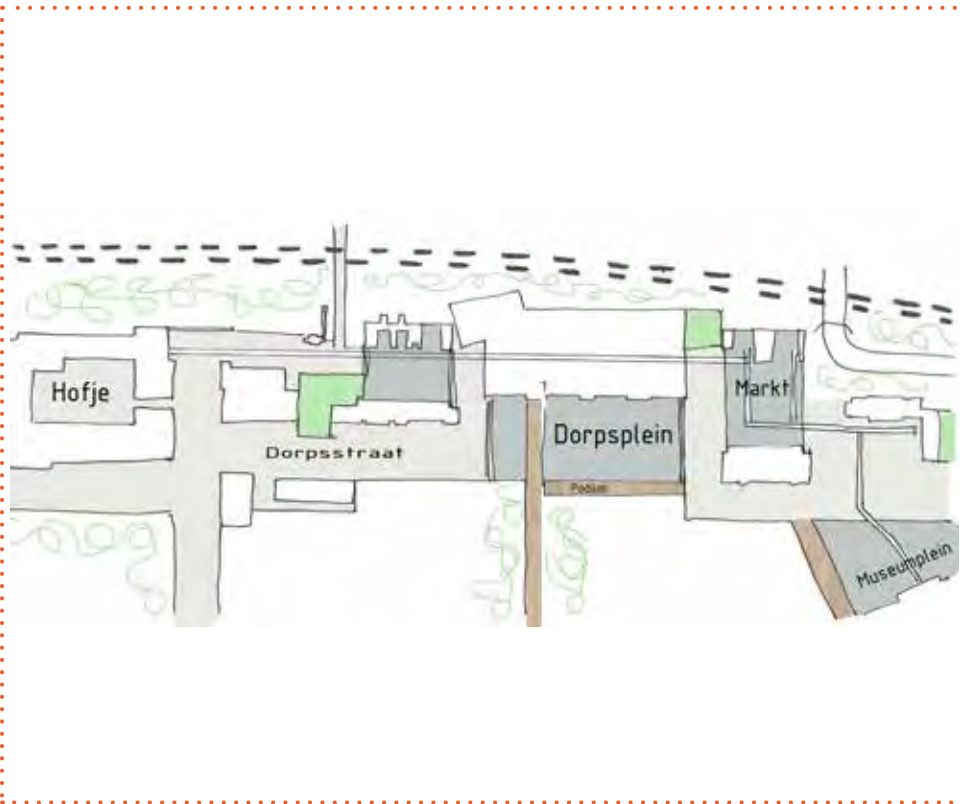
Arnhem en het KEMA terrein, Arnhemsbuiten door middel van kunst met elkaar verbinden

Park vs Stad

XL Arnhem

L Den Brink

Stedelijkheid creëren -> Art City,
toevoegen extra bebouwing en publieke
ruimte

centrale ontmoetingsplaats
Filmtheater

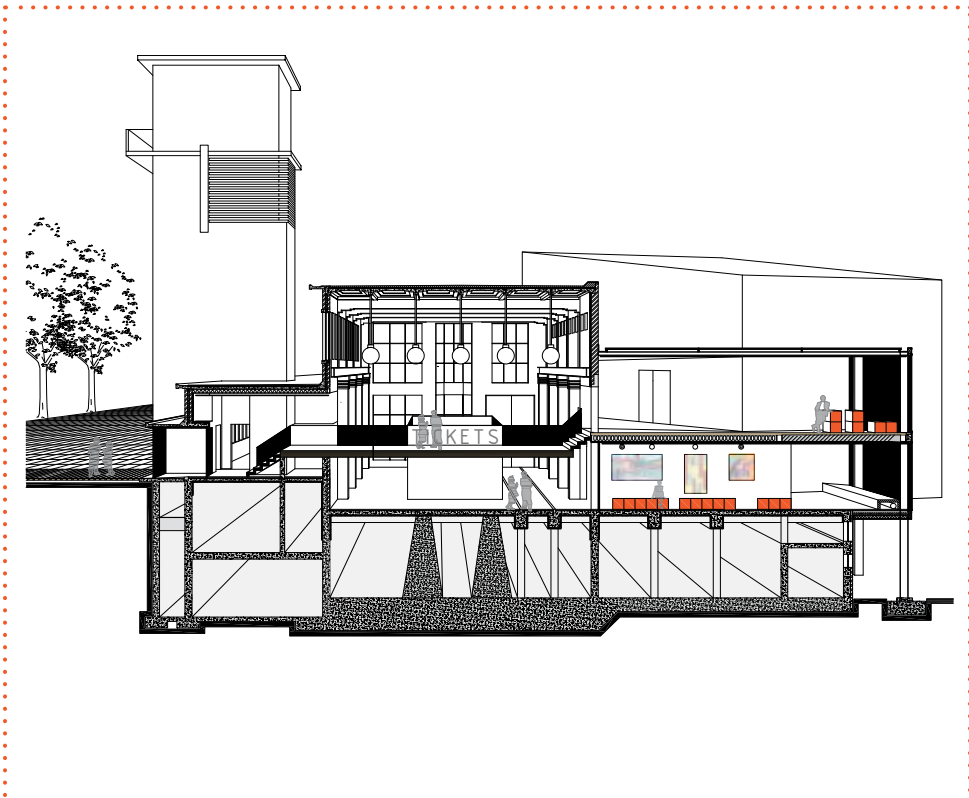

Dynamische gevel, filmzalen

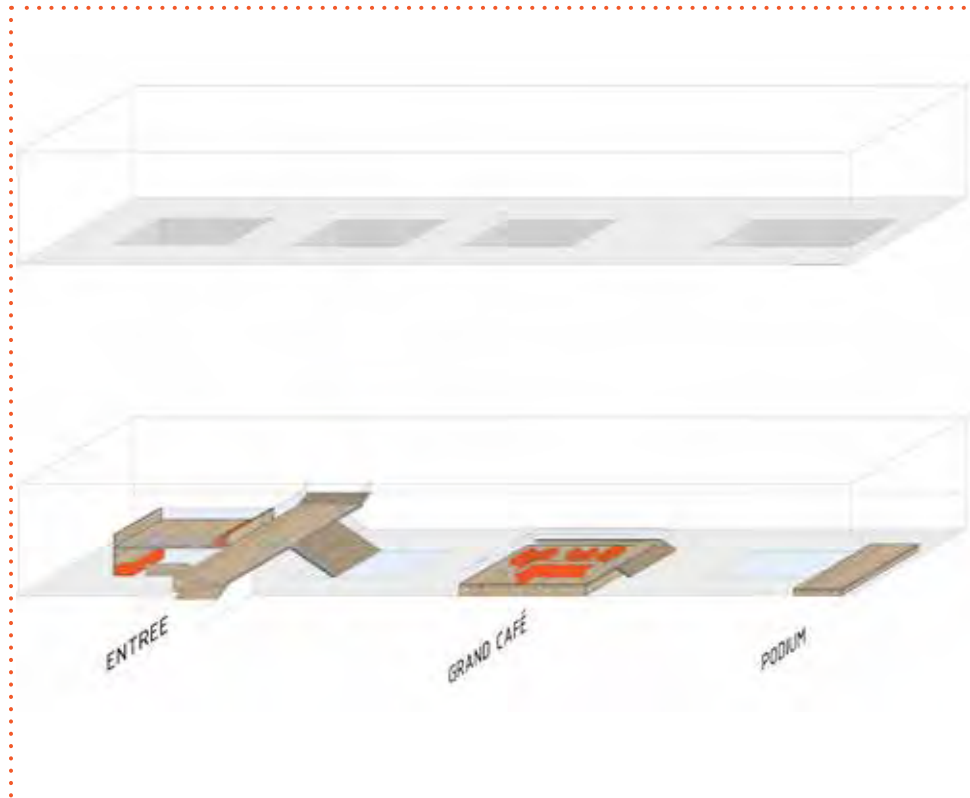
M Zoetenlab ensemble

S Zoetenlab

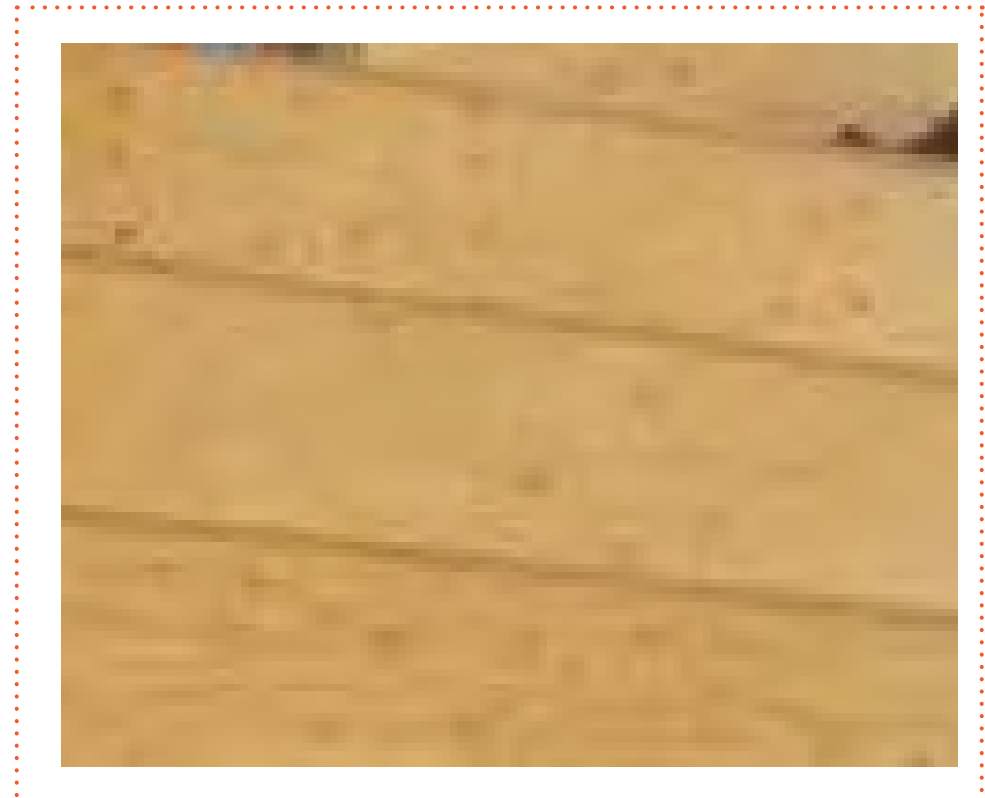

route van binnen naar buiten

Toevoeging elementen
as

Materiaal

KEMA ALGEMEEN

- Ibelings, H. (2001). Meyer en van Schooten architecten/deel1. Rotterdam: NAI uitgevers.
- Ibelings, H. M. J. (2010). Circumstances : werk van Meyer en Van Schooten Architecten. Amsterdam: SUN.
- NN. (1996). Kantoorgebouw KEMA. Bouwen met Staal, 132.
- NN. (NN). KEMA new Corporate HQ Meyer en van Schooten architects. Velp: Libur Novus Publishers.
- Buitink, H. C. (1997). Nieuw gezicht voor Arnhem. bouw Detail, 4.
- Fuchs, H. (1997). Directiekantoor, compositie van contrasten. BouwWereld, 2.
- van den Heuvel, D. (1996). James Bond in Arnhem. de Architect, 9.
- van Stegen, T. (1996). Afscheid van de camouflage techniek, de 'coming out' van KEMA. ARCHIS, 2.
- van Bergeijk, H. (ed)(2008)Amerikaase dromen, Frank Lloyd Wright en Nederland. Rotterdam:010 publishers

ONDERZOEKSMETHODEN

- Doorn, A. v., & Delft University of Technology Faculty of Architecture Department of Real Estate and Housing. (2004). Ontwerp/proces. Amsterdam: SUN.
- Jong, T.M. de; Voordt, D.J.M. van der; ed. (2002) Ways to Study and Research Urban, Architectural and Technical Design. Delft: DUP Science

CREATIEVE ECONOMIE/HERBESTEMMEN

- Saris, J. v. D., S. Metze, T. (2008). Nieuwe ideeën voor oude gebouwen. Rotterdam: NAI uitgevers.
- Slager, S. (2010). Wat moeten we doen met al dat erfgoed?, Trouw.
- Stam, M. (2011). Creatieve fabrieken. Utrecht: C2 publishing
- Steenhuis, M. M., P. (2011). Herbestemmen in Nederland. Rotterdam: NAI uitgevers.
- Florida, R (2002). The rise of the creative class, Basic Books.
- Rutten, P., IJdens, T., Jacobs, D. & Koch, K. (2005). Over knelpunten in de creatieve sector: Creatieve industrie. Delft, TNO

OVERIG

- Harmsen, H., & Waal, G. v. d. (2008). De oude kaart van Nederland leegstand en herbestemming. Den Haag: Atelier Rijksbouwmeester
- Mullink, B. (2011). Grootschalige leegstand van erfgoed dreigt. Cobouw
- Slager, S. (2010). Wat moeten we doen met al dat erfgoed?, Trouw
- van der Sluys Veer, H. (2010). Stadshavens Rotterdam. AWM Magazine, 32.
- Roos, J. (2007). De ontdekking van de opgave. Delft: VSSD.
- Sitter, de L.U. (1981) Op weg naar nieuwe fabrieken en kantoren. Uitgave: Kluwer, Deventer.

WEBSITES

- www.cultuur-ondernemen.nl/kunstenaars
- www.Artez.nl
- www.bezoekersparksonsbeek.nl
- www.Compendium.nl
- www.geldersarchief.nl
- www.googlemaps.com
- www.kema.nl
- www.mooigelderland.nl
- www.volkskrant.nl
- www.rijnboog.nl Bronnen:
- www.geluidspoor.nl
- www.overheid.nl
- www.arnhembuiten.nl

BEDANKT! VRAGEN?